

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (peti senat)

z dne 12. julija 2018*

„Državne pomoči – Pomoč, ki jo Združeno kraljestvo namerava odobriti enoti C jedrske elektrarne Hinkley Point – Pogodba na razliko, dogovor z ministrstvom in kreditno jamstvo – Sklep, s katerim je pomoč razglašena za združljivo z notranjim trgov – Člen 107(3)(c) PDEU – Cilj v javnem interesu – Spodbujanje jedrske energije – Potreba po posredovanju države – Obvestilo o poroštvih – Opredelitev elementa pomoči – Sorazmernost – Pomoč za naložbe – Pomoč za tekoče poslovanje – Pravica do predložitve pripomb – Postopek oddaje javnih naročil – Obveznost obrazložitve“

V zadevi T-356/15,

Republika Avstrija, ki sta jo sprva zastopala C. Pesendorfer in M. Klamert, nato G. Hesse in M. Fruhmann, agenti, skupaj s H. Kristoferitschem, odvetnikom,

tožeča stranka,

ob intervenciji

Velikega vojvodstva Luksemburg, ki ga zastopa D. Holderer, agentka, skupaj s P. Kinschem, odvetnikom,

intervenient,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo É. Gippini Fournier, R. Sauer, T. Maxian Rusche in P. Němečková, agenti,

tožena stranka,

ob intervenciji

Češke republike, ki jo zastopajo M. Smolek, T. Müller in J. Vlácil, agenti,

in

Francoske republike, ki so jo sprva zastopali G. de Bergues, D. Colas in J. Bousin, nato D. Colas in J. Bousin, agenti,

in

Madžarske, ki sta jo sprva zastopala M. Fehér in M. Bóra, nato B. Sonkodi in nato A. Steiner, agenti, skupaj s P. Nagyem, odvetnikom, in nazadnje A. Steiner,

* Jezik postopka: nemščina.

in

Republike Poljske, ki jo zastopa B. Majczyna, agent,

in

Romunije, ki sta jo sprva zastopala R. Radu in M. Bejenar, nato M. Bejenar in C.-R. Cantăr, agenti,

in

Slovaške republike, ki jo zastopa B. Ricziová, agentka,

ter

Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, ki sta ga sprva zastopala C. Brodie in S. Brandon, nato C. Brodie, S. Simmons in M. Holt, nato C. Brodie, S. Simmons in D. Robertson, nato C. Brodie in D. Robertson, nato C. Brodie in nazadnje C. Brodie in Z. Lavery, agenti, skupaj s T. Johnstonom, barrister, in A. Robertsonom, QC,

intervenienti,

zaradi predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije (EU) 2015/658 z dne 8. oktobra 2014 o državni pomoči SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), ki jo namerava Združeno kraljestvo odobriti kot podporo za jedrsko elektrarno Hinkley Point C (UL 2015, L 109, str. 44), v katerem je Komisija ugotovila, da je ta ukrep pomoči združljiv z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) PDEU, in dovolila njegovo izvajanje,

SPLOŠNO SODIŠČE (peti senat),

v sestavi D. Gratsias, predsednik, A. Dittrich (poročevalec) in P. G. Xuereb, sodnika,

sodna tajnica: N. Schall, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 5. oktobra 2017

izreka naslednjo

Sodbo

I. Dejansko stanje

- 1 Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska je 22. oktobra 2013 priglasilo ukrepe v podporo enoti C jedrske elektrarne Hinkley Point (v nadaljevanju: Hinkley Point C). Upravičenec do priglašanih ukrepov je družba NNB Generation Company Limited (v nadaljevanju: NNBG), odvisno podjetje družbe EDF Energy plc (v nadaljevanju: EDF).
- 2 Evropska komisija se je 18. decembra 2013 odločila začeti formalni postopek preiskave o priglašanih ukrepih. Zadevni sklep je bil 7. marca 2014 objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* (UL 2014, C 69, str. 60).

- 3 Komisija je 8. oktobra 2014 sprejela Sklep (EU) 2015/658 o državni pomoči SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), ki jo namerava Združeno kraljestvo odobriti kot podporo za jedrsko elektrarno Hinkley Point C (UL 2015, L 109, str. 44, v nadaljevanju: izpodbijani sklep).
- 4 Ukrepi, ki jih je priglasilo Združeno kraljestvo, so opisani v točki 2 izpodbijanega sklepa.
- 5 Prvi priglašeni ukrep, opisan v točki 2.1 izpodbijanega sklepa, je pogodba na razliko. Gre za instrument za zagotovitev stabilnosti cen za prodajo električne energije družbe NNBG med obratovanjem jedrske elektrarne Hinkley Point C. V njem je predvideno, da bo družba NNBG prodajala električno energijo, proizvedeno v navedeni enoti, na trgu. Vendar bo raven prihodkov družbe NNBG stabilizirana s pogodbo na razliko. Za te namene bo izvršilna cena, izračunana na podlagi ocen stroškov gradnje in obratovanja družbe NNBG, vključno s primernim dobičkom, primerjana z referenčno ceno, ki bo ustrezala tehtanemu povprečju veleprodajnih cen, ki jih Združeno kraljestvo določi za vse upravljavce s sklenjeno pogodbo na razliko, in ki bo upoštevala tržne cene. V primeru družbe NNBG je upoštevena referenčna cena cena na trgu pasovne električne energije, ki velja za vse upravljavce proizvodnje pasovne električne energije. Kadar bo referenčna cena nižja od izvršilne cene, bo družba NNBG prejela razliko v plačilih, ki bo ustrezala razliki med tema cenama. Ta pravica do razlike v plačilih bo omejena z najvišjo ravniyo proizvodnje. Kadar pa bo referenčna cena višja od izvršilne cene, bo morala družba NNBG plačati razliko med tema cenama drugi stranki pogodbe na razliko (v nadaljevanju: sopogodbena družba NNBG). Sopogodbena družba NNBG bo družba Low Carbon Contracts Company Ltd, subjekt, ki ga bodo v skladu z zakonsko obveznostjo financirali vsi pooblašteni dobavitelji električne energije. Obstajala bosta dva mehanizma delitve dobička, pri čemer se prvi nanaša na proizvodne stroške, drugi pa na donosnost lastniškega kapitala. Za revizijo stroškov poslovanja bosta določena dva datuma, prvi 15 let in drugi 25 let od začetka obratovanja prvega reaktorja.
- 6 Pogodba na razliko pod nekaterimi pogoji določa plačilo odškodnine družbi NNBG za nekatere spremembe zakonodaje. Poleg tega bo pod nekaterimi pogoji prejela odškodnino v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point iz političnih razlogov in v primeru težav, povezanih z zavarovanjem jedrske odgovornosti tretje strani. V takih primerih bodo lahko vlagatelji družbe NNBG in Združeno kraljestvo zahtevali prenos družbe NNBG na vlado Združenega kraljestva, ti vlagatelji pa bodo upravičeni do odškodnine.
- 7 Drugi priglašeni ukrep, opisan v točki 2.3 izpodbijanega sklepa, je dogovor med ministrstvom Združenega kraljestva za energijo in podnebne spremembe ter vlagatelji družbe NNBG (v nadaljevanju: dogovor z ministrstvom). Ta dogovor dopolnjuje pogodbo na razliko. Določa, da bo, če v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point iz političnih razlogov sopogodbena družba NNBG vlagateljem družbe NNBG ne bo plačala odškodnine, dogovorjeno odškodnino vlagateljem plačalo zadevno ministrstvo. Določa tudi mehanizme delitve dobička.
- 8 Tretji priglašeni ukrep, opisan v točki 2.2 izpodbijanega sklepa, je kreditno jamstvo Združenega kraljestva za obveznice, ki jih bo izdala družba NNBG, s katerim je zagotovljeno pravočasno poplačilo glavnice in obresti na kvalificiran dolg ter ki lahko zneso do 17 milijard britanskih funtov (GBP). Stopnja provizije za jamstvo, ki jo je Komisija odobrila v navedenem sklepu, znaša 295 bazičnih točk.
- 9 Komisija je v točki 7 izpodbijanega sklepa poudarila, da vsi trije zgoraj navedeni priglašeni ukrepi (v nadaljevanju: zadevni ukrepi) pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.
- 10 Komisija je v točkah 9 in 10 izpodbijanega sklepa preučila, ali se lahko zadevni ukrepi razglasijo za združljive z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU. V tem okviru je v točki 9.1 navedenega sklepa navedla, da so ti ukrepi združljivi z obstoječo ureditvijo trga. V točki 9.2 navedenega sklepa je ugotovila, da je cilj v javnem interesu, ki ga Združeno kraljestvo uresničuje s temi ukrepi, spodbujanje jedrske energije in, konkretnije, vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Glede na preudarke Komisije v točki 9.3 istega sklepa je bilo za pravočasno doseg tega cilja potrebno

posredovanje Združenega kraljestva. Komisija je v točki 9.4 zadevnega sklepa analizirala, ali so zadevni ukrepi primerni instrumenti za doseg tega cilja in ali imajo spodbujevalni učinek. V točkah 9.5 in 9.6 je preučila sorazmernost zadevnih ukrepov in ugotovila, da je treba ob upoštevanju prilagoditve stopnje provizije za kreditno jamstvo na 295 bazičnih točk in spremembe mehanizmov na področju delitve dobička zadevne ukrepe šteti za potrebne ter da je gledano v celoti tveganje izkrivljanja konkurence omejeno in da so negativni učinki zadevnih ukrepov izravnani z njihovimi pozitivnimi učinki. Komisija je na podlagi teh preudarkov v točki 10 izpodbijanega sklepa ugotovila, da so zadevni ukrepi združljivi z notranjim trgov v skladu s členom 107(3)(c) PDEU.

11 V členu 1, prvi odstavek, izpodbijanega sklepa je navedeno:

„Pomoč jedrski elektrarni Hinkley Point C v obliki pogodbe na razliko, dogovora z ministrstvom in kreditnega jamstva je skupaj z vsemi povezanimi elementi, ki jih Združeno kraljestvo namerava izvesti, združljiva z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) [PDEU].“

II. Postopek pred Splošnim sodiščem in predlogi strank

12 Republika Avstrija je 6. julija 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

13 Komisija je 18. septembra 2015 vložila odgovor na tožbo.

14 Republika Avstrija je 5. novembra 2015 vložila repliko.

15 Komisija je 15. januarja 2016 vložila dupliko.

16 Slovaška republika je 9. novembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije. S sklepom predsednika senata z dne 9. decembra 2015 je bila tej državi članici dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije. Svojo intervencijsko vlogo je vložila 14. marca 2016.

17 Veliko vojvodstvo Luksemburg je 20. novembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložilo predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Republike Avstrije. S sklepom predsednika senata z dne 18. decembra 2015 je bila Velikemu vojvodstvu Luksemburg dovoljena intervencija v podporo predlogom Republike Avstrije. Svojo intervencijsko vlogo je vložilo 24. marca 2016.

18 Madžarska je 25. novembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije. S sklepom predsednika senata z dne 6. januarja 2016 je bila tej državi članici dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije. Svojo intervencijsko vlogo je vložila 24. marca 2016.

19 Združeno kraljestvo je 26. novembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložilo predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije. S sklepom predsednika senata z dne 6. januarja 2016 je bila tej državi članici dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije. Svojo intervencijsko vlogo je vložilo 23. marca 2016.

20 Francoska republika je 30. novembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije. S sklepom predsednika senata z dne 11. januarja 2016 je bila tej državi članici dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije. Svojo intervencijsko vlogo je vložila 18. marca 2016.

- 21 Češka republika je 2. decembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije. S sklepom predsednika senata z dne 11. januarja 2016 je bila tej državi članici dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije. Svojo intervencijsko vlogo je vložila 24. marca 2016.
- 22 Republika Poljska je 3. decembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije. S sklepom predsednika senata z dne 11. januarja 2016 je bila tej državi članici dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije. Svojo intervencijsko vlogo je vložila 24. marca 2016.
- 23 Romunija je 3. decembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije. S sklepom predsednika senata z dne 11. januarja 2016 je bila tej državi članici dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije. Svojo intervencijsko vlogo je vložila 24. marca 2016.
- 24 Republika Avstrija je 21. julija 2016 predložila svoja stališča glede intervencijskih vlog Češke republike, Francoske republike, Madžarske, Republike Poljske, Romunije, Slovaške republike in Združenega kraljestva.
- 25 Komisija je 19. julija 2016 predložila svoja stališča glede intervencijske vloge Velikega vojvodstva Luksemburg.
- 26 Na predlog sodnika poročevalca je Splošno sodišče (peti senat) sklenilo, da začne ustni del postopka, in je v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 89 Poslovnika Splošnega sodišča Republiki Avstriji, Združenemu kraljestvu in Komisiji postavilo pisna vprašanja. Navedene stranke so na ta vprašanja odgovorile v predpisanem roku.
- 27 Komisija je 14. septembra 2017 predložila dokazni predlog, ki mu je bil priložen dokument. Ta predlog in dokument sta bila vložena v spis, ostale stranke pa so lahko glede njiju predložile stališča.
- 28 Slovaška republika in Združeno kraljestvo sta z dopisoma z dne 18. in 28. septembra 2017 predložila stališča glede poročila za obravnavo.
- 29 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Madžarska, Republika Avstrija in Združeno kraljestvo so na obravnavi 5. oktobra 2017 podali ustne navedbe in odgovorili na vprašanja Splošnega sodišča.
- 30 Veliko vojvodstvo Luksemburg in Republika Avstrija Splošnemu sodišču predlagata, naj:
- izpodbijani sklep razglasi za ničen;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 31 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne kot neutemeljeno;
  - Republiki Avstriji naloži plačilo stroškov.
- 32 Francoska republika Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne kot neutemeljeno;
  - Republiki Avstriji naloži plačilo stroškov.

33 Madžarska Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- tožbo zavrne kot neutemeljeno;
- Republiki Avstriji naloži plačilo vseh stroškov tega postopka, vključno z upravnimi in odvetniškimi stroški.

34 Francoska republika, Republika Poljska, Romunija in Združeno kraljestvo Splošnemu sodišču predlagajo, naj:

- tožbo zavrne kot neutemeljeno.

III. Pravo

35 Ta tožba temelji na desetih tožbenih razlogih.

36 Republika Avstrija s prvim tožbenim razlogom trdi, da je Komisija napačno, prvič, priznala obstoj trga, ločenega od trga jedrske energije, in se, drugič, oprla na nedelovanje tega trga.

37 Drugi tožbeni razlog se nanaša na domnevno zmotnost ugotovitve Komisije, da je tehnologija, uporabljena v jedrski elektrarni Hinkley Point C, nova.

38 Tretji tožbeni razlog se nanaša na to, da naj bi Komisija napačno ugotovila, da zadevni ukrepi pomenijo pomoč za naložbe. Po mnenju Republike Avstrije ti ukrepi pomenijo pomoč za tekoče poslovanje, ki ni združljiva z notranjim trgovom.

39 Republika Avstrija s četrtem tožbenim razlogom trdi, da v nasprotju s trditvijo Komisije gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C ni namenjena uresničevanju cilja v „skupnem“ interesu.

40 Republika Avstrija v okviru petega tožbenega razloga trdi, da Komisija ni zadostno opredelila elementov pomoči v zadevnih ukrepih.

41 S šestim tožbenim razlogom se želi dokazati domnevna zmotnost ugotovitve Komisije, da so zadevni ukrepi v skladu z načelom sorazmernosti.

42 V okviru sedmega tožbenega razloga Republika Avstrija trdi, da bi morale Združeno kraljestvo v zvezi z jedrsko elektrarno Hinkley Point C začeti postopek za oddajo javnega naročila.

43 Z osmim tožbenim razlogom Republika Avstrija trdi, da Komisija ni upoštevala svojega Obvestila o uporabi členov [107] in [108] Pogodbe [DEU] za državno pomoč v obliki poroštev (UL 2008, C 155, str. 10, v nadaljevanju: obvestilo o poroštvih).

44 Deveti tožbeni razlog se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve.

45 Deseti tožbeni razlog se nanaša na kršitev pravice do izjave.

46 Republika Avstrija v okviru te tožbe izpodbija ugotovitev Komisije, da se lahko zadevni ukrepi razglasijo za združljive z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) PDEU.

47 V skladu s členom 107(3)(c) PDEU se lahko pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij razglasi za združljivo z notranjim trgovom, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

- 48 Kot izhaja iz sodne prakse, se mora pomoč, da je lahko razglašena za združljivo z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU, nanašati na razvoj dejavnosti, ki je cilj v javnem interesu, ter mora biti ustrezna, potrebna in ne nesorazmerna (glej v tem smislu sodbo z dne 15. junija 2010, Mediaset/Komisija, T-177/07, EU:T:2010:233, točka 125).
- 49 Glede na člen 107(3)(c) PDEU je treba naprej preučiti četrti tožbeni razlog, ki se nanaša na cilj v javnem interesu, ki ga je določilo Združeno kraljestvo, in sicer spodbujanje jedrske električne energije in, konkretnije, gradnjo novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, nato pa je treba analizirati drugi tožbeni razlog, ki se nanaša zlasti na domnevno zgrešenost ugotovitve Komisije, da je tehnologija, uporabljena v jedrski elektrarni Hinkley Point C, nova, zatem prvi tožbeni razlog, ki se nanaša na to, da naj bi Komisija storila napake v zvezi z opredelitvijo zadevnega trga in napačno ugotovila nedelovanje trga, ter peti in osmi tožbeni razlog, ki se nanašata na nezadostno opredelitev zadevnih ukrepov in neupoštevanje obvestila o poroštvih, in nazadnje šesti tožbeni razlog, ki se nanaša na načelo sorazmernosti.
- 50 Ob upoštevanju rezultata preučitve teh tožbenih razlogov bo analiziran tretji tožbeni razlog, ki se nanaša na to, da naj bi zadevni ukrepi pomenili pomoč za tekoče poslovanje, ki ni združljiva z notranjim trgom.
- 51 Nato bosta preučena sedmi tožbeni razlog, ki se nanaša na to, da bi moralo Združeno kraljestvo v zvezi z jedrsko elektrarno Hinkley Point C začeti postopek za oddajo javnega naročila, in deseti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev pravice do izjave.
- 52 Deveti tožbeni razlog v zvezi s kršitvijo obveznosti obrazložitve ima šest delov, ki se nanašajo na ugotovitve Komisije, katerih utemeljenost se izpodbija v okviru prvih šestih tožbenih razlogov. Ti deli bodo preučeni skupaj z zadevnimi tožbenimi razlogi.
- 53 Pred preučitvijo tožbenih razlogov Republike Avstrije pa se je treba izreči o trditvah v zvezi z nedopustnostjo intervencijske vloge, ki jo je vložila Madžarska.

A. Trditve v zvezi z nedopustnostjo intervencijske vloge, ki jo je vložila Madžarska

- 54 Republika Avstrija trdi, da je treba intervencijsko vlogo Madžarske zavreči kot nedopustno. Po njenem mnenju se lahko z intervencijsko vlogo podprejo le predlogi ene od glavnih strank. Poudarja, da je bila Madžarski dovoljena intervencija v podporo predlogom Komisije, ki predlaga zavrnitev predloga za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa, in da ta sklep temelji na členu 107 PDEU. V navedeni intervencijski vlogi pa naj bi Madžarska trdila, da se člen 107 PDEU ne uporablja za področje atomske energije. Po mnenju Republike Avstrije bi sprejetje teh trditve vodilo do razglasitve ničnosti izpodbijanega sklepa. Zato naj bi Madžarska ne podpirala predlogov Komisije.
- 55 V zvezi s tem je treba spomniti, da se v skladu s členom 40, četrti odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije in členom 142 Poslovnika z intervencijsko vlogo lahko delno ali v celoti podprejo le predlogi ene od glavnih strank. Vendar te določbe ne nasprotujejo temu, da intervenient navaja drugačne trditve kot stranka, ki jo podpira, če te trditve ne spremenijo okvira spora in če je intervencija še vedno namenjena podpori predlogom te stranke (glej v tem smislu sodbo z dne 8. junija 1995, Siemens/Komisija, T-459/93, EU:T:1995:100, točka 21).
- 56 V zvezi z intervencijsko vlogo, ki jo je vložila Madžarska, je treba najprej poudariti, da se predlogi te države članice ujemajo s predlogi Komisije, saj predlaga zavrnitev predloga Republike Avstrije za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa.

- 57 Drugič, ugotoviti je treba, da iz intervencijske vloge Madžarske izhaja, da ta država članica ne zanika, da je imela Komisija v okoliščinah obravnavanega primera pravico sprejeti izpodbijani sklep na podlagi člena 107 PDEU.
- 58 V teh okoliščinah – tudi če se predpostavlja, da je treba za nekatere trditve Madžarske v zvezi s pristojnostjo Komisije za sprejetje sklepov na podlagi členov 107 in 108 PDEU na področju jedrske energije šteti, da spreminjajo okvir spora – to v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije ne bi utemeljevalo zavrženja intervencijske vloge Madžarske v celoti kot nedopustne.

B. Četrti tožbeni razlog: spodbujanje jedrske energije ne pomeni cilja v „skupnem“ interesu in peti del devetega tožbenega razloga: nezadostna obrazložitev izpodbijanega sklepa

- 59 Četrti tožbeni razlog in peti del devetega tožbenega razloga se nanašata na ugotovitev Komisije iz uvodnih izjav od 366 do 374 izpodbijanega sklepa, da je cilj, ki ga Združeno kraljestvo uresničuje z zadevnimi ukrepi, in sicer cilj spodbujanja jedrske energije, cilj v „skupnem“ interesu.
- 60 Najprej bodo preučene trditve Republike Avstrije v okviru petega dela devetega tožbenega razloga, katerih namen je pokazati, da izpodbijani sklep ni zadostno obrazložen glede ugotovitve, da je cilj, ki ga Združeno kraljestvo uresničuje z zadevnimi ukrepi, cilj v „skupnem“ interesu. Nato bodo analizirane trditve Velikega vojvodstva Luksemburg in Republike Avstrije v podporo četrtemu tožbenemu razlogu, s katerimi izpodbijata utemeljenost ugotovitev Komisije v uvodnih izjavah od 366 do 374 izpodbijanega sklepa.

1. Peti del devetega tožbenega razloga: nezadostna obrazložitev izpodbijanega sklepa

- 61 Republika Avstrija v okviru petega dela devetega tožbenega razloga trdi, da izpodbijani sklep ni zadostno obrazložen glede ugotovitve, da je cilj, ki ga Združeno kraljestvo uresničuje z zadevnimi ukrepi, cilj v „skupnem“ interesu, ker v navedenem sklepu Komisija ni zadostno pojasnila razmerja med določbami Pogodbe Euratom in pravili o državni pomoči iz Pogodbe DEU. Navedbe navedene institucije v zvezi s tem naj bi bile nerazumljive in nezadostne.
- 62 Komisija tej trditvi nasprotuje.
- 63 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da mora biti obrazložitev, ki se zahteva v členu 296 PDEU, prilagojena vrsti obravnavanega akta ter mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor (sodba z dne 22. junija 2006, Belgija in Forum 187/Komisija, C-182/03 in C-217/03, EU:C:2006:416, točka 137). Obveznost obrazložitve je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino akta, lastnosti podanih razlogov in interes za obrazložitev, ki ga lahko imajo naslovniki ali druge osebe, na katere se akt neposredno in posamično nanaša. Ne zahteva pa se, da obrazložitev vsebuje vse upoštevne dejanske in pravne elemente, saj je treba vprašanje, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 296 PDEU, presojati tako glede na njegovo besedilo kot tudi glede na njegovo sobesedilo in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (sodba z dne 11. julija 2014, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisija, T-533/10, EU:T:2014:629, točka 199).
- 64 Glede na to sodno prakso je treba preučiti, ali je obrazložitev izpodbijanega sklepa glede ugotovitve, da je cilj, ki ga Združeno kraljestvo uresničuje z zadevnimi ukrepi, cilj v „skupnem“ interesu, zadostna.
- 65 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da se Komisija v uvodnih izjavah od 366 do 374 izpodbijanega sklepa nikakor ni izrecno izrekla o razmerju med določbami Pogodbe Euratom in členom 107 PDEU. Kljub temu je treba poudariti, da med drugim iz točke 7 navedenega sklepa z naslovom „Obstoj

državne pomoči“ izhaja, da se po mnenju Komisije člen 107 PDEU uporablja za zadevne ukrepe. Poudariti je treba tudi, da je Komisija v točki 9.2 navedenega sklepa z naslovom „Cilji skupnega interesa“ svojo ugotovitev, da je spodbujanje jedrske energije cilj v „skupnem“ interesu, utemeljila zlasti s členom 2(c) in členom 40 Pogodbe Euratom. Iz te zadnje točke torej izhaja, da je Komisija menila, da je treba v okviru uporabe člena 107(3)(c) PDEU upoštevati določbe Pogodbe Euratom.

- 66 Drugič, spomniti je treba, da je treba upoštevati okoliščine izpodbijanega sklepa, med katere spada prejšnja praksa Komisije, ki naj bi jo države članice poznale. Pristop, ki ga je Komisija uporabila v navedenem sklepu, pa je skladen z njeno prejšnjo prakso, v skladu s katero je treba po eni strani ukrepe države članice, ki se nanašajo na področje, urejeno s Pogodbo Euratom, preučiti tudi glede na člen 107 PDEU, če niso potrebni ali presegajo cilje Pogodbe Euratom ali izkrivljajo ali grozijo z izkrivljanjem konkurence na notranjem trgu (glej v zvezi s tem Odločbo Komisije z dne 22. septembra 2004 o državni pomoči, ki jo namerava Združeno kraljestvo izvajati za družbo British Energy plc (2005/407/ES), UL 2005, L 142, str. 26, uvodna izjava 239), in v skladu s katero lahko cilj Pogodbe Euratom pomeni cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU (glej v tem smislu Odločbo Komisije z dne 4. aprila 2006 o državni pomoči, ki jo namerava Združeno kraljestvo izvajati za ustanovitev Organa za jedrsko razgradnjo (2006/643/ES), UL 2006, L 268 str. 37, uvodna izjava 162).
- 67 Glede na te elemente je treba ugotoviti, da iz obrazložitve izpodbijanega sklepa dovolj jasno izhaja, da je Komisija menila, da čeprav se zadevni ukrepi nanašajo na jedrsko energijo, je treba, ker pomenijo državno pomoč, preučiti njihovo združljivost z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU. Iz navedene obrazložitve prav tako dovolj jasno izhaja, da je Komisija menila, da je treba v okviru uporabe navedene določbe, zlasti glede označitve spodbujanja jedrske energije za cilj v javnem interesu v smislu navedene določbe, upoštevati določbe Pogodbe Euratom. Ta obrazložitev je torej družbi Republiki Avstriji omogočala, da se seznanila z utemeljitvami navedenega izpodbijanega sklepa, Splošnemu sodišču pa omogoča, da opravi nadzor.
- 68 Zato je treba zavrnilo peti del devetega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve.

2. Četrty tožbeni razlog: utemeljenost ugotovitev Komisije

- 69 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg navajata trditve, s katerimi izpodbijata utemeljenost ugotovitev Komisije v uvodnih izjavah od 366 do 374 izpodbijanega sklepa. Ti državi članici v bistvu trdita, da v nasprotju z ugotovitvami Komisije spodbujanje jedrske energije ne ustreza nobenemu skupnemu interesu.
- 70 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.
- 71 Pred preučitvijo trditev Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, s katerimi izpodbijata ugotovitev Komisije, da je spodbujanje jedrske energije cilj v „skupnem“ interesu, se je treba najprej izreči o tem, koliko se člen 107 PDEU uporablja za ukrepe na področju jedrske energije in koliko je treba v okviru njegove uporabe upoštevati cilje Pogodbe Euratom.

a) Uporaba člena 107 PDEU za ukrepe na področju jedrske energije in upoštevanje ciljev Pogodbe Euratom v okviru uporabe te določbe

- 72 Glede uporabe člena 107 PDEU za ukrepe na področju jedrske energije je treba spomniti, da v skladu s členom 106a(3) Pogodbe Euratom določbe Pogodbe EU in Pogodbe DEU ne odstopajo od določb Pogodbe Euratom. Zato določbe Pogodbe Euratom pomenijo posebna pravila glede na določbe Pogodbe DEU in odstopajo od njih v primeru kolizije.

- 73 Vendar to, da določbe Pogodbe Euratom pomenijo posebna pravila glede na določbe Pogodbe DEU, ne nasprotuje temu, da se člen 107 PDEU uporabi za ukrepe, s katerimi se uresničuje cilj iz Pogodbe Euratom. Ker Pogodba Euratom ne določa posebnih pravil v zvezi s tem, se namreč lahko za take ukrepe uporabijo določbe Pogodbe DEU v zvezi s politiko Unije (glej v tem smislu sodbe z dne 29. marca 1990, Grčija/Svet, C-62/88, EU:C:1990:153, točka 17; z dne 12. aprila 2005, Komisija/Združeno kraljestvo, C-61/03, EU:C:2005:210, točka 44, in z dne 4. junija 2015, Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, točke od 69 do 82; glej tudi po analogiji Mnenje 1/94 (sporazumi, priloženi Sporazumu STO) z dne 15. novembra 1994, EU:C:1994:384, točka 24).
- 74 Treba pa je ugotoviti, da Pogodba Euratom ne vsebuje izčrpnih pravil na področju konkurence, ki bi lahko nasprotovala uporabi pravil iz naslova VII, poglavje 1, Pogodbe DEU. Zlasti ne določa izčrpnih pravil o državni pomoči.
- 75 Res je, da se nekatere določbe Pogodbe Euratom, kot so člen 2(c) in določbe iz naslova II, poglavje 4, nanašajo na naložbe na področju jedrske energije. Vendar te določbe ne določajo pogojev, pod katerimi bi se lahko državna pomoč v zvezi z naložbami na področju jedrske energije kljub izkrivljanju konkurence, ki bi jo povzročila, štela za združljivo z notranjim trgovom.
- 76 Zato se člen 107 PDEU uporablja za zadevne ukrepe, čeprav se z njimi uresničuje cilj iz Pogodbe Euratom.
- 77 Te ugotovitve ne izpodbija člen 106a(1) Pogodbe Euratom, v katerem so našteje nekatere določbe Pogodbe EU in Pogodbe DEU, ki se uporabljajo za Pogodbo Euratom. Kot izhaja iz druge uvodne izjave Protokola št. 2 o spremembi Pogodbe Euratom, priloženega Lizbonski pogodbi (UL 2007, C 306, str. 199), je ta določba namenjena zgolj uskladitvi navedene pogodbe z novimi pravili, ki jih določata Pogodba EU in Pogodba DEU, zlasti na institucionalnem in finančnem področju. Nasprotno pa na podlagi navedene določbe ni mogoče sklepati, da se nobena od določb Pogodbe EU in Pogodbe DEU, ki tam niso navedene, ne uporablja za ukrepe, s katerimi se uresničujejo cilji na področju Pogodbe Euratom. Taka razlaga člena 106a(1) Pogodbe Euratom namreč ne bi bila v skladu z odstavkom 3 tega člena, iz katerega je mogoče razbrati, da se določbe Pogodbe EU in Pogodbe DEU načeloma uporabljajo na področju jedrske energije ter da se določbe Pogodbe EU in Pogodbe DEU ne uporabljajo samo, kadar Pogodba Euratom določa posebna pravila.
- 78 Zato se člen 107 PDEU uporablja za zadevne ukrepe. Kljub temu je treba v okviru uporabe te določbe za ukrepe na področju jedrske energije upoštevati določbe in cilje Pogodbe Euratom.

b) Trditve, s katerimi se izpodbija ugotovitev Komisije, da je spodbujanje jedrske energije cilj v „skupnem“ interesu

- 79 Trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, s katerimi izpodbijata ugotovitev Komisije iz uvodne izjave 374 izpodbijanega sklepa, da je cilj spodbujanja jedrske energije, ki ga Združeno kraljestvo uresničuje z zadevnimi ukrepi, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, cilj v „skupnem“ interesu, je treba preučiti ob upoštevanju preudarkov iz točk od 72 do 78 zgoraj.
- 80 Na prvem mestu, Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da če se s ciljem ne upoštevajo utemeljeni interesi ene same države članice, ga ni mogoče šteti za cilj v skupnem interesu, poudarjata pa tudi, da so nekatere države članice vedno zavračale zamisel, da gradnja novih jedrskih reaktorjev pomeni cilj v skupnem evropskem interesu.
- 81 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.

- 82 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da se lahko v skladu s členom 107(3)(c) PDEU pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij razglasi za združljivo z notranjim trgovom, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.
- 83 Drugič, poudariti je treba, da je Splošno sodišče v točki 125 sodbe z dne 15. junija 2010, Mediaset/Komisija (T-177/07, EU:T:2010:233), res ugotovilo, da mora pomoč uresničevati cilj v „skupnem“ interesu ter biti ustrezna, potrebna in ne nesorazmerna, da je združljiva z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) PDEU.
- 84 Vendar se sklicevanje v sodbi z dne 15. junija 2010, Mediaset/Komisija (T-177/07, EU:T:2010:233), na uresničevanje cilja v „skupnem“ interesu ne bi smelo razumeti kot zahteva, da se lahko v okviru uporabe člena 107(3)(c) PDEU upoštevajo samo cilji, ki so v interesu vseh držav članic ali večine njih.
- 85 V okviru uporabe člena 107(3)(c) PDEU je treba namreč razlikovati med ciljem, ki ga uresničuje država članica in ki je lahko med drugim razvoj neke dejavnosti, na eni strani in pogojem, da državna pomoč ne sme spremeniti trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi, na drugi strani.
- 86 Ne bi se smelo šteti, da so cilji, ki jih lahko uresničujejo države članice, s členom 107(3)(c) PDEU omejeni na tiste, ki so v interesu vseh ali večine držav članic Unije. V zvezi s tem je Splošno sodišče s sklicevanjem na „skupni“ interes v točki 125 sodbe z dne 15. junija 2010, Mediaset/Komisija (T-177/07, EU:T:2010:233), navedlo samo to, da mora iti za javni interes in ne samo za zasebni interes prejemnika ukrepa pomoči.
- 87 Glede pojma skupni interes, navedenega na koncu člena 107(3)(c) PDEU, je treba spomniti, da se nanaša na tehtanje med prednostmi in nevšečnostmi, ki izhajajo iz ukrepa pomoči, ter nasprotuje temu, da bi bili dovoljeni ukrepi, ki spreminjajo trgovinske pogoje v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi. Nanaša se torej na poznejšo fazo preučitve, ki se opravi v okviru uporabe navedene določbe. Zato iz tega ni mogoče sklepati, da so cilji v javnem interesu, ki jih lahko uresničuje država članica, omejeni na tiste, ki so skupni vsem ali večini držav članic.
- 88 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba razumeti ugotovitev Komisije iz uvodne izjave 374 izpodbijanega sklepa, da se z zadevnimi ukrepi uresničuje cilj v „skupnem“ interesu. Ta uvodna izjava je vključena v točko 9.2 navedenega sklepa, v kateri se je Komisija izrekla o tem, ali spodbujanje jedrske energije pomeni cilj, ki se lahko zakonito uresničuje v skladu s členom 107(3)(c) PDEU. Zato je v navedeni uvodni izjavi ugotovila samo, da je Združeno kraljestvo ob upoštevanju določb Pogodbe Euratom upravičeno opredelilo spodbujanje jedrske energije kot cilj v javnem interesu v smislu navedene določbe. Nasprotno pa v navedeni uvodni izjavi Komisija ni ugotovila, da je to cilj vseh ali večine držav članic. Niti se ni v njej izrekla o tem, ali zadevni ukrepi spreminjajo trgovinske pogoje v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi. Iz strukture navedenega sklepa namreč jasno izhaja, da je to vprašanje preučila pozneje, in sicer v točkah od 9.3 do 9.6 istega sklepa.
- 89 Ob upoštevanju zgornjih preudarkov je treba zavrniti trditev Republike Avstrije, da Komisija v uvodni izjavi 374 izpodbijanega sklepa ni zadostno upoštevala dejstva, da so nekatere države članice, med katerimi je Republika Avstrija, vedno zavračale zamisel o gradnji novih jedrskih reaktorjev.
- 90 Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da je Komisija v uvodnih izjavah od 366 do 374 prezrla, da je treba potrebo po pomoči in njen vpliv na trgovino med državami članicami ocenjevati z vidika Unije. V tem okviru meni, da se tudi pojmi v zvezi s skupnim interesom, navedeni v okviru člena 34 PEU in člena 142 PDEU, nanašajo na interes vseh držav članic.
- 91 Te trditve je treba zavrniti.

- 92 V zvezi s tem je dovolj poudariti, da Komisija v uvodnih izjavah od 366 do 374 izpodbijanega sklepa ni izpodbijala dejstva, da je treba – ker člen 107(3)(c) PDEU določa, da državna pomoč ne sme spremeniti trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi – upoštevati interes Unije in vseh držav članic. Kot je bilo navedeno v točki 88 zgoraj, se Komisija v navedenih uvodnih izjavah namreč ni izrekla o tem tehtanju interesov, temveč samo o tem, ali je Združeno kraljestvo upravičeno opredelilo spodbujanje jedrske energije kot cilj v javnem interesu.
- 93 Na tretjem mestu, Republika Avstrija navaja trditve, s katerimi izpodbija ugotovitev Komisije, da ima država članica pravico spodbujati jedrsko energijo in, konkretnije, vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije kot cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU. Prvič, člen 2(c) Pogodbe Euratom naj ne bi bil naslovljen na države članice. Drugič, ta zadnja določba naj bi se nanašala samo na osnovne naprave, potrebne za razvoj jedrske energije. Jedrska elektrarna Hinkley Point C pa naj ne bi bila taka osnovna naprava. Tretjič, cilj spodbujanja jedrske energije naj bi bil že dosežen, saj naj bi bile v vsej Evropi zgrajene številne jedrske elektrarne. Četrto, Komisija naj bi prezrla zgodovinski okvir Pogodbe Euratom in omejitve, ki iz tega izhajajo.
- 94 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.
- 95 S tega vidika, kot je bilo ugotovljeno v točkah od 80 do 89 zgoraj, v skladu s členom 107(3)(c) PDEU cilj v javnem interesu, ki se uresničuje z zadevnim ukrepom, ni nujno cilj vseh ali večine držav članic.
- 96 Spomniti je tudi treba, da je treba, kot je bilo navedeno v točkah od 72 do 78 zgoraj, v okviru uporabe člena 107 PDEU za ukrepe, s katerimi se uresničuje cilj iz Pogodbe Euratom, upoštevati določbe in cilje te pogodbe. Iz člena 1, drugi odstavek, Pogodbe Euratom izhaja, da je naloga Skupnosti Euratom z ustvarjanjem razmer, potrebnih za pospešeno vzpostavljanje in razvoj jedrske industrije, prispevati k dvigu življenjske ravni v državah članicah in k razvoju odnosov z drugimi državami. V skladu s členom 2(c) Pogodbe Euratom mora Skupnost Euratom za uresničitev svoje naloge v skladu s to pogodbo olajševati naložbe in zagotavljati, zlasti s spodbujanjem podjetništva, postavitve osnovnih naprav, potrebnih za razvoj jedrske energije v Skupnosti.
- 97 Ob upoštevanju člena 1, drugi odstavek, in člena 2(c) Pogodbe Euratom je treba ugotoviti, da Komisija ni storila napake, ko je menila, da je Združeno kraljestvo upravičeno opredelilo spodbujanje jedrske energije in, konkretnije, spodbujanje vzpostavitve novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije kot cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU. Na eni strani se ta cilj namreč navezuje na cilj Skupnosti Euratom, ki je olajšati naložbe na jedrskem področju, iz člena 192, prvi odstavek, Pogodbe Euratom pa izhaja, da države članice Skupnosti Euratom olajšujejo izpolnjevanje njenih nalog. Na drugi strani iz člena 194(2), drugi pododstavek, PDEU izhaja, da ima vsaka država članica pravico izbrati med različnimi viri energije tiste, ki jim da prednost.
- 98 Te ugotovitve ni mogoče izpodbiti z nobeno trditvijo Republike Avstrije.
- 99 Prvič, Republika Avstrija v bistvu trdi, da je Komisija prezrla zgodovinski okvir Pogodbe Euratom in omejitve, ki iz tega izhajajo. Navdušenost nad jedrsko energijo v času sklenitve Pogodbe Euratom je danes v številnih državah članicah nadomestila jasna skepsa, ki jo čuti velik del prebivalstva, vse do popolnega zavračanja in popolne opustitve te oblike proizvodnje energije. V nasprotju z drugimi določbami primarnega prava naj določbe Pogodbe Euratom ne bi bile revidirane in naj bi torej pomenile pravila, ki so predhodna Pogodbi DEU.
- 100 Te trditve je treba zavrniti.
- 101 V nasprotju s tem, kar je mogoče razbrati iz trditev Republike Avstrije, so namreč določbe Pogodbe Euratom v celoti veljavne in te pogodbe ni mogoče šteti za zakonodajo, ki je predhodna Pogodbi DEU. Po eni strani je treba namreč spomniti, da se v skladu s členom 208 Pogodbe Euratom ta uporablja za

nedoločen čas in da iz prve uvodne izjave preambule k Protokolu št. 2 o spremembi Pogodbe Euratom, priloženemu Lizbonski pogodbi, izhaja, da imajo določbe Pogodbe Euratom še naprej polni pravni učinek. Po drugi strani iz tega protokola izhaja, da so bile z Lizbonsko pogodbo spremenjene in potrjene ne samo Pogodba DEU in Pogodba EU, temveč tudi Pogodba Euratom.

- 102 V tem okviru je treba zavrni tudi trditev Republike Avstrije, da iz izjave št. 54 izjav, priloženih sklepni listini medvladne konference, na kateri je bila sprejeta Lizbonska pogodba, izhaja, da je Pogodba Euratom zastarela. Samo dejstvo, da je pet držav članic izjavilo, da določbe Pogodbe Euratom niso bile predmet bistvenih sprememb od njenega začetka veljavnosti in da je potrebna posodobitev, ne more izpodbiti ugotovitve, da določbe Pogodbe Euratom v celoti veljajo.
- 103 Poleg tega je glede sklicevanja Republike Avstrije na skupno izjavo pooblaščenec o uporabi Pogodbe Euratom v okviru aktov o pogojih pristopa Kraljevine Norveške, Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske ter prilagoditvi temeljnih pogodb Evropske unije (UL 1994, C 241, str. 382) dovolj poudariti, da iz navedene izjave izhaja, da se države članice glede na svoje politične usmeritve odločijo, ali bodo proizvajale jedrsko energijo ali ne. Iz tega ni mogoče sklepati, da spodbujanje jedrske energije s strani države članice ne more pomeniti cilja v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU, za katerega se lahko država članica odloči, da ga bo dosegla.
- 104 Drugič, Republika Avstrija trdi, da se člen 2(c) Pogodbe Euratom nanaša samo na osnovne naprave, potrebne za razvoj jedrske energije, in da je bil cilj spodbujanja jedrske energije že dosežen.
- 105 V zvezi s tem je treba spomniti, da izpodbijani sklep temelji na členu 107(3)(c) PDEU in da se ta določba nanaša na razvoj dejavnosti. Ugotoviti pa je treba, da Komisija ni storila napake, ko je štela, da je namen gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C razviti dejavnost v smislu navedene določbe. Na podlagi člena 194(2), drugi pododstavek, PDEU ima namreč Združeno kraljestvo pravico izbrati med različnimi viri energije. Poudariti je treba tudi, da je bil namen gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C, kot izhaja zlasti iz uvodne izjave 510 izpodbijanega sklepa ter uvodnih izjav 6 in 7 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, nadomestiti starajoče se zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, katerih zaprtje je bilo načrtovano. Poleg tega ni sporno, da je tehnologija, ki naj bi se uporabljala v zadevni enoti, bolj razvita kot tista, uporabljena v obstoječih elektrarnah.
- 106 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba zavrni tudi trditev Republike Avstrije, da jedrska elektrarna Hinkley Point C ni osnovna naprava, potrebna za razvoj jedrske energije, in da je bil cilj spodbujanja jedrske energije že dosežen.
- 107 Tretjič, zavrni je treba tudi trditev Republike Avstrije, da člen 2(c) Pogodbe Euratom ni naslovljen na države članice. V zvezi s tem je treba spomniti, da čeprav se ta določba ne nanaša neposredno na države članice, temveč na Skupnost Euratom, jo je Združeno kraljestvo upravičeno upoštevalo glede na člen 192, prvi odstavek, navedene pogodbe, v skladu s katerim države članice Skupnosti Euratom olajšujejo izpolnjevanje njenih nalog.
- 108 Četrtoč, Republika Avstrija trdi, da če bi se spodbujanje jedrske energije štelo za cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU, bi bilo mogoče vsak ukrep utemeljiti s tem ciljem. V zvezi s tem je dovolj spomniti, da se je Komisija v uvodni izjavi 374 izpodbijanega sklepa omejila na ugotovitev, da je spodbujanje jedrske energije cilj v javnem interesu. Nasprotno pa v navedeni uvodni izjavi ni preučila, ali so glede na ta cilj zadevni ukrepi ustrezni in potrebni ter niso nesorazmerni. To vprašanje je namreč preučila v točkah od 9.3 do 9.6 navedenega sklepa.
- 109 Zato je treba zavrni vse trditve, s katerimi se želi dokazati, da na podlagi določb Pogodbe Euratom ni mogoče šteti, da je spodbujanje jedrske energije in, konkretnije, spodbujanje vzpostavitve novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU.

- 110 Na četrtem mestu, Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg se sklicujeta na obstoj navzkrižja med spodbujanjem jedrske energije na eni strani ter načelom varstva okolja, previdnostnim načelom, načelom odgovornosti povzročitelja, trajnostnim načelom in nekaterimi cilji, določenimi v členu 194(1) PDEU, kot so spodbujanje energijske učinkovitosti, razvoj novih energij in spodbujanje energetskih omrežij, na drugi strani. Po mnenju teh držav članic Komisija ne bi smela dati brezpogojne prednosti cilju spodbujanja jedrske energije, temveč bi morala upoštevati navzkrižje med spodbujanjem jedrske energije in zgoraj navedenimi načeli. V tem okviru Veliko vojvodstvo Luksemburg omenja tudi tveganje, ki izhaja iz terorističnih napadov.
- 111 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.
- 112 V zvezi s tem je treba poudariti, da se glede na cilje Pogodbe Euratom ne bi smelo šteti, da načela, na katera se sklicujeta Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg, nasprotujejo temu, da država članica opredeli spodbujanje jedrske energije kot cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU. V zvezi z načeli, ki jih ti državi članici izpeljeta iz Pogodbe DEU, je treba spomniti, da v skladu s členom 106a(3) Pogodbe Euratom določbe Pogodbe EU in Pogodbe DEU ne odstopajo od določb Pogodbe Euratom.
- 113 Poleg tega je treba zavrni trditev Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, da je Komisija dala brezpogojno prednost cilju spodbujanja jedrske energije. V zvezi s tem je dovolj spomniti, da se je Komisija v točki 9.2 izpodbijanega sklepa omejila na ugotovitev, da je spodbujanje jedrske energije cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU. Nasprotno pa v tej fazi analize ni preučila sorazmernosti zadevnih ukrepov.
- 114 Kolikor želita Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg s svojimi trditvami dokazati, da spodbujanje jedrske energije ne more biti cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU, je torej treba te trditve zavrni. Kolikor pa se s temi trditvami izpodbija ugotovitev Komisije v zvezi s sorazmernostjo zadevnih ukrepov, bodo upoštevane v okviru preučitve šestega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev načela sorazmernosti.
- 115 Na petem mestu, Republika Avstrija trdi, da iz usmeritvenih jedrskih programov, ki jih Komisija objavlja obdobjno, izhaja, da v skladu s členom 40 Pogodbe Euratom naložb v jedrsko energijo ni mogoče opredeliti kot cilje v skupnem interesu.
- 116 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.
- 117 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da glede na naravo usmeritvenih jedrskih programov (glej člen 40 Pogodbe Euratom) ugotovitev iz točk od 79 do 115 zgoraj, ki temeljijo na določbah Pogodbe Euratom in Pogodbe DEU, ni mogoče ovreči z navedbami Komisije v teh programih.
- 118 Drugič, vsekakor je treba ugotoviti, da iz usmeritvenih jedrskih programov, ki jih omenja Republika Avstrija, nikakor ne izhaja, da spodbujanje jedrske energije ne pomeni dejavnosti, katere razvoja ni mogoče olajšati na podlagi člena 107(3)(c) PDEU.
- 119 Če se namreč Republika Avstrija sklicuje na to, da iz točke 7 usmeritvenega jedrskega programa z dne 4. oktobra 2007, COM(2007) 565 final, izhaja, da so države članice pristojne, da izberejo jedrsko energijo ali ne, to potrjuje pravico Združenega kraljestva, da to energijo spodbuja (glej točko 97 zgoraj).
- 120 Če pa Republika Avstrija trdi, da s strani 18 usmeritvenega jedrskega programa z dne 25. septembra 1996, COM(1996) 339 final, iz točke 3.3 programa z dne 13. novembra 2008, COM(2008) 776 final, in odstavka 4.2 programa z dne 4. oktobra 2007, COM(2007) 565 final, izhaja, da se glede na

konkurenčnost jedrske energije ne bi smela odobriti nobena državna pomoč na tem področju, je dovolj poudariti, da s to trditvijo ni mogoče izpodbiti ugotovitve Komisije, da lahko spodbujanje jedrske energije pomeni cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU. Z njo bi se lahko izpodbila samo ugotovitev Komisije glede potrebnosti zadevnih ukrepov. Zato je ta trditev v tem okviru brezpredmetna, vendar bo upoštevana pri preučitvi prvega tožbenega razloga, ki se nanaša na ugotovitve Komisije glede potrebe po posredovanju države.

- 121 Zavrnuti je torej treba trditve na podlagi usmeritvenih jedrskih programov, ki jih je objavila Komisija.
- 122 Na šestem mestu, Republika Avstrija trdi, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni opravila temeljitega razmisleka v zvezi s cilji diverzifikacije virov in zanesljive oskrbe. Veliko vojvodstvo Luksemburg pa trdi, da zanesljiva oskrba ni zagotovljena, ker je treba uran uvažati iz držav zunaj Unije.
- 123 V zvezi s tem je dovolj poudariti, da iz uvodnih izjav od 366 do 374 izpodbijanega sklepa izhaja, da je Komisija štela spodbujanje jedrske energije za cilj v javnem interesu, ki lahko že sam po sebi utemelji zadevne ukrepe. Nasprotno pa s tem, ko je v uvodni izjavi 374 navedenega sklepa poudarila, da spodbujanje jedrske energije tudi prispeva k ciljema diverzifikacije virov in zanesljive oskrbe, ni ugotovila, da lahko ta druga cilja sama po sebi samostojno upravičujeta zadevne ukrepe. V teh okoliščinah Komisiji ni mogoče očitati, da ni opravila temeljitega razmisleka v zvezi s ciljema diverzifikacije virov in zanesljive oskrbe v okviru točke 9.2 navedenega sklepa.
- 124 Zato je treba to trditev zavrnuti.
- 125 Na sedmem mestu, Republika Avstrija navaja tudi trditve, ki se nanašajo, prvič, na napačno opredelitev trga, drugič, neobstoj nedelovanja trga v sektorju gradnje in obratovanja jedrskih elektrarn, tretjič, opredelitev zadevnih ukrepov kot pomoči za naložbe in, četrtič, vpliv na pogoje trgovanja med državami članicami.
- 126 V zvezi s tem je dovolj ugotoviti, da se zadevne trditve nanašajo na faze preučitve, ki jih je treba na podlagi člena 107(3)(c) PDEU izvesti po opredelitvi zastavljenega cilja v javnem interesu. Zato s temi trditvami ni mogoče dokazati napake Komisije pri opredelitvi spodbujanja jedrske energije kot cilja v javnem interesu v smislu navedene določbe.
- 127 Te trditve so torej brezpredmetne, ker so bile navedene v podporo temu tožbenemu razlogu. Vendar bosta prva trditev, ki se nanaša na napačno opredelitev trga, in druga trditev, ki se nanaša na neobstoj nedelovanja trga, upoštevani pri preučitvi prvega tožbenega razloga, ki se nanaša na to, da je Komisija priznala obstoj ločenega trga jedrske energije in da trg električne energije ni nedelujoč. Tretja trditev, ki se nanaša na opredelitev zadevnih ukrepov kot pomoči za naložbe, bo preučena v okviru tretjega tožbenega razloga, ki se nanaša na to, da bi morali biti zadevni ukrepi opredeljeni kot pomoč za tekoče poslovanje. Četrta trditev, ki se nanaša na vpliv na pogoje trgovanja med državami članicami, bo preučena v okviru šestega tožbenega razloga, s katerim se želi dokazati domnevna zmotnost ugotovitve Komisije, da so zadevni ukrepi v skladu z načelom sorazmernosti.
- 128 Ob upoštevanju zgornjih preudarkov je treba zavrnuti četrti tožbeni razlog brez poseganja v trditve iz točk 114, 120 in 125 zgoraj.

C. Drugi tožbeni razlog: domnevna zmotnost ugotovitve Komisije, da je tehnologija, uporabljena v jedrski elektrarni Hinkley Point C, nova

- 129 Ta tožbeni razlog se nanaša na ugotovitve Komisije iz uvodne izjave 392 izpodbijanega sklepa, da je namen naložb v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije doseči cilj v javnem interesu, ki je spodbujanje jedrske energije, in da te naložbe brez posredovanja Združenega kraljestva ne bodo uresničene.

- 130 Republika Avstrija meni, da so zadevne ugotovitve napačne.
- 131 Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da je Komisija napačno štela, da je tehnologija, ki naj bi se uporabila v jedrski elektrarni Hinkley Point C, nova. To naj ne bi bila nova tehnologija, temveč preizkušena tehnologija, in sicer različica tlačnovodnega reaktorja, ki se uporablja že desetletja in ki naj bi bil zelo podoben številnim reaktorjem, ki se trenutno uporabljajo.
- 132 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska in Združeno kraljestvo tej trditvi nasprotujejo.
- 133 Najprej je treba poudariti, da ta trditev Republike Avstrije temelji na predpostavki, da je Komisija v uvodni izjavi 392 izpodbijanega sklepa ugotovila, da je tehnologija, ki naj bi se uporabila v jedrski elektrarni Hinkley Point C, nova.
- 134 Vendar je ta predpostavka napačna.
- 135 Res je, da je v uvodni izjavi 392 izpodbijanega sklepa v njegovi nemški različici naveden izraz „Investitionen in neue Nukleartechnologien“, ki se nanaša na naložbe v nove jedrske tehnologije.
- 136 Vendar kot izhaja s prve strani izpodbijanega sklepa, je verodostojno samo besedilo v angleščini. V uvodni izjavi 392 navedenega sklepa pa je v angleški različici naveden izraz „new nuclear investment“, ki se nanaša na naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, in navedeno je, da je namen teh naložb doseči cilj v javnem interesu iz točke 9.2 navedenega sklepa in da so zadevni ukrepi potrebni, med drugim zaradi te posebne vrste naložb. Navedena uvodna izjava se torej ne nanaša na nove jedrske tehnologije, temveč na naložbe v take nove zmogljivosti.
- 137 Tako razumevanje uvodne izjave 392 izpodbijanega sklepa potrjujejo tudi uvodne izjave od 375 do 391 navedenega sklepa, ki jim sledi ugotovitev v uvodni izjavi 392 navedenega sklepa in v katerih se Komisija ni nikjer sklicevala na uporabo nove jedrske tehnologije.
- 138 Trditev Republike Avstrije torej temelji na napačnem razumevanju uvodne izjave 392 izpodbijanega sklepa in jo je treba zavrnilo.
- 139 Na drugem mestu, trditev Republike Avstrije, da Komisija ni opredelila, katera gospodarska dejavnost v smislu člena 107(3)(c) PDEU naj bi se spodbujala z zadevnimi ukrepi, je treba zavrnilo. V zvezi s tem je dovolj poudariti, da iz uvodne izjave 392 izpodbijanega sklepa dovolj jasno izhaja, da gre za spodbujanje jedrske energije.
- 140 Na tretjem mestu, treba je preučiti trditev Republike Avstrije, da se s členom 107(3)(c) PDEU in členom 2(c) Pogodbe Euratom zahteva razvoj dejavnosti in da zgolj ukrep zamenjave tega pogoja ne izpolnjuje. V tem okviru je treba upoštevati tudi trditev Republike Avstrije, da člen 6 Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 [PDEU] (UL 2014, L 187, str. 1), Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 (UL 2014, C 200, str. 1) in Sporočilo Komisije Okvir za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije (UL 2014, C 198, str. 1) nasprotujejo temu, da bi se ukrepi, katerih edini namen je podjetju omogočiti uporabo najnovejšega tehničnega napredka ali ravnanje v skladu z veljavnimi varnostnimi ali okoljskimi standardi, šteli za združljive z notranjim trgovom.
- 141 V zvezi s tem je, prvič, glede Uredbe št. 651/2014 dovolj poudariti, da ta samo določa standardiziran pristop k izvzetju po kategorijah, vendar ne zavezuje Komisije v okviru posamične preučitve, izvedene neposredno na podlagi člena 107(3)(c) PDEU.

- ¹⁴² Drugič, glede Smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 in Sporočilo Komisije Okvir za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije je treba poudariti, da se trditve Republike Avstrije po eni strani nanašajo na cilj preseči standarde Unije na področju varstva okolja in cilj povišati raven varstva okolja ob neobstoju standardov Unije, ki sta navedena v odstavku 18(a) navedenih smernic, ter po drugi strani na cilje v zvezi z raziskavami, razvojem in inovacijami. Vendar Komisija v izpodbijanem sklepu ni ocenjevala združljivosti zadevnih ukrepov glede na te cilje. Te trditve je treba torej zavrniti.
- ¹⁴³ Tretjič, treba je spomniti, da se v členu 107(3)(c) PDEU zahteva samo, da so ukrepi pomoči namenjeni olajšanju razvoja določenih dejavnosti. S členom 2(c) Pogodbe Euratom naj bi se olajšale naložbe in zagotovila postavitev osnovnih naprav, potrebnih za razvoj jedrske energije v Skupnosti. Z nobeno od teh določb se torej ne zahteva, da se dokaže obstoj tehnološke inovacije.
- ¹⁴⁴ Četrtrič, treba je ugotoviti, da v okoliščinah obravnavanega primera cilj spodbujanja jedrske energije in, konkretnije, spodbujanja podjetij k naložbam v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije izpolnjuje zahteve iz člena 107(3)(c) PDEU in člena 2(c) Pogodbe Euratom. V nasprotju s trditvijo Republike Avstrije na podlagi dejstva, da naj bi te nove zmogljivosti nadomestile starajoče se zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ni mogoče ugotoviti, da ni razvoja v smislu teh določb. Ker je treba starajoče se jedrske elektrarne zapreti (glej uvodno izjavo 510 izpodbijanega sklepa ter uvodni izjavi 6 in 7 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave), bi bila namreč jedrska energija v Združenem kraljestvu manj razvita, če ne bi bilo naložb v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Vsekakor je treba poudariti, da je tehnologija, ki naj bi se uporabila v jedrski elektrarni Hinkley Point C, nesporno naprednejša od tiste, ki se uporablja v jedrskih elektrarnah, ki naj bi jih nadomestila. Čeprav Republika Avstrija zanika, da bi šlo za tehnologijo, ki je v temelju nova, namreč priznava, da gre za razvitejšo tehnologijo.
- ¹⁴⁵ Zato je treba zavrniti tudi te trditve in s tem celotni drugi tožbeni razlog.

D. Prvi tožbeni razlog ter prvi in drugi del devetega tožbenega razloga: opredelitev trga in ugotovitve Komisije na podlagi obstoja nedelovanja trga

- ¹⁴⁶ Prvi tožbeni razlog, prvi in drugi del devetega tožbenega razloga ter trditve v okviru četrtega tožbenega razloga glede usmeritvenih jedrskih programov, napak pri opredelitvi trga in neobstoja nedelovanja trga (točki 120 in 125 zgoraj) se nanašajo na preudarke Komisije v točki 9.3 izpodbijanega sklepa, v kateri je ugotovila, da brez posredovanja države nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije ne bi bile uresničene pravočasno.
- ¹⁴⁷ Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg menita, da te ugotovitve niso dovolj obrazložene in da so napačne. Ti državi članici v bistvu navajata tri skupine trditev. Na prvem mestu, trdita, da Komisija ni imela pravice ugotoviti, da je potrebno posredovanje Združenega kraljestva. Samo če bi ugotovila, da liberalizirani trg proizvodnje električne energije in oskrbe z njo ne deluje, naj bi lahko razglasila, da so zadevni ukrepi združljivi z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU. Vendar naj ugotovitve Komisije v zvezi s tem ne bi bile dovolj obrazložene, vsekakor pa naj bi bile očitno napačne. Na drugem mestu, navedeni državi članici trdita, da se je Komisija zmotno oprla na obstoj trga gradnje in obratovanja jedrskih elektrarn ter da izpodbijanega sklepa v zvezi s tem ni dovolj obrazložila. Na tretjem mestu, Republika Avstrija trdi, da je bil pristop Komisije pristranski v korist jedrske energije.

1. Trditve, s katerimi se izpodbija ugotovitev Komisije glede potrebe po posredovanju Združenega kraljestva

- 148 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da Komisija ni imela pravice ugotoviti, da je potrebno posredovanje Združenega kraljestva. Po mnenju teh držav članic bi se lahko zadevni ukrepi razglasili za združljive z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU samo, če bi Komisija ugotovila, da liberalizirani trg proizvodnje električne energije in oskrbe z njo ne deluje. Proizvodnja električne energije in oskrbo z njo naj bi bilo namreč mogoče zagotoviti tudi z drugimi tehnologijami poleg jedrske tehnologije. Zato naj Komisija ne bi imela pravice, da ugotovi nedelovanje trga.
- 149 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo menijo, da je treba te trditve zavrnilo.
- 150 Najprej je treba spomniti, da člen 107(3)(c) PDEU ne vsebuje izrecno pogoja v zvezi z obstojem nedelovanja trga. Z navedeno določbo se namreč zahteva samo, da je pomoč namenjena cilju v javnem interesu ter da je ustrezna, potrebna in ne nesorazmerna (glej točko 48 zgoraj). Zato je v okviru uporabe navedene določbe upoštevno vprašanje, ali bi bil cilj v javnem interesu, ki ga uresničuje država članica, dosežen brez njenega posredovanja (glej v tem smislu sodbo z dne 9. junija 2016, Magic Mountain Kletterhallen in drugi/Komisija, T-162/13, neobjavljena, EU:T:2016:341, točka 77).
- 151 Čeprav je lahko obstoj nedelovanja trga upošteven element za razglasitev združljivosti državne pomoči z notranjim trgom, neobstoj nedelovanja trga ne pomeni nujno, da pogoji iz člena 107(3)(c) PDEU niso izpolnjeni (sodbi z dne 9. junija 2016, Magic Mountain Kletterhallen in drugi/Komisija, T-162/13, neobjavljena, EU:T:2016:341, točki 78 in 79, ter z dne 18. januarja 2017, Andersen/Komisija, T-92/11 RENV, neobjavljena, EU:T:2017:14, točka 69). Posredovanje države se lahko na primer šteje za potrebno v smislu navedene določbe, če tržne sile ne morejo same pravočasno uresničiti cilja v javnem interesu, ki ga opredeli država članica, čeprav se tak trg sam po sebi ne more šteti za nedelujoč.
- 152 Očitke Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, s katerimi izpodbijata ugotovitev Komisije, da je posredovanje Združenega kraljestva nujno za uresničitev cilja v javnem interesu, ki ga uresničuje, in sicer ustvarjanja novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, je treba preučiti ob upoštevanju zgornjih preudarkov. Ti očitki se nanašajo na to, prvič, da Komisija ni pojasnila, zakaj naj bi se za naložbe v jedrsko elektrarno Hinkley Point C štel, da imajo posebno naravo in da je zanje potrebno posredovanje države, drugič, da so ugotovitve Komisije iz točke 9.3 izpodbijanega sklepa vsebinsko in formalno napačne, tretjič, da Komisija ni pojasnila, zakaj naj ciljev zanesljive oskrbe in razogljichenja ne bi bilo mogoče doseči brez pomoči države, in četrtič, da bi morala Komisija podrobneje navesti, v kakšnem obsegu bi jedrska elektrarna Hinkley Point C uporabljala nove tehnologije.

a) Očitek, ki se nanaša na nezadostno obrazložitev glede posebne narave naložb v jedrsko elektrarno Hinkley Point C

- 153 Republika Avstrija trdi, da je Komisija v uvodni izjavi 392 izpodbijanega sklepa poudarila posebno naravo naložb v jedrsko elektrarno Hinkley Point C, ne da bi pojasnila, zakaj naj bi se za te naložbe štelo, da imajo posebno naravo.
- 154 Komisija tem trditvam nasprotuje.
- 155 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Komisija v uvodni izjavi 392 izpodbijanega sklepa navedla ugotovitev, do katere je prišla na podlagi svojih preudarkov v uvodnih izjavah od 381 do 391 navedenega sklepa. V uvodnih izjavah 382 in 383 navedenega sklepa je med drugim poudarila, da je pri naložbah v jedrsko energijo prisotno veliko tveganje zaradi visokih vnaprejšnjih stroškov kapitala,

dolgotrajne gradnje in dolgotrajnega obratovanja, potrebnega za povračilo stroškov naložbe. Po njenem mnenju ne obstajajo finančni instrumenti, ki temeljijo na trgu, ali druge vrste pogodb, s katerimi bi se bilo mogoče zavarovati pred takšnim velikim tveganjem, kar je značilno za nekatere tehnologije, med drugim tudi za jedrsko energijo. Instrumenti, ki so na voljo na trgu, namreč ne določajo časovnih okvirov, ki bi bili daljši od 10 ali 15 let, niti v obliki dolgoročnih pogodb niti v obliki instrumentov za zavarovanje pred tveganjem. V tem okviru se je Komisija med drugim sklicevala tudi na to, da je življenjski cikel jedrskih elektrarn v nasprotju z večino druge energetske infrastrukture in večino drugih naložb v infrastrukturo na splošno zelo dolg in kompleksen. Zlasti je poudarila, najprej, da gradnja jedrske elektrarne običajno traja od osem do deset let ter da stroški nastanejo pred ustvarjanjem kakršnih koli prihodkov, tveganja pa nosi le vlagatelj. Dalje, za 60-letno obdobje obratovanja naj bi bilo značilno ustvarjanje prihodkov, vendar naj bi ti temeljili na negotovem gibanju veleprodajnih cen. Poleg tega naj bi sledilo obdobje razgradnje, ki naj bi lahko trajalo 40 let, pri čemer je treba nameniti sredstva za zaprtje objekta. Odlaganje visokoradioaktivnih jedrskih odpadkov in njihova obdelava naj bi običajno potekala na kraju samem pred prenosom na odlagališče, kjer naj bi se odpadki hranili več tisoč let. Nazadnje, obstajalo naj bi tveganje oviranja, ki povzroča negotovost pri zasebnih vlagateljih, ker bi lahko prihodnje vlade zavzele različna stališča glede zaželenosti jedrske tehnologije ob upoštevanju njene sporne narave.

- 156 Ugotoviti je treba, da je v preudarkih Komisije v uvodnih izjavah 382 in 383 izpodbijanega sklepa dovolj jasno pojasnjeno, zakaj po njenem mnenju brez posredovanja Združenega kraljestva zlasti ob upoštevanju neobstoja finančnih instrumentov, ki temeljijo na trgu, in drugih vrst pogodb, s katerimi bi se bilo mogoče zavarovati pred takšnim velikim tveganjem, naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije ne bi bile uresničene pravočasno.
- 157 Očitek, ki se nanaša na nezadostnost obrazložitve v uvodni izjavi 392 izpodbijanega sklepa, je treba torej zavrnilo.

b) Očitek, s katerim se dokazuje obstoj vsebinskih in formalnih napak v ugotovitvah Komisije, navedenih v točki 9.3 izpodbijanega sklepa

- 158 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg navajata trditve, s katerimi dokazujeta zmotnost ugotovitev Komisije v točki 9.3 izpodbijanega sklepa, da je zaradi neobstoja finančnih instrumentov, ki temeljijo na trgu, in drugih vrst pogodb, s katerimi bi se bilo mogoče zavarovati pred velikim tveganjem za naložbe v jedrsko energijo, potrebno posredovanje države, da se doseže cilj spodbujanja jedrske energije in, konkretnije, ustvarjanja novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Po mnenju teh držav članic je Komisija v zvezi s tem storila vsebinske in formalne napake.
- 159 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo. Komisija trdi, da so nekatere trditve Republike Avstrije nedopustne, ker so prepozne.
- 160 V tem okviru je treba spomniti, da ima Komisija pri uporabi člena 107(3) PDEU široko diskrecijsko pravico, uresničevanje katere vključuje kompleksne gospodarske in socialne presoje. Sodni nadzor, ki se uporablja za uresničevanje te diskrecijske pravice, je torej omejen na preverjanje spoštovanja postopkovnih pravil in pravil obrazložitve, resničnosti dejstev ter neobstoja očitne napake pri presoji dejstev ali zlorabe pooblastil (sodbi z dne 26. septembra 2002, Španija/Komisija, C-351/98, EU:C:2002:530, točka 74, in z dne 29. aprila 2004, Italija/Komisija, C-372/97, EU:C:2004:234, točka 83).
- 161 Toda čeprav ima Komisija polje proste presoje na gospodarskem področju, to ne pomeni, da se mora sodišče Unije vzdržati nadzora nad razlago podatkov gospodarske narave, ki jo poda Komisija. Sodišče Unije mora namreč preveriti ne samo vsebinsko pravilnost navedenih dokazov, njihovo zanesljivost in doslednost, ampak tudi, ali ti dokazi vsebujejo vse upoštevne podatke, ki jih je treba upoštevati pri

presoji zapletenega primera, in ali so taki, da potrjujejo na njihovi podlagi izpeljane ugotovitve. Vendar v okviru tega nadzora s svojo ekonomsko presojo ne sme nadomestiti presoje Komisije. Navesti je še treba, da je, kadar ima institucija široko diskrecijsko pravico, nadzor nad spoštovanjem nekaterih procesnih jamstev temeljnega pomena. V skladu s sodno prakso med ta zagotovila spada obveznost pristojne institucije, da skrbno in nepristransko razišče vse upoštevne vidike posameznega primera in da svojo odločitev ustrezno obrazloži (glej sodbo z dne 22. novembra 2007, Španija/Lenzing, C-525/04 P, EU:C:2007:698, točke od 56 do 58 in navedena sodna praksa).

- 162 Trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg je treba preučiti ob upoštevanju teh načel.
- 163 Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da zgolj dejstvo, da se neko podjetje ne more financirati na trgu, ni dovolj za ugotovitev, da cilja v javnem interesu, ki ga uresničuje država članica, ne bi bilo mogoče doseči brez njenega posredovanja.
- 164 Navedeno trditev je treba zavriniti.
- 165 V zvezi s tem je dovolj poudariti, da se Komisija v uvodnih izjavah od 381 do 391 izpodbijanega sklepa ni omejila na preučitev individualnega položaja družbe NNBG ali vlagateljev te družbe, temveč se je splošneje izrekla o vprašanju, ali bi bile brez posredovanja Združenega kraljestva v tej državi članici zgrajene nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije glede na neobstoj finančnih instrumentov, ki temeljijo na trgu, in drugih vrst pogodb, s katerimi bi se bilo mogoče zavarovati pred velikim tveganjem za naložbe v jedrsko energijo.
- 166 Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da ugotovitev Komisije v uvodnih izjavah 382 in 383 izpodbijanega sklepa, da ne obstajajo primerni finančni instrumenti za naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ne temelji na dovolj trdni in podrobni preučitvi ter ni zadostno obrazložena.
- 167 Prvič, Republika Avstrija trdi, da Komisija ni upoštevala drugih oblik naložb, kot je financiranje z mednarodnim sindiciranjem ali individualna pomoč, ki bi jo odobrili financerji, ki imajo možnost zagotoviti zadostna sredstva za to.
- 168 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Komisija v uvodnih izjavah od 381 do 392 izpodbijanega sklepa podrobno pojasnila, zakaj so naložbe v jedrsko energijo izpostavljene velikemu tveganju, in ugotovila, da ne obstajajo finančni instrumenti, ki temeljijo na trgu, ali druge vrste pogodb, s katerimi bi se bilo mogoče zavarovati pred takim tveganjem. Komisija je na podlagi modeliranja še ugotovila, da v teh okoliščinah obstaja povišana stopnja negotovosti glede uresničitve zasebnih naložb v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije v realnem časovnem okviru.
- 169 Ob upoštevanju teh okoliščin Republika Avstrija zgolj s sklicevanjem na možnost financiranja z mednarodnim sindiciranjem ali individualno pomočjo, ki bi jo lahko odobrili financerji, ki imajo možnost zagotoviti zadostna sredstva za to, ne more dokazati, da je Komisija pri teh ugotovitvah storila očitno napako pri presoji.
- 170 Za ugotovitev, ali je Komisija storila očitno napako pri presoji dejstev, ki bi upravičevala razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa, morajo biti namreč dokazi, ki jih predloži tožeča stranka, zadostni, da se presoja dejstev iz zadevnega sklepa ne zdi verjetna (sodbi z dne 12. decembra 1996, AIUFFASS in AKT/Komisija, T-380/94, EU:T:1996:195, točka 59, in z dne 6. oktobra 2009, FAB/Komisija, T-8/06, neobjavljena, EU:T:2009:386, točka 78).

- 171 Republika Avstrija ni pojasnila, zakaj velika tveganja za naložbe v jedrsko energijo zlasti zaradi visokih vnaprejšnjih stroškov kapitala, dolgotrajne gradnje in dolgotrajnega obratovanja, potrebnega za povračilo stroškov naložbe, ter zaradi zelo dolgega in kompleksnega življenjskega cikla, negotovega gibanja veleprodajnih cen in stroškov v zvezi z razgradnjo ter tveganja oviranja ne bi preprečevala tudi financiranja z mednarodnim sindiciranjem ali individualnega financiranja.
- 172 Zato je treba to trditev zavrniti.
- 173 Drugič, Republika Avstrija trdi, da se težava zaradi pomanjkanja dolgoročnih cenovnih signalov nanaša tudi na druge tehnologije in jo je treba zato šteti za običajno danost trga, ki jo je treba upoštevati pri ocenjevanju tveganosti projekta. V nasprotju s trditvijo Komisije naj na trgu električne energije ne bi obstajali stabilni cenovni signali za prihodnjih deset do petnajst let. Na najbolj likvidnih evropskih borzah z električno energijo naj bi imeli ponujeni proizvodi v tem trenutku življenjsko dobo do sedem let. Tudi pri elektrarnah, ki uporabljajo tehnologije s krajšim obdobjem obratovanja kot jedrske elektrarne, naj znaten del njihove življenjske dobe ne bi bil pokrit z razpoložljivimi cenovnimi signali.
- 174 V zvezi s tem je dovolj poudariti, da tudi če se predpostavlja, da je ta trditev Republike Avstrije utemeljena, ne more izpodbiti ugotovitve Komisije glede neobstoja primernih finančnih instrumentov za naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Nasprotno, trditev, da tudi za obdobja, krajša od deset- do petnajstletnega obdobja, ki ga je upoštevala Komisija, ne obstajajo stabilni cenovni signali, je lahko v podporo ugotovitvam Komisije glede obstoja dejavnikov, ki preprečujejo naložbe v take nove zmogljivosti.
- 175 Tretjič, treba je zavrniti trditev Republike Avstrije, da se Komisija v okviru svoje analize ne bi smela omejiti na finančne trge Združenega kraljestva. V zvezi s tem je treba poudariti, da je Komisija v uvodni izjavi 382 izpodbijanega sklepa ugotovila, da ne obstajajo finančni instrumenti, ki temeljijo na trgu, ali druge vrste pogodb, s katerimi bi se bilo mogoče zavarovati pred velikim tveganjem za naložbe v zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Iz te uvodne izjave pa nikakor ne izhaja, da se je Komisija pri svoji preučitvi omejila na finančne instrumente, ki so na voljo v Združenem kraljestvu.
- 176 Četrto, Republika Avstrija trdi, da obrazložitev izpodbijanega sklepa v zvezi s tem ni zadostna.
- 177 Republika Avstrija po eni strani trdi, da Komisija ni pojasnila, zakaj naj bi se bilo treba opreti izključno na finančne trge, ki so na voljo v Združenem kraljestvu. Navedeno trditev je treba zavrniti. Kot je bilo že navedeno v točki 175 zgoraj, namreč temelji na napačni predpostavki, da se je Komisija omejila na navedene finančne trge.
- 178 Republika Avstrija po drugi strani trdi, da v vsakem primeru Komisija v uvodnih izjavah od 381 do 392 izpodbijanega sklepa ni izrecno omenila finančnih trgov, ki jih je upoštevala. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je obrazložitev v navedenih uvodnih izjavah zadostna, da se lahko navedena država članica seznanila z utemeljitvami sprejetega ukrepa in da lahko Splošno sodišče opravi nadzor. Če bi namreč ta država članica menila, da obstajajo finančni instrumenti, na katere ne vplivajo dejavniki, ki jih je navedla Komisija, bi lahko trditve v zvezi s tem navedla med postopkom pred Splošnim sodiščem, tako da bi to lahko opravilo nadzor nad utemeljenostjo navedene ugotovitve Komisije.
- 179 Glede na zgornje preudarke je treba zavrniti trditve, s katerimi se izpodbija ugotovitev Komisije, da ne obstajajo primerni finančni instrumenti.
- 180 Na tretjem mestu, Republika Avstrija navaja trditve, s katerimi izpodbija ugotovitve Komisije na podlagi tveganja političnega oviranja.
- 181 Najprej je treba poudariti, da je Komisija v uvodni izjavi 384 izpodbijanega sklepa ob tem, da je izrazila zadržek glede tega, ali je mogoče oviranje, ki ga je prepoznala, opredeliti kot nedelovanje trga, ugotovila, da lahko to tveganje „oteži naložbo v [nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije],

zlasti zaradi dolgotrajne gradnje, obratovanja in razgradnje jedrskih elektrarn“. Navedena institucija je torej ugotovila, da je z vidika potencialnih vlagateljev tveganje političnega oviranja dejavnik, ki preprečuje naložbe v take nove zmogljivosti.

- 182 Prvič, Republika Avstrija trdi, da oviranje obstaja samo v primeru, ko ima ena od strank dolgoročne pogodbe, ki ob sklenitvi ni povsem opredeljena, znaten manevrski prostor, ki ji omogoča oportunistično ravnanje, medtem ko je druga stranka vnaprej prevzela obveznosti s tem, ko je na primer izvedla zelo velike naložbe, ki niso prenosljive. V nasprotju s preudarki Komisije naj v obravnavanem primeru ne bi bilo tako.
- 183 V zvezi s tem je treba poudariti, da iz uvodnih izjav 384 in 385 izpodbijanega sklepa izhaja, da čeprav lahko politično oviranje načeloma vpliva na vse tehnologije, so jedrski projekti na splošno bolj izpostavljeni temu tveganju. V tem okviru je Komisija zlasti poudarila, da bi lahko po eni strani prihodnje vlade sprejele različna stališča glede zaželenosti jedrske tehnologije, kar bi lahko prispevalo k negotovosti zasebnih vlagateljev, ter da so po drugi strani te negotovosti večje pri jedrski tehnologiji zaradi sporne narave te tehnologije, daljših rokov in obsežnih naložb.
- 184 V zvezi s trditvami Republike Avstrije je treba ugotoviti, da se po eni strani omejuje na pojasnjevanje, kaj šteje za položaj, v katerem obstaja oviranje, in po drugi strani na zatrjevanje, da podjetje, ki vlaga v zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ni v takem položaju.
- 185 Ugotoviti pa je treba, da Republika Avstrija s svojo utemeljitvijo ne more dokazati, da je Komisija v ugotovitvah iz uvodnih izjav 384 in 385 izpodbijanega sklepa storila očitne napake pri presoji (glej točke 160, 161 in 170 zgoraj). Republika Avstrija zlasti ne navaja trditvev, s katerimi bi bilo mogoče izpodbijati verodostojnost ugotovitve Komisije, da je tveganje, opisano v točki 183 zgoraj, dejavnik, ki preprečuje naložbe v gradnjo in obratovanje novih jedrskih elektrarn.
- 186 Zato je treba to trditev zavrniti.
- 187 Drugič, Republika Avstrija trdi, da tveganje spremembe političnega okvira ni tveganje, ki bi bilo specifično za jedrske elektrarne, temveč splošno tveganje, ki zadeva vse projekte, glede katerih je javno mnenje deljeno, zlasti tiste, za katere so potrebna znatna sredstva. Tako tveganje naj torej ne bi moglo biti dejavnik, ki bi ga bilo treba popraviti z državno pomočjo.
- 188 V zvezi s tem je treba po eni strani poudariti, da Komisija v uvodnih izjavah 384 in 385 izpodbijanega sklepa ni nikakor izključila, da lahko tveganje spremembe političnega okvira obstaja tudi pri drugih projektih in lahko preprečuje naložbe v take projekte.
- 189 Po drugi strani je treba ugotoviti, da Republika Avstrija ne navaja nobene trditve, s katero bi bilo mogoče izpodbiti verodostojnost ugotovitve Komisije, da tveganje spremembe političnega okvira močno bremeni jedrsko tehnologijo zlasti zaradi sporne narave te tehnologije, verjetnosti tega tveganja, razsežnosti te spremembe, ki lahko vključuje tudi popolno opustitev jedrske industrije, zelo dolgih obdobj povračila in zelo visokih zneskov naložb.
- 190 Zato Republika Avstrija niti s to trditvijo ne more dokazati obstoja očitne napake v razlogovanju Komisije.
- 191 Tretjič, Republika Avstrija trdi, da bi bila v primeru razlastitve glede na zaščito naložb in ekonomskih pravic zagotovljena finančna odškodnina.
- 192 Ker je namen navedene trditve dokazati, da Komisija ni zadostno upoštevala dejstva, da bi bila zagotovljena finančna odškodnina, jo je treba zavrniti. V tem okviru je treba namreč poudariti, da je Komisija preučila vprašanje, v kolikšni meri bi bila zagotovljena odškodnina v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point C. Tako je Komisija v uvodni izjavi 192 sklepa o začetku

formalnega postopka preiskave navedla, da plačilo odškodnine in obresti, ki jih nacionalni organi plačajo za škodo, ki jo povzročijo javni organi, ne pomeni državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU. Poleg tega je v uvodni izjavi 322 izpodbijanega sklepa ugotovila, da splošna načela prava Združenega kraljestva in prava Unije dajejo pravico do odškodnine v primeru odvzema lastninske pravice.

- 193 Če je namen trditve Republike Avstrije dokazati, da se je glede na to, da je bila zagotovljena finančna odškodnina, očitno napačno štel, da se lahko tveganje političnega oviranja šteje za dejavnik, ki preprečuje naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, jo je treba prav tako zavrniti. Dejstvo, da je mogoče zahtevati odškodnino na podlagi splošnih načel prava Združenega kraljestva in prava Unije, namreč samo po sebi ne nasprotuje temu, da tveganje političnega oviranja odvrča morebitne vlagatelje. Glede na zneske zadevnih naložb v obravnavanem primeru zgolj možnost, da se v nekaterih primerih po morebitni vložitvi tožbe prejme finančna odškodnina, katere znesek v primeru razlastitve ni gotov, ne odpravlja povsem ovire za naložbe, ki izhaja iz tveganja političnega oviranja. Iz tega izhaja, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ko je menila, da je tveganje političnega oviranja – čeprav je mogoče zahtevati odškodnino – dejavnik, ki preprečuje naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.
- 194 Četrtrič, Republika Avstrija trdi, da je bilo napačno, da so bili upravljavci jedrske elektrarne Hinkley Point C „imuni“ pred prihodnjimi demokratično sprejetimi političnimi odločitvami. Veliko vojvodstvo Luksemburg zatrjuje, da se take politične odločitve ne morejo šteti za nedelovanje trga.
- 195 Ker želita Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg s svojimi trditvami dokazati, da prihodnjih demokratično sprejetih političnih odločitev ni bilo mogoče upoštevati v okviru preučitve vprašanja, ali so obstajali dejavniki, ki so preprečevali naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, je treba te trditve zavrniti. Komisija je namreč lahko v okviru te preučitve upoštevala vse okoliščine, ki bi lahko brez posredovanja države preprečevale, da bi tržne sile pravočasno ustvarile take nove zmogljivosti. Ni bilo torej očitno napačno, da so se v tem okviru upoštevale negotovosti, ki so lahko izhajale iz tveganja političnega oviranja in ki so iz razlogov, navedenih v točki 189 zgoraj, zelo močno bremenile jedrsko področje.
- 196 Ker želi Republika Avstrija s to trditvijo poleg izpodbijanja potrebe po posredovanju Združenega kraljestva kot take tudi dokazati obstoj čezmernega nadomestila, ker naj bi konkretni ukrepi, in sicer pogodba na razliko, dogovor z ministrstvom in kreditno jamstvo, presegali tisto, kar je bilo potrebno za odpravo ugotovljenih ovir, gre za trditev, ki se nanaša na ugotovitve Komisije v zvezi s potrebnostjo zadevnih ukrepov in ki se ujema s trditvami v okviru šestega tožbenega razloga. Ta trditev je torej v tem okviru brezpredmetna, vendar bo upoštevana pri preučitvi šestega tožbenega razloga.
- 197 Iz tega izhaja, da je treba zavrniti vse trditve, s katerimi se izpodbijajo ugotovitve Komisije, ki temeljijo na možnosti političnega oviranja, razen trditve, ki se nanaša na spoštovanje načela sorazmernosti, ki bo preučena v okviru šestega tožbenega razloga.
- 198 Na četrtem mestu, Republika Avstrija trdi, da je bila gradnja drugih jedrskih elektrarn financirana brez odobritve državne pomoči. V tem okviru se med drugim sklicuje na gradnjo jedrskih elektrarn Flamanville (Francija) in Olkiluoto (Finska).
- 199 Najprej je treba spomniti, da je Komisija v uvodnih izjavah od 381 do 392 izpodbijanega sklepa navedla, da zato, ker so naložbe v jedrsko energijo izpostavljene velikemu tveganju in ker ne obstajajo finančni instrumenti, ki temeljijo na trgu, ali druge vrste pogodb, s katerimi bi se bilo mogoče zavarovati pred takim tveganjem, obstaja povišana stopnja negotovosti glede uresničitve tržnih naložb v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije v realnem časovnem okviru. Spomniti je treba tudi, da Komisija te ugotovitve ni utemeljila samo na prepoznavi teh dejavnikov, temveč tudi na modeliranju.

- 200 Preučiti je treba torej, ali je mogoče s trditvijo Republike Avstrije, da sta bili jedrski elektrarni z isto vrsto reaktorja, kot naj bi se uporabil v jedrski elektrarni Hinkley Point C, v Flamanvillu in Olkiluotu zgrajeni brez odobritve državne pomoči, ovreči verodostojnost te presoje Komisije.
- 201 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da iz točke 25 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave izhaja, da je bilo pred sprejetjem izpodbijanega sklepa že znano, da sta projekta gradnje elektrarn Flamanville in Olkiluoto povzročila znatne dodatne stroške.
- 202 Drugič, poudariti je treba, da sta bili po navedbah Komisije in Francoske republike, ki jih ne izpodbijata ne Republika Avstrija ne Veliko vojvodstvo Luksemburg, odločitvi o naložbah v gradbena projekta, ki ju omenja Republika Avstrija, sprejeti pred nesrečo v jedrskem reaktorju Fukušima (Japonska).
- 203 Tretjič, spomniti je treba, da sta bila ta projekta zasnovana v drugačnih okvirnih razmerah. Kot navaja Komisija, ne da bi to Republika Avstrija ali Veliko vojvodstvo Luksemburg podrobno izpodbijala, je bila odločitev o naložbi v gradnjo jedrske elektrarne Flamanville sprejeta leta 2005, torej pred svetovno finančno krizo iz let 2007 in 2008, medtem ko je bil izpodbijani sklep sprejet po njenem izbruhu. V zvezi z jedrsko elektrarno Olkiluoto je treba poudariti, da iz Usmeritvenega jedrskega programa z dne 4. oktobra 2007, COM(2007) 565 final, izhaja, da je bila naložba omogočena s sporazumom med delničarji, ki zagotavlja fiksno ceno energije za lastnike vlagatelje. Poleg tega so po navedbah Komisije, ki jih Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg nista podrobno izpodbijala, delničarji navedene elektrarne pretežno proizvajalci papirja, proizvedena energija pa se razdeli med delničarje po dejanskih proizvodnih stroških.
- 204 Četrtoč, Komisija navaja, da se je veleprodajna cena električne energije v Uniji po odločitvah o naložbah v gradnjo jedrskih elektrarn Flamanville in Olkiluoto znatno znižala (za 35–45 % med letoma 2008 in 2012), česar Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg ne izpodbijata.
- 205 Ob upoštevanju teh okoliščin je treba ugotoviti, da s trditvijo, da so jedrski elektrarni z isto vrsto reaktorja, kot naj bi se uporabila v jedrski elektrarni Hinkley Point C, v Flamanvillu in Olkiluotu zgradili brez odobritve državne pomoči, samo po sebi ni mogoče ovreči verodostojnosti presoje Komisije v uvodnih izjavah od 381 do 392 izpodbijanega sklepa.
- 206 Zato je treba to trditev zavrniti.
- 207 Na petem mestu, Republika Avstrija trdi, da obstajajo povsem primerljivi infrastrukturni projekti (hidroelektrarne, predori, velike raziskovalne organizacije na področju farmacije ali genskega inženiringa in vesoljski projekti), katerih upravljavci se morajo soočiti z visokimi stroški naložbe, dolgimi obdobji gradnje in dolgim obdobjem obratovanja.
- 208 V zvezi s tem je treba po eni strani poudariti, da Komisija v uvodnih izjavah od 381 do 385 izpodbijanega sklepa ni nikakor izključila, da lahko tudi pri drugih infrastrukturnih projektih obstajajo dejavniki, ki preprečujejo naložbe.
- 209 Po drugi strani zgolj z navajanjem dejstva, da se je treba tudi pri drugih neopredeljenih infrastrukturnih projektih soočiti z visokimi stroški naložbe, dolgimi obdobji gradnje in dolgim obdobjem obratovanja, ni mogoče ovreči verodostojnosti ugotovitev Komisije v uvodnih izjavah od 381 do 392 izpodbijanega sklepa, v katerih je med drugim upoštevala tveganja, neločljivo povezana s proizvodnjo jedrske energije, ter neobstoje finančnih instrumentov, ki temeljijo na trgu, in drugih vrst pogodb, s katerimi bi se bilo mogoče zavarovati pred takšnim tveganjem. Poleg tega je treba spomniti, da je tveganje političnega oviranja in popolne opustitve jedrske tehnologije zaradi njene sporne narave značilno za naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.
- 210 Zato je treba tudi to trditev zavrniti.

- 211 Na šestem mestu, preučiti je treba trditve Republike Avstrije, ki se nanašajo na usmeritvene jedrske programe in ki jih je navedla v okviru četrtega tožbenega razloga (glej točko 120 zgoraj). Republika Avstrija trdi, da iz nekaterih od teh programov izhaja, da je jedrska energija konkurenčna in da projekti na tem področju ne bi smeli prejeti državne pomoči. Namen teh trditev je v bistvu dokazati, da bi bilo mogoče nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije v nasprotju z ugotovitvijo Komisije pravočasno zgraditi brez posredovanja Združenega kraljestva.
- 212 V tem okviru je treba preučiti vsebino usmeritvenih jedrskih programov, na katere se sklicuje Republika Avstrija.
- 213 V zvezi z Usmeritvenim jedrskim programom z dne 4. oktobra 2007, COM(2007) 565 final, je treba ugotoviti, da je Komisija v točki 4.2 zadevnega dokumenta res opredelila trend, da se v nekaterih državah članicah nove jedrske elektrarne na splošno gradijo brez subvencij, kar naj bi bil znak, da se jedrska tehnologija vse bolj šteje za konkurenčno. Vendar je treba poudariti tudi, da je Komisija v točki 4.3 navedenega dokumenta ugotovila, da obstajajo negotovosti v zvezi s prihodnjimi cenami električne energije, strukturo trga in razmerami na njem ter politikami v zvezi energijo in podnebnimi spremembami, ki pomenijo pomembna tveganja za dolgoročne naložbe v sektorju energije in vplivajo zlasti na jedrsko tehnologijo, in sicer zaradi velike kapitalske naložbe, ki je potrebna za gradnjo nove elektrarne, in razmeroma dolgega obdobja, preden ta začne ustvarjati dobiček. V njej je navedla tudi, da vlagatelji dajejo prednost naložbam s krajšim trajanjem gradnje in krajšim časom, v katerem se naložba povrne. Poleg tega je Komisija v točkah 4.2 in 4.3 navedenega dokumenta poudarila, da za gradnjo novih jedrskih elektrarn nima potrjenih podatkov, ker že več kot deset let ni bila zgrajena nobena nova elektrarna, zato naj bi bilo težko natančno oceniti stroške najnovejše generacije reaktorjev.
- 214 Glede usmeritvenega jedrskega programa z dne 13. novembra 2008, COM(2008) 776 final, je treba poudariti, da je Komisija v točki 3.3 navedenega programa res menila, da je treba poskrbeti, da v Uniji projekti na področju jedrske energije ne prejmejo državne pomoči. Vendar je treba ugotoviti, da je Komisija v točkah 3.3, 3.3.1 in 3.3.2 navedenega programa poudarila, da so stroški jedrske naprave znatno višji od stroškov enakovredne plinske ali premogovne termoelektrarne, da velikost začetne naložbe in čas, potreben za njeno povrnitev, pomenita veliko tveganje za zasebna podjetja ter da lahko nedavna nestabilnost kreditnih trgov na svetovni ravni močno vpliva na obsežne naložbene projekte. Ugotovila je, da čeprav je financiranje gradnje novih jedrskih elektrarn stvar zasebnih izvajalcev in kapitalskih trgov, bi lahko bilo upravičeno sprejeti nekatere ukrepe za lažje financiranje, zlasti ker so se splošne razmere za naložbe za večje posojiljemalce poslabšale.
- 215 Iz tega izhaja, da v nasprotju s tem, kar je mogoče razbrati iz trditev Republike Avstrije, ni navzkrižja med ugotovitvami Komisije v usmeritvenih jedrskih programih iz točk 213 in 214 zgoraj na eni strani ter ugotovitvami Komisije v točki 9.3 izpodbijanega sklepa na drugi strani.
- 216 Vsekakor je treba spomniti, da zadevna usmeritvena jedrska programa odražata razmere v času njune priprave. Ne upoštevata torej okoliščin, do katerih je prišlo po njuni pripravi, kot so na primer posledice nesreče jedrskega reaktorja v Fukušimi.
- 217 Zato v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije vsebina zadevnih usmeritvenih jedrskih programov ne dokazuje, da je Komisija storila očitno napako pri presoji.
- 218 Na sedmem mestu, Republika Avstrija v bistvu trdi, da je Komisija storila napako, ker je razsežnost projekta upoštevala kot dejavnik, ki preprečuje naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Tako merilo naj bi bilo treba upoštevati v okviru uporabe člena 107(3)(b) PDEU na podlagi sporočila Komisije z naslovom Merila za analizo združljivosti državne pomoči za spodbujanje izvajanja pomembnih projektov skupnega evropskega interesa z notranjim trgom (UL 2014, C 188, str. 4).
- 219 Tudi to trditev je treba zavrni.

- 220 V nasprotju s trditvijo Republike Avstrije namreč nič ne nasprotuje temu, da Komisija v okviru uporabe člena 107(3)(c) PDEU in, konkretnije, v okviru preučitve vprašanja, ali je potrebno posredovanje države, upošteva velikost priglašene projekta.
- 221 Zato je treba, razen trditve v zvezi z morebitnim čezmernim nadomestilom (glej točko 196 zgoraj), ki bo upoštevana v okviru preučitve šestega tožbenega razloga, zavrni vse trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, s katerimi se izpodbija ugotovitev Komisije, da brez posredovanja Združenega kraljestva ne bi bil pravočasno dosežen cilj, ki ga uresničuje ta država članica, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ne da bi se bilo treba izreči o trditvi Komisije, da so nekatere trditve Republike Avstrije nedopustne, ker so prepozne.

c) Očitek, da je bilo mogoče cilja zanesljive oskrbe in razogljčenja doseči brez državne pomoči

- 222 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da je bilo mogoče v nasprotju z ugotovitvami Komisije cilja zanesljive oskrbe in razogljčenja doseči brez zadevnih ukrepov.
- 223 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo. Komisija meni tudi, da so nekatere trditve Republike Avstrije nedopustne, ker so prepozne.
- 224 V zvezi s tem je treba na prvem mestu poudariti, da ta očitek temelji na napačni predpostavki. Ugotovitev Komisije glede nujnosti posredovanja Združenega kraljestva namreč ne temelji na ugotovitvi, da ciljev zanesljive oskrbe in razogljčenja ni bilo mogoče doseči brez državne pomoči. Nasprotno, kot izhaja iz uvodnih izjav od 378 do 380 izpodbijanega sklepa, je Komisija menila, da se ne zdi, da bi uresničevanje teh ciljev utemeljevalo konkretno naložbe v proizvodnjo jedrske energije, temveč splošneje naložbe v proizvodnjo energije z nizkimi emisijami ogljika in v rešitve za internalizacijo pozitivnih stranskih učinkov razpoložljivosti električne energije.
- 225 Na drugem mestu je treba spomniti, da ugotovitve Komisije glede nujnosti posredovanja Združenega kraljestva v točki 9.3 izpodbijanega sklepa temeljijo na cilju spodbujanja jedrske energije in, konkretnije, na cilju vzpostavitve novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Kot pa je bilo navedeno v točkah od 153 do 221 zgoraj, Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg s svojimi trditvami ne moreta dokazati, da te ugotovitve niso zadostno obrazložene ali da imajo vsebinske napake.
- 226 Zato je treba očitek, da je bilo mogoče cilja zanesljive oskrbe in razogljčenja doseči brez državne pomoči, zavrni, ne da bi se bilo treba izreči o trditvi Komisije, da so nekatere trditve Republike Avstrije prepozne.

d) Očitek, da Komisija ni dovolj jasno navedla, koliko bodo v jedrski elektrarni Hinkley Point C uporabljene nove tehnologije

- 227 V zvezi s trditvijo, da bi morala Komisija podrobneje predstaviti, koliko bodo v jedrski elektrarni Hinkley Point C uporabljene nove tehnologije, je dovolj spomniti, da ta trditev temelji na napačni razlagi uvodne izjave 392 izpodbijanega sklepa (glej točke od 131 do 138 zgoraj). Zato je treba tudi to trditev zavrni.
- 228 Tako je treba zavrni vse očitke, s katerimi se izpodbija ugotovitev Komisije, da je bilo posredovanje Združenega kraljestva nujno za uresničitev cilja v javnem interesu, ki ga je uresničevalo.

2. Trditve v zvezi z opredelitvijo trga, ki jo je uporabila Komisija

- 229 Republika Avstrija trdi, da je Komisija storila napake v zvezi z opredelitvijo trga. Po njenem mnenju se navedena institucija v nasprotju s pristopom, uporabljenim v sklepu o začetku formalnega postopka preiskave, v izpodbijanem sklepu ni oprla na liberalizirani trg proizvodnje električne energije in oskrbe z njo, temveč na trg gradnje in obratovanja jedrskih elektrarn. Tako naj ta institucija ne bi uporabila pravil o opredelitvi trga in naj bi se oddaljila od svoje prakse v zvezi z opredelitvijo trga.
- 230 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo menijo, da je treba te trditve zavrni.
- 231 V zvezi s tem je treba na prvem mestu poudariti, da je Komisija v izpodbijanem sklepu liberalizirani trg proizvodnje električne energije in oskrbe z njo prepoznala kot trg, na katerega vplivajo zadevni ukrepi. V uvodni izjavi 340 navedenega sklepa je namreč ugotovila, da navedeni ukrepi povzročajo izkrivljanje konkurence in vplivajo na trgovino, pri čemer se je sklicevala na njihove učinke na liberalizirani trg proizvodnje električne energije in oskrbe z njo. Tudi iz točke 9.6 navedenega sklepa izhaja, da je Komisija v okviru tehtanja prednosti in nevšečnosti, ki izhajajo iz teh ukrepov, upoštevala izkrivljanje konkurence in trgovine na navedenem trgu.
- 232 Zato je treba zavrni trditev Republike Avstrije, da se je Komisija v izpodbijanem sklepu oprla na trg gradnje in obratovanja jedrskih elektrarn.
- 233 Na drugem mestu, ker Republika Avstrija trdi, da Komisija ni preučila, koliko se lahko gradnja in obratovanje jedrskih elektrarn štejeta za upoštevni trg, je dovolj poudariti, da se Komisiji v okviru preučitve vprašanja, ali je za doseg cilja, ki ga uresničuje Združeno kraljestvo, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, potrebno posredovanje te države članice, ni bilo treba izreči o tem vprašanju. Tudi te trditve je treba torej zavrni.
- 234 Na tretjem mestu, glede drugih trditev Republike Avstrije v zvezi z opredelitvijo trga, ki jo je uporabila Komisija, je dovolj poudariti, da temeljijo na napačnih predpostavkah, da se je v izpodbijanem sklepu navedena institucija oprla na trg gradnje in obratovanja jedrskih elektrarn ali da bi lahko zadevne ukrepe razglasila za združljive z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU samo, če bi ugotovila nedelovanje tega trga. Zato je treba zavrni tudi te trditve in s tem vse trditve v zvezi z opredelitvijo trga.

3. Trditev o pristranskosti v korist jedrske energije

- 235 Republika Avstrija trdi tudi, da je bil pristop Komisije pristranski v korist jedrske energije.
- 236 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Slovaška republika in Združeno kraljestvo menijo, da je treba te trditve zavrni.
- 237 V zvezi s tem je treba na prvem mestu spomniti, da je mogoče na podlagi člena 107(3)(c) PDEU pomoč razglasiti za združljivo z notranjim trgom, če se nanaša na razvoj dejavnosti, ki pomeni cilj v javnem interesu, če je ustrezna, potrebna in ni nesorazmerna, ter da lahko država članica v skladu s členom 2(c) Pogodbe Euratom in členom 194(2), drugi pododstavek, PDEU spodbujanje jedrske energije upravičeno šteje za tak cilj (glej točko 97 zgoraj).
- 238 Na drugem mestu, ker je namen trditve Republike Avstrije dokazati, da se zadevni ukrepi zaradi njihovega učinka na naložbe v druge vire energije poleg jedrske energije ne morejo šteti za sorazmerne, je dovolj poudariti, da se s to trditvijo izpodbija sorazmernost zadevnih ukrepov. Vendar je Komisija v okviru točke 9.3 izpodbijanega sklepa preučila samo, ali je bilo posredovanje Združenega

kraljestva potrebno. V tem okviru je treba zato to trditve zavrniti kot brezpredmetno. Vendar bo upoštevana v okviru preučitve šestega tožbenega razloga, s katerim želi Republika Avstrija izpodbiti zlasti ugotovitve Komisije glede sorazmernosti navedenih ukrepov.

- 239 Ker se torej s trditvami Republike Avstrije izpodbija ugotovitev Komisije, da je bilo posredovanje Združenega kraljestva potrebno, jih je treba zavrniti.
- 240 Nazadnje je treba zavrniti trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, da Komisija ni imela pravice ugotoviti obsoja nedelovanja trga. V zvezi s tem je treba spomniti, da člen 107(3)(c) PDEU ne vsebuje izrecnega pogoja v zvezi z nedelovanjem trga in da je mogoče na podlagi preudarkov Komisije v okviru točke 9.3 izpodbijanega sklepa, katerih verodostojnosti ne ovržejo trditve teh držav članic, ugotoviti, da naložb v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije ne bi bilo mogoče pravočasno uresničiti brez posredovanja Združenega kraljestva. V teh okoliščinah, tudi če se predpostavlja, da Komisija ni imela pravice ugotoviti obstoja nedelovanja trga, to ne more izpodbiti njene ugotovitve, da je bilo posredovanje Združenega kraljestva potrebno za doseg cilja v javnem interesu, ki ga je uresničevala ta država članica.
- 241 Zato je treba, razen preučitve trditve v zvezi z domnevno imunizacijo proti tveganju političnega oviranja in domnevno nesorazmernostjo zadevnih ukrepov zaradi njihovih učinkov na naložbe v druge vire energije poleg jedrske energije (glej točki 196 in 238 zgoraj), ki bodo upoštene pri preučitvi šestega tožbenega razloga, zavrniti prvi tožbeni razlog, prvi in drugi del devetega tožbenega razloga, ki temeljita na obstoju nedelovanja trga, ter trditve v okviru četrtega tožbenega razloga, ki se nanašajo na usmeritvene jedrske programe in ugotovitve Komisije o opredelitvi trga ter njene ugotovitve v zvezi z obstojem nedelovanja trga.

E. Peti in osmi tožbeni razlog: nezadostna opredelitev elementov pomoči in kršitev obvestila o poroštvih ter četrti del devetega tožbenega razloga: kršitev obveznosti obrazložitve v zvezi s tem

- 242 Republika Avstrija v okviru petega tožbenega razloga trdi, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni zadostno opredelila elementov pomoči v zadevnih ukrepih. Ker jih ni zadostno opredelila, naj se ne bi mogla izreči o tem, ali jih je mogoče odobriti v skladu s členom 107(3)(c) PDEU.
- 243 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg v podporo osmemu tožbenemu razlogu trdita, da Komisija ni upoštevala obvestila o poroštvih. V bistvu trdita, da Komisija v nasprotju z zahtevami iz navedenega obvestila v izpodbijanem sklepu ni zadostno opredelila elementa pomoči v kreditnem jamstvu in da v tem okviru ni upoštevala vseh upoštevanih elementov.
- 244 Republika Avstrija v okviru četrtega dela devetega tožbenega razloga trdi, da izpodbijani sklep v zvezi s tem ni bil zadostno obrazložen.
- 245 Komisija, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska in Romunija zatrjujejo, da je treba te trditve zavrniti.
- 246 Na prvem mestu je treba odgovoriti na vprašanje, ali in koliko mora Komisija določiti točen znesek, ki ustreza ekvivalentu nepovratnih sredstev ukrepa pomoči, preden oceni njeno združljivost z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) PDEU. Na drugem mestu bodo preučene trditve, s katerimi se želi dokazati, da Komisija ni zadostno opredelila elementov pomoči v zadevnih ukrepih. Na tretjem mestu bodo preučene trditve o kršitvi obveznosti obrazložitve.

1. Vprašanje, ali in koliko mora Komisija količinsko določiti ekvivalent nepovratnih sredstev ukrepa pomoči

- 247 Republika Avstrija v bistvu trdi, da bi se lahko Komisija šele po tem, ko bi količinsko določila natančni znesek ekvivalenta nepovratnih sredstev zadevnih ukrepov, izrekla o njihovi združljivosti z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU.
- 248 V zvezi s tem je treba spomniti, da mora Komisija, da lahko ukrep pomoči razglasi za združljiv z notranjim trgovom v skladu s členom 107(3)(c) PDEU, dokazati, da zadeva cilj v javnem interesu, ki ga je določila država članica, ter da je glede na ta cilj ustrezen in potreben ter ne spreminja trgovinskih in konkurenčnih pogojev nesorazmerno glede na prednosti, ki iz njega izhajajo (glej točko 48 zgoraj).
- 249 Nasprotno pa se s členom 107(3)(c) PDEU ne zahteva izrecno, da mora Komisija količinsko določiti natančni znesek ekvivalenta nepovratnih sredstev, ki izhajajo iz ukrepa pomoči. Če torej lahko ugotovi, da je ukrep pomoči ustrezen, potreben in ni nesorazmeren, ne da bi bil predstavljen ta natančni znesek, ji ni mogoče očitati, da ga ni količinsko določila.
- 250 S trditvami Republike Avstrije ni mogoče izpodbiti te razlage člena 107(3)(c) PDEU. Niti na podlagi zakonodaje niti sodne prakse, na kateri se sklicuje ta država članica, ni namreč mogoče dokazati obstoja načela, v skladu s katerim bi bila Komisija obvezana količinsko določiti natančni znesek ekvivalenta nepovratnih sredstev, ki izhaja iz ukrepa pomoči, preden bi preučila njegovo sorazmernost glede na navedeno določbo.
- 251 Prvič, Republika Avstrija navaja člena 7 in 8 Uredbe št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 PDEU ter uvodni izjavi 23 in 25 navedene uredbe. V zvezi s tem je treba poudariti, da člen 7 navedene uredbe določa načine za izračun intenzivnosti pomoči in upravičenih stroškov. Člen 8 iste uredbe določa pravilo o kumulaciji, ki ga je treba upoštevati pri preučitvi vprašanja, ali se spoštujejo pragovi za priglasitev iz člena 4 zadevne uredbe in največje intenzivnosti pomoči iz poglavja III navedene uredbe. Uvodni izjavi 23 in 25 zadevne uredbe se nanašata na ti določbi. V nasprotju s trditvijo Republike Avstrije na podlagi teh členov in uvodnih izjav ni mogoče sklepati, da se lahko za združljiv z notranjim trgovom v skladu s členom 107(3)(c) PDEU razglasi samo ukrep pomoči, katerega ekvivalent nepovratnih sredstev je bil količinsko določen z uporabo teh pravil. Zadevna uredba namreč določa samo standardiziran pristop k skupinskim izjemam, vendar Komisije ne obvezuje v okviru posamične preučitve, izvedene neposredno na podlagi člena 107(3)(c) PDEU. Zato je treba to trditev zavrnilo.
- 252 Drugič, Republika Avstrija se sklicuje na odstavek 69 Smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020. V zvezi s tem je dovolj poudariti, da je v tem odstavku navedeno samo, da se pomoč za okolje ali energijo šteje za sorazmerno, če je njen znesek na upravičenca omejen na najmanjši znesek, potreben za doseg cilja, določenega na področju varstva okolja ali energije. Na podlagi navedenega odstavka torej ni mogoče sklepati, da mora Komisija pri preučitvi ukrepa pomoči glede na člen 107(3)(c) PDEU količinsko določiti natančen znesek ekvivalenta nepovratnih sredstev zadevnega ukrepa, preden preuči njegovo sorazmernost. Vsekakor je treba poudariti, da je Komisija v izpodbijanem sklepu upoštevala cilj spodbujanja jedrske energije, ki ne spada med cilje iz navedenih smernic.
- 253 Tretjič, glede Priloge I(I) k Uredbi (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 4, str. 3) je treba poudariti, da vsebuje standardni obrazec za priglasitev državne pomoči in da je treba v skladu s točko 5 tega obrazca v njem navesti skupni znesek pomoči. V nasprotju s trditvijo Republike Avstrije iz tega ni mogoče sklepati, da Komisija nima pravice razglasiti ukrepa pomoči za združljivega s členom 107(3)(c) PDEU, če ni natančno količinsko določila ekvivalenta nepovratnih sredstev, ki izhajajo iz tega ukrepa. Zato je treba to trditev zavrnilo.

- 254 Četrtrič, Republika Avstrija se sklicuje na člen 26 Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 [PDEU] (UL 2015, L 248, str. 9). V zvezi s tem je dovolj poudariti, da ta določba določa samo obveznost držav članic, da Komisiji posredujejo letna poročila o vseh obstoječih shemah pomoči. Vendar iz nje ni mogoče sklepati, da se Komisija nima pravice izreči o združljivosti ukrepa pomoči z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU, če ni količinsko določila natančnega zneska ekvivalenta nepovratnih sredstev v zvezi z njim. Zato je treba to trditev zavrniti.
- 255 Petič, Republika Avstrija v podporo svoji trditvi, da mora Komisija količinsko določiti natančni znesek ekvivalenta nepovratnih sredstev zadevnega ukrepa, navaja, da iz Sporočila Komisije o spremembi sporočil Komisije o smernicah Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij, o smernicah o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020, o državni pomoči za filmsko produkcijo in produkcijo drugih avdiovizualnih del, o smernicah o državni pomoči za spodbujanje naložb tvegane financiranja ter o smernicah o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom (UL 2014, C 198, str. 30) izhaja, da morajo države članice za zagotovitev preglednosti za pomoč, ki presega 500.000 EUR, objaviti ime prejemnika, znesek in namen pomoči. V zvezi s tem je dovolj poudariti, da na podlagi take obveznosti držav članic ni mogoče sklepati, da je morala Komisija količinsko določiti natančni znesek ekvivalenta nepovratnih sredstev zadevnih ukrepov. Zato je treba to trditev zavrniti.
- 256 Šestič, glede sklicevanja Republike Avstrije na to, da obveznost Komisije, da določi dejanski znesek ukrepa pomoči, izhaja iz točke 25 sodbe z dne 12. oktobra 2000, Španija/Komisija (C-480/98, EU:C:2000:559), je dovolj ugotoviti, da iz nje nikakor ni mogoče izpeljati takega sklepa. V navedeni točki je Sodišče namreč samo opozorilo, da se z nobeno določbo prava Unije od Komisije, kadar odreja povračilo pomoči, ki je razglašena za nezdružljivo z notranjim trgovom, ne zahteva, naj določi natančen znesek pomoči, ki jo je treba vrniti, temveč je dovolj, da so v odločbi Komisije podatki, ki njenemu naslovniku dopuščajo, da sam in brez pretiranih težav določi ta znesek. Zato je treba to trditev zavrniti.
- 257 Trditve Republike Avstrije, s katerimi želi dokazati, da Komisija ni zadostno opredelila elementov pomoči v zadevnih ukrepih, je treba preučiti ob upoštevanju preudarkov v točkah od 247 do 249 zgoraj.

2. Trditve, katerih namen je dokazati, da elementi pomoči v zadevnih ukrepih niso bili zadostno opredeljeni

- 258 Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da ob sprejetju izpodbijanega sklepa vse podrobnosti zadevnih ukrepov še niso bile določene. Na drugem mestu, tako kot Veliko vojvodstvo Luksemburg trdi, da Komisija ni zadostno opredelila elementov pomoči v različnih zadevnih ukrepih. Na tretjem mestu, navaja, da Komisija ni zadostno upoštevala stroškov v zvezi z upravljanjem in odlaganjem jedrskih odpadkov. Na četrtem mestu, trdi, da Komisija ni upoštevala morebitnih prihodnjih državnih pomoči.

a) Trditev, da ob sprejetju izpodbijanega sklepa še niso bile določene vse podrobnosti zadevnih ukrepov

- 259 Republika Avstrija v okviru petega tožbenega razloga trdi, da ob sprejetju izpodbijanega sklepa še niso bile določene vse podrobnosti zadevnih ukrepov ter da so bile te nato predmet dodatnih pogajanj in prilagoditev.
- 260 Komisija tem trditvam nasprotuje. Trdi zlasti, da ta trditev ni dopustna, ker Republika Avstrija ni navedla manjkajočih informacij.

- 261 Utemeljitev Komisije glede nedopustnosti trditve Republike Avstrije je treba zavrni.
- 262 Ugotoviti je namreč treba, da se trditev Republike Avstrije nanaša zlasti na to, da je Komisija do datuma sprejetja izpodbijanega sklepa prejela samo glavne pogoje financiranja projekta jedrske elektrarne Hinkley Point C, kot so bili že dogovorjeni med strankami, in da ni imela priložnosti preučiti drugih parametrov projekta (glej uvodni izjavi 73 in 551 izpodbijanega sklepa).
- 263 Glede utemeljenosti trditve Republike Avstrije je treba spomniti, da mora biti Komisija v skladu s členom 108(3) PDEU dovolj zgodaj obveščena o vseh načrtih za dodelitev ali spremembo pomoči. Ukrepi pomoči ji morajo torej biti priglašeni, ko so še v fazi načrta, tj. pred njihovo izvedbo in ko jih je še mogoče prilagoditi glede na morebitne pripombe Komisije.
- 264 V tem okviru je treba tudi poudariti, da ker člen 108(3) PDEU ne vsebuje nobenega formalnega merila, mora vsaka država članica določiti, v kateri fazi zakonodajnega ali upravnega postopka bo načrt pomoči predložila v pregled Komisiji, vendar pod pogojem, da se ta načrt ne izvede, dokler Komisija pomoči ne razglasi za združljivo z notranjim trgov (glej v tem smislu sodbo z dne 16. septembra 1998, Waterleiding Maatschappij/Komisija, T-188/95, EU:T:1998:217, točka 118).
- 265 V obravnavanem primeru je Komisija preučila projekt jedrske elektrarne Hinkley Point C, kot ji ga je priglasilo Združeno kraljestvo. V tem okviru iz uvodnih izjav 73 in 551 izpodbijanega sklepa izhaja, da je navedena institucija preučila zadevne ukrepe ob upoštevanju navedbe organov Združenega kraljestva, da bodo ostali pogoji in končni dokumenti o financiranju vsebovali standardne klavzule, ki bi jih vsak vlagatelj zahteval pri takem projektu. Iz tega izhaja, da je dovoljenje, ki ga je dala ta institucija, zajemalo samo elemente pomoči, kot so izhajali iz navedenega projekta, kot ji je bil priglašen.
- 266 Glede tveganja, ki ga navaja Republika Avstrija, da bi se lahko vsebina zadevnih ukrepov pozneje še spremenila, je dovolj spomniti, da se dovoljenje Komisije nanaša samo na projekt, kot ji je bil priglašen. Zato bi morala biti kakršna koli poznejša sprememba, ki bi vplivala na oceno združljivosti ukrepa pomoči s skupnim trgov, predmet nove priglasitve Komisiji. Tako je Komisija v uvodnih izjavah 73 in 551 izpodbijanega sklepa poskrbela za to, da je organe Združenega kraljestva pozvala, naj ji priglasijo končne dokumente, če bodo vsebovali spremembo ukrepov glede na tiste, ki so ji bili predstavljeni.
- 267 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba zavrni utemeljitev Republike Avstrije, s katero ta v bistvu zatrjuje, da je bilo še vedno mogoče spremeniti podrobnosti zadevnih ukrepov.

b) Trditve, da elementi pomoči v zadevnih ukrepih niso bili zadostno opredeljeni

- 268 Republika Avstrija v okviru petega in osmega tožbenega razloga navaja trditve, s katerimi želi dokazati, da Komisija ni zadostno opredelila elementov pomoči v zadevnih ukrepih. Poleg tega naj Komisija ne bi upoštevala kumulacije teh ukrepov.

1) Pogodba na razliko

- 269 Republika Avstrija v okviru petega tožbenega razloga navaja trditve, s katerimi želi dokazati, da v izpodbijanem sklepu niso bile zadostno opredeljene podrobnosti pogodbe na razliko.
- 270 V zvezi s tem je treba na prvem mestu spomniti, da zgolj to, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni količinsko določila natančnega zneska ekvivalenta nepovratnih sredstev, ki izhaja iz pogodbe na razliko, ne dokazuje, da je storila napako (glej točke od 247 do 256 zgoraj). V tem okviru je treba ugotoviti, da glede na delovanje pogodbe na razliko (glej točki 5 in 6 zgoraj) natančna količinska

določitev zneska ekvivalenta nepovratnih sredstev, ki iz nje izhaja, nikakor ni bila mogoča. Ta znesek je namreč odvisen od spreminjanja referenčne cene, ki ustreza tržni ceni. Gre torej za negotovo ceno, ki jo je težko določiti vnaprej.

- 271 Na drugem mestu, preučiti je treba, katere elemente je Komisija upoštevala pri preučitvi sorazmernosti elementa pomoči v pogodbi na razliko. V tem okviru je treba spomniti, da je Komisija v točki 9.3 izpodbijanega sklepa ugotovila, da na trgu proizvodnje električne energije in oskrbe z njo obstajajo dejavniki, ki preprečujejo, da bi bile pravočasno zgrajene nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. V točki 2.1 navedenega sklepa je opisala delovanje pogodbe na razliko, katere učinek je stabilizacija cen. Nato je v točkah 9.5.2 in 9.5.3.2 navedenega sklepa preučila, ali je predvidena izvršilna cena primerna, pri čemer je zlasti upoštevala stopnje donosnosti, ki so bile uporabljene za določitev te cene. Na podlagi analize je zahtevala prilagoditve mehanizma delitve dobička.
- 272 Na tretjem mestu, glede trditve Republike Avstrije je treba ugotoviti, da razen trditve, da Komisija ni količinsko določila natančnega zneska ekvivalenta nepovratnih sredstev, ki izhaja iz pogodbe na razliko, ki je bila že preučena v točkah od 247 do 256 zgoraj, ta država članica ne navaja nobene podrobne trditve, s katero bi bilo mogoče dokazati, da Komisija na podlagi elementov v točki 271 zgoraj ni mogla preveriti sorazmernosti elementa pomoči v pogodbi na razliko.
- 273 Na četrtem mestu, v delu, v katerem Republika Avstrija trdi, da bi morala Komisija preučiti učinek zapiranja notranjega trga električne energije in učinke zadevnih ukrepov na cene na tem trgu, je treba ugotoviti, da ta država članica ne navaja nobene trditve, s katero bi bilo mogoče dokazati, da Komisija na podlagi elementov, ki jih je imela na voljo, ni mogla oceniti teh učinkov. Kjer pa je ta trditev namenjena izpodbijanju ugotovitve Komisije glede nesorazmernosti zadevnih ukrepov, bo upoštevana v okviru preučitve šestega tožbenega razloga, ki se nanaša na spoštovanje načela sorazmernosti.
- 274 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba zavrniti tudi trditve, katerih namen je dokazati, da niso bile zadostno opredeljene podrobnosti pogodbe na razliko.

2) Prednosti, odobrene v primeru predčasne zaustavitve

- 275 Republika Avstrija v okviru petega tožbenega razloga trdi, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni opredelila prednosti, ki bi bile odobrene v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point.
- 276 V tem okviru je treba spomniti, da kot izhaja iz točke 6 zgoraj, pogodba na razliko določa, da bo družba NNBG zavarovana pred nekaterimi zakonodajnimi spremembami in da bo dobila odškodnino v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point iz političnih razlogov in v primeru težav, povezanih z zavarovanjem jedrske odgovornosti tretje strani. V primeru take predčasne zaustavitve bodo lahko vlagatelji družbe NNBG in Združeno kraljestvo zahtevali prenos družbe NNBG na vlado Združenega kraljestva, ti vlagatelji pa bodo upravičeni do odškodnine. Kot izhaja iz točke 7 zgoraj, dogovor z ministrstvom določa, da bo, če v primeru predčasne zaustavitve iz političnih razlogov sopogodbena družba NNBG vlagateljem družbe NNBG ne bo plačala odškodnine, dogovorjeno odškodnino plačalo zadevno ministrstvo.
- 277 Poudariti je treba tudi, da, kot izhaja iz uvodnih izjav od 317 do 322 izpodbijanega sklepa, je ta odškodnina nadomestilo v primeru odvzema lastninske pravice, ki temelji na splošnih načelih prava Združenega kraljestva in prava Unije. Komisija je v navedenem sklepu menila, da plačilo odškodnine na tej podlagi, s katerim se vlagateljem družbe NNBG zagotovi, da se v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point iz političnih razlogov njihov položaj ne bo spremenil, kot tako ne pomeni državne pomoči. Zato je kot element pomoči opredelila samo obstoj posebnega dogovora, po katerem so družba NNBG ali njeni vlagatelji razbremenjeni vseh stroškov ali izgube časa pri

uveljavanju svojih pravic, ki izhajajo iz teh splošnih načel, v okviru sodnega ali zunajsodnega postopka. Drugače povedano, prednost, ki jo je ugotovila Komisija, je omejena na posebno pogodbeno pravico, ki jim omogoča pridobitev hitrega in zanesljivega plačila.

- 278 Na prvem mestu, v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije Komisiji ni mogoče očitati, da ni količinsko določila ekvivalenta nepovratnih sredstev, ki izhaja iz tega posebnega dogovora. V tem okviru je treba poudariti, da je ekvivalent nepovratnih sredstev, ki izhaja iz takega dogovora, težko količinsko določiti. Spomniti je treba tudi, da čeprav Komisija ni količinsko določila prednosti, ki izhaja iz dogovora z ministrstvom, jo je upoštevala. Kot izhaja iz uvodnih izjav 337 in 479 izpodbijanega sklepa, je navedena institucija namreč upoštevala mehanizem nadomestila zaradi zakonodajnih sprememb, ki daje pravico do nadomestila, ko je določila stopnje donosnosti in ustrezno izvršilno ceno, predvideno za pogodbo na razliko.
- 279 Na drugem mestu, res je, da Komisija ob sprejetju izpodbijanega sklepa ni poznala natančnih podrobnosti mehanizma nadomestila. Vendar je v tem okviru treba spomniti, da se je Komisija v izpodbijanem sklepu omejila na odobritev projekta, ki ga je priglasilo Združeno kraljestvo, in da je po navedbah te države članice ta mehanizem vlagateljem zagotavljal, da se v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point iz političnih razlogov njihov položaj ne bo spremenil. Če bi se torej Združeno kraljestvo po sprejetju izpodbijanega sklepa odločilo izplačati nadomestilo, ki bi presegló potrebno odškodnino za odvzem lastninske pravice, bi šlo za prednost, ki ni vključena v izpodbijani sklep in bi torej morala biti priglašena Komisiji.
- 280 Na tretjem mestu, Republika Avstrija trdi, da Komisija ni zadostno opredelila elementa pomoči, ki izhaja iz odškodnine, ker ni preučila, ali so odškodnine, predvidene v okviru pomoči v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point, namenjene nadomestilu za stroške razgradnje, spremljanja in druge podobne stroške, ter ni ocenila prednosti, ki izhajajo iz pravice do prenosa.
- 281 V zvezi s tem je treba ponovno spomniti, da je bil v skladu s projektom, ki ga je Združeno kraljestvo priglasilo Komisiji, namen odškodnine vlagateljem družbe NNBG zagotoviti, da bodo v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point iz političnih razlogov prejeli odškodnino, če jim bo odvzeta lastninska pravica. To pomeni, da bi bilo treba, če bi bila jedrska elektrarna Hinkley Point zaustavljena in družba NNBG prenesena na Združeno kraljestvo, ta država članica pa bi prevzela stroške razgradnje, spremljanja in druge podobne stroške, to upoštevati pri odškodnini. Če ti stroški ne bi bili zadostno upoštevani pri izračunu odškodnine, bi šlo za pomoč, ki bi jo moralo Združeno kraljestvo priglasiti Komisiji.
- 282 Zato je treba to trditev zavrniti.
- 283 Na četrtem mestu je treba zavrniti trditev Republike Avstrije, da je Komisija v okviru preučitve, ali je dogovor z ministrstvom združljiv z notranjim trgov, spregledala, da ta dogovor ne koristi družbi NNBG, temveč njenim vlagateljem, in da pravica do prenosa ne koristi družbi NNBG, temveč njenim lastnikom. V tem okviru je dovolj spomniti, da naj bi zadevni ukrepi spodbujali naložbe, tako da se nanašajo predvsem na vlagatelje družbe NNBG, čeprav so bile s pravnega vidika nekatere pravice dodeljene družbi NNBG. Zato Komisija v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije v zvezi s tem ni storila napake.
- 284 Ob upoštevanju teh ugotovitev je treba zavrniti trditve Republike Avstrije, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni zadostno opredelila prednosti, ki naj bi bile dodeljene v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point.

3) Kreditno jamstvo

- 285 Republika Avstrija v okviru petega in osmega tožbenega razloga trdi, da Komisija ni zadostno opredelila elementa pomoči v kreditnem jamstvu. Ker ni bilo zadostne opredelitve tega ukrepa, naj navedena institucija ne bi mogla izvesti ustrezne preučitve sorazmernosti tega jamstva.
- 286 Najprej je treba spomniti na pristop, ki ga je Komisija v izpodbijanem sklepu uporabila v zvezi s kreditnim jamstvom.
- 287 Kot izhaja iz točke 7.8 izpodbijanega sklepa, je Komisija menila, da so pogodba na razliko, dogovor z ministrstvom in kreditno jamstvo povezani, ker naj bi bili vsi ti ukrepi potrebni za gradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C. Ugotovila je tudi, da je kreditno jamstvo, ker ga je priglasilo Združeno kraljestvo, ukrep državne pomoči.
- 288 V tem okviru je treba upoštevati tudi ugotovitve, ki jih je Komisija navedla v točki 9.5.1 izpodbijanega sklepa. V tej točki je navedla, da je bila višina provizije za kreditno jamstvo, ki jo je prvotno priglasilo Združeno kraljestvo, nižja od tržne višine, po kateri bi provizijo morala plačati družba NNBG, če bi bilo tako jamstvo ponujeno na trgu.
- 289 Vendar Komisija v izpodbijanem sklepu ni odobrila kreditnega jamstva, kot ji ga je prvotno priglasilo Združeno kraljestvo. Kot izhaja iz točke 9.5.3.1 navedenega sklepa in iz opisa kreditnega jamstva, ki ga je Komisija razglasila za združljivo z notranjim trgom v točki 2.2 navedenega sklepa, se namreč odobritev nanaša na kreditno jamstvo s prilagojeno višino provizije. V skladu z uvodnima izjavama 475 in 476 istega sklepa je bil namen te prilagoditve omejiti element pomoči v kreditnem jamstvu na najmanjši možen.
- 290 Komisija je v okviru točke 9.5.3.1 izpodbijanega sklepa navedla, da kategorija tveganja BB+ ali Ba1, ki jo je Združeno kraljestvo štelo za ustrezno, ne odraža ustrezno tveganja, ki mu je bilo izpostavljeno kreditno jamstvo. Po njenem mnenju bi mu bilo treba pripisati oceno BB ali Ba, za to oceno pa je bilo treba višino provizije za navedeno jamstvo v višini 250 bazičnih točk, ki jo je predlagalo Združeno kraljestvo, prilagoditi na višjo raven, ki ustreza navedeni oceni, in sicer na raven 295 bazičnih točk. To prilagojeno višino provizije je primerjala s provizijo v višini 291 bazičnih točk, ki ustreza povprečju 102 poslov kreditne zamenjave evropskih podjetij v kategoriji tveganja BB. Poleg tega je provizijo v višini 295 bazičnih točk primerjala s povprečno vrednostjo 286 bazičnih točk za kategorijo tveganja BB in ocenila, da je treba glede na to zadnjo višino provizije za tako jamstvo prilagoditi navzgor zaradi učinka zapadlosti, ki ga je ugotovila.
- 291 Združeno kraljestvo se je na pomisleke Komisije odzvalo tako, da je višino provizije za kreditno jamstvo povišalo z 250 na 295 bazičnih točk, da bi ustrezala višini provizije, ki bi jo morala družba NNBG plačati na zasebnem trgu, če bi bilo tako jamstvo ponujeno na navedenem trgu. Kot izhaja iz uvodne izjave 476 izpodbijanega sklepa, je navedena institucija menila, da je bilo mogoče s to prilagoditvijo element pomoči v navedenem jamstvu omejiti na najmanjši možen.
- 292 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da so te ugotovitve napačne. Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da Komisija ne bi smela ugotoviti, da je projekt gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C trden projekt z razmeroma majhno verjetnostjo neuspeha. Na drugem mestu, trdi, da bi morala Komisija določiti kategorijo tveganja kreditnega jamstva brez upoštevanja drugih zadevnih ukrepov. Na tretjem mestu, tako kot Veliko vojvodstvo Luksemburg trdi, da Komisija pri ocenjevanju kreditnega jamstva ni zadostno upoštevala meril iz obvestila o poroštvih.

i) Trditev, da Komisija ne bi smela ugotoviti, da je projekt gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C trden projekt z razmeroma majhno verjetnostjo neuspeha

293 Republika Avstrija trdi, da Komisija ne bi smela ugotoviti, da je projekt gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C trden projekt z razmeroma majhno verjetnostjo neuspeha. Tak pristop naj bi bil v nasprotju z ugotovitvami Komisije na podlagi obstoja nedelovanja trga.

294 Komisija meni, da je treba te trditve zavrniti.

295 V zvezi s tem je treba poudariti, da ocena BB ali Ba, ki jo je Komisija štela za primerno (glej uvodno izjavo 465 izpodbijanega sklepa), ustreza projektom z visoko stopnjo tveganja, pri katerih pa se zdi pozitiven splošni rezultat verjeten.

296 V nasprotju s tem, kar je mogoče razbrati iz trditev Republike Avstrije, se Komisija torej ni oprla na ugotovitev, da je verjetnost neuspeha projekta razmeroma majhna.

297 Zato je treba to trditev Republike Avstrije zavrniti.

ii) Trditev, da bi morala Komisija oceniti kategorijo tveganja kreditnega jamstva brez upoštevanja drugih zadevnih ukrepov

298 Republika Avstrija trdi, da Komisija pri ocenjevanju kreditnega jamstva ne bi smela upoštevati učinkov drugih zadevnih ukrepov, temveč bi se morala opreti na svojo ugotovitev iz uvodne izjave 390 izpodbijanega sklepa, da brez državne pomoči ne bi bilo povsem komercialnih naložb v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.

299 Komisija meni, da je treba te trditve zavrniti.

300 V zvezi s tem je treba poudariti, da nič ni preprečevalo, da Komisija pri ocenjevanju verjetnosti tveganja neuspeha projekta, ki ga je opravila, da bi določila višino provizije za kreditno jamstvo, ki ustreza višini, ponujeni na trgu, upošteva učinke pogodbe na razliko in dogovora z ministrstvom. Trije zadevni ukrepi namreč tvorijo celoto in namen pogodbe na razliko in navedenega dogovora je ravno premagati ovire za naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ki jih je ugotovila Komisija. Učinki teh ukrepov, zlasti tok prihodkov, ki ga zagotavlja pogodba na razliko, so bili upoštevni elementi pri analizi verjetnosti tveganja neuspeha projekta. Nasprotno pa bi se s pristopom, ki ga predvideva Republika Avstrija, po katerem taki elementi ne bi bili upoštevani pri tej analizi, nesorazmerno povečalo tveganje, ki se upošteva pri oceni kreditnega jamstva.

301 To pomeni, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ko je pri ocenjevanju verjetnosti neuspeha projekta, ki ga je opravila v okviru ocenjevanja kreditnega jamstva, upoštevala učinke pogodbe na razliko. Zato je treba zavrniti trditev Republike Avstrije, da Komisija pri ocenjevanju tveganja neuspeha projekta za določitev ustrezne višine jamstva ne bi smela upoštevati učinkov drugih zadevnih ukrepov.

iii) Trditve, da Komisija ni zadostno upoštevala meril iz obvestila o poroštvih

302 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg v bistvu trdita, da Komisija pri ocenjevanju kreditnega jamstva ni zadostno upoštevala nekaterih meril iz obvestila o poroštvih. V tem okviru trdita, da ni bilo zadostno opredeljeno trajanje jamstva, da ni bila zadostno opredeljena višina največjega kritja posojila, da višina provizije za kreditno jamstvo ni bila dovolj visoka in da je imela družba EDF finančne težave.

- 303 Komisija, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska in Romunija zatrjujejo, da je treba te trditve zavrni. V tem okviru Komisija trdi zlasti, da v obravnavanem primeru obvestilo o poroštvih ni bilo upoštevno.
- 304 Najprej je treba spomniti, da je Komisija v uvodnih izjavah od 336 do 339 izpodbijanega sklepa menila, da kreditno jamstvo pomeni državno pomoč. V zvezi s tem je predvsem navedla, da se – glede na precedenčno naravo projekta, financiranja in jamstva, za katere ni bilo natančno primerljivih referenc, tudi če bi se štelo, da se s prilagojeno višino provizije za kreditno jamstvo pomoč zniža na najmanjšo možno – cena, ki jo je družba NNBG plačala za navedeno jamstvo, ne more šteti za tržno ceno, saj trg ni ponujal podobnega jamstva in ga tudi ne bo ponujal. Tej ugotovitvi ne oporeka nobena stranka.
- 305 Spomniti je treba tudi, da je Združeno kraljestvo, kot izhaja iz uvodnih izjav od 463 do 477 izpodbijanega sklepa, zaradi pomislekov Komisije glede podcenjevanja tveganja v zvezi s kreditnim jamstvom višino provizije za navedeno jamstvo prilagodilo na 295 bazičnih točk, Komisija pa je menila, da je ta prilagojena višina provizije ustrezen približek hipotetični tržni višini za instrument, ki ga trg ni ponujal.
- 306 Ugotoviti je treba, da je namen trditev Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, ki se nanašajo na nespoštovanje meril, določenih v obvestilu o poroštvih, dokazati, da je ugotovitev Komisije, da je prilagojena višina provizije za kreditno jamstvo v višini 295 bazičnih točk ustrezen približek hipotetične tržne višine za instrument, ki ga trg ni ponujal, napačna. Ti državi članici v bistvu trdita, da Komisija pri presoji vprašanja, ali ta višina provizije pomeni tak ustrezen približek, ni upoštevala meril, ki bi jih upošteval vlagatelj v tržnem gospodarstvu, in sicer nedoločenega trajanja navedenega jamstva, prevelikega zneska največjega kritja posojila in dejstva, da je družba EDF v finančnih težavah. Poleg tega trdita, da ta provizija ni dovolj visoka.
- 307 Poudariti je treba tudi, na eni strani, da ugotovitev Komisije, da prilagojena višina provizije za kreditno jamstvo v višini 295 bazičnih točk pomeni ustrezen približek hipotetične tržne višine, temelji na ugotovitvi, da bi hipotetični vlagatelj v tržnem gospodarstvu zahteval tako višino provizije, in, na drugi strani, da je namen trditev Velikega vojvodstva Luksemburg in Republike Avstrije dokazati, da bi tak vlagatelj upošteval elemente, ki jih Komisija ni upoštevala, in da bi zahteval višjo provizijo.
- 308 V teh okoliščinah, tudi če se predpostavlja, da se obvestilo o poroštvih v obravnavanem primeru ne uporablja, kot trdi Komisija, se za trditve teh držav članic, da trajanje jamstva ni bilo zadostno opredeljeno, da ni bil zadostno opredeljena višina največjega kritja posojila, da provizija za kreditno jamstvo ni bila dovolj visoka in da je imela družba EDF finančne težave, ne more šteti, da niso upoštevne samo zato, ker se ti državi v podporo svojim trditvam sklicujeta na merila iz obvestila o poroštvih.
- 309 Vendar je treba ne glede na to, ali je morala Komisija v obravnavanem primeru upoštevati merila iz obvestila o poroštvih, trditve Velikega vojvodstva Luksemburg in Republike Avstrije zavrni iz naslednjih razlogov.

– *Trajanje jamstva*

- 310 Republika Avstrija trdi, da Komisija ni upoštevala dejstva, da trajanje kreditnega jamstva ni bilo določeno. V tem okviru se ta država članica sklicuje na merilo iz točke 4.1, tretji odstavek, (b) obvestila o poroštvih.
- 311 Komisija meni, da je treba to trditev zavrni.
- 312 Najprej je treba spomniti, da je, kot izhaja iz točke 3.2(b) obvestila o poroštvih, eden od pogojev, ki se v točki 3 navedenega obvestila zahtevajo za to, da lahko država ugotovi neobstoj prednosti v skladu s tem obvestilom, to, da je jamstvo časovno omejeno. Poleg tega iz točke 4.1(b) navedenega obvestila

izhaja, da je treba pri izračunu ekvivalenta nepovratnih sredstev v jamstvu v skladu s tem obvestilom upoštevati trajanje jamstva. Iz te zadnje točke izhaja tudi, da Komisija načeloma meni, da so neomejena jamstva nezdržljiva s členom 107 PDEU.

- 313 V zvezi s trditvami Republike Avstrije je treba na prvem mestu zavrnilo njeno trditev, da kreditno jamstvo ni bilo časovno omejeno. V zvezi s tem je dovolj poudariti, da iz uvodne izjave 49 izpodbijanega sklepa izhaja, da to jamstvo ni neomejeno, temveč pokriva pravočasno plačilo glavnice in obresti na kvalificiran dolg. Poudariti je treba tudi, da iz uvodne izjave 432 navedenega sklepa izhaja, da je tehtano povprečno trajanje zapadlosti zajamčenega dolga 27,4 leta, zapadlosti obveznic pa so v razponu od 8 do 41 let.
- 314 Na drugem mestu, glede trditev Republike Avstrije, da Komisija pri določitvi prilagojene višine provizije za kreditno jamstvo v višini 295 bazičnih točk ni zadostno upoštevala trajanja navedenega jamstva, je treba poudariti, prvič, da je Komisija v uvodni izjavi 472 izpodbijanega sklepa navedla, da so se pri tej višini provizije upoštevali predvsem njeni pomisleki glede izredno dolge zapadlosti obveznic, ki naj bi bile izdane. Drugič, ugotoviti je treba, da Republika Avstrija ne navaja nobene druge podrobne trditve, s katero bi bilo mogoče ovreči verodostojnost ugotovitve Komisije, da je bila glede na zapadlost obveznic ta višina provizije določena tako, da je odražala ceno, ki bi jo bilo treba v tržnem gospodarstvu plačati poroku.
- 315 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba zavrnilo trditev Republike Avstrije, ki se nanaša na trajanje jamstva.

– *Višina kritja dolga*

- 316 Republika Avstrija trdi, da Komisija ni določila višine največjega kritja dolga. V tem okviru se sklicuje na točko 4.1(c) obvestila o poroštvih.
- 317 Komisija tem trditvam nasprotuje.
- 318 Najprej je treba poudariti, da v skladu s točko 3.2(c) obvestila o poroštvih za to, da bi lahko država članica izključila obstoj prednosti v skladu s točko 3 navedenega obvestila, jamstvo načeloma ne sme kriti več kot 80 % preostalega dolgovanega zneska posojila ali druge finančne obveznosti. Iz točke 3.2(c) navedenega obvestila torej izhaja, da po mnenju Komisije, če se z jamstvom v celoti krije finančna obveznost, posojilodajalec nima nobene spodbude, da bi ustrezno ocenil, zavaroval in čim bolj zmanjšal tveganja v zvezi s posojilom ter zlasti ustrezno ocenil kreditno sposobnost posojilojemalca, in da bi se lahko zgodilo tudi, da javni porok zaradi pomanjkanja sredstev ne bi vedno skrbno ocenil tveganja. Poleg tega točka 4.1(c) istega obvestila določa, da je treba to merilo upoštevati pri izračunu elementa pomoči v jamstvu.
- 319 Vendar je treba poudariti tudi, da se v skladu s točko 3.2(c) obvestila o poroštvih ta prag ne uporablja za jamstva, ki krijejo dolžniške vrednostne papirje v smislu člena 2(1)(b) Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES (UL 2004, L 390, str. 38), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2008/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o spremembi Direktive 2004/109 (UL 2008, L 76, str. 50). V skladu s to zadnjo določbo so dolžniški vrednostni papirji obveznice ali druge oblike prenosljivega olistinjenega dolga razen vrednostnih papirjev, ki so enakovredni delnicam v družbah, ali tistih, ki ob zamenjavi ali uveljavljanju pravic, ki izhajajo iz njih, omogočajo pravico do pridobitve delnic ali vrednostnih papirjev, ki so enakovredni delnicam.

- 320 Na prvem mestu je treba ugotoviti, da se kreditno jamstvo nanaša na vrednostne papirje, izdane v skladu s pogoji evropskega programa srednjeročnih vrednostnih papirjev in torej na dolžniške vrednostne papirje v smislu člena 2(1)(b) Direktive 2004/109. Zato je treba zavrnilo trditev Republike Avstrije, da kreditno jamstvo ni v skladu z merili glede višine največjega kritja posojila iz točk 3.2(c) in 4.1(c) obvestila o poroštvih.
- 321 Na drugem mestu, točka 3.2(c) obvestila o poroštvih nikakor ne izključuje, da bi bilo mogoče v primeru presejanja 80-odstotnega praga izključiti obstoj prednosti. Iz navedene točke namreč izhaja, da mora država članica v primeru neupoštevanja navedenega praga priglasiti ukrep in podkrepiti svojo trditev, da zadevni ukrep ne pomeni državne pomoči. Tudi če bi bil ta prag presežen, to torej ne bi zadostovalo za ugotovitev, da je bil sklep Komisije, da prilagojena višina provizije za kreditno jamstvo v višini 295 bazičnih točk ustreza višini provizije, ki bi jo zahteval porok v tržnem gospodarstvu, očitno napačen.
- 322 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba zavrnilo trditev v zvezi s presejanjem praga iz točk 3.2(c) in 4.1, tretji odstavek, (c) obvestila o poroštvih.

– *Obstoj finančnih težav družbe EDF*

- 323 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da bi morala Komisija upoštevati, da je imela družba EDF, matična družba družbe NNBG, finančne težave. Menita, da to potrjujejo dokazi, ki sta jih predložila v postopku pred Splošnim sodiščem. Po mnenju teh držav članic se lahko v izjemnih okoliščinah izkaže, da je element pomoči tako velik kot znesek, ki ga dejansko krije kreditno jamstvo. Čeprav ti dokazi niso bili predloženi v upravnem postopku, naj bi morala Komisija upoštevati dejstva, na katera se ti dokumenti nanašajo. V tem okviru se ti državi članici sklicujeta na točki 3.2(a) in 4.1(a) obvestila o poroštvih.
- 324 Komisija in Francoska republika menita, da je treba te trditve zavrnilo. V tem okviru Komisija trdi, da ji dokumenti, na katere se opirata Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg, niso bili predloženi v upravnem postopku in da ji zato ni bilo treba upoštevati okoliščine, na katero se sklicujeta Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg.
- 325 Najprej je treba poudariti, da je v skladu s točko 3.2(a) obvestila o poroštvih eden od pogojev za to, da lahko država članica izključi obstoj prednosti v skladu s tem obvestilom, neobstoj finančnih težav posojilojemalca, ta element pa je treba v skladu s točko 4.1(a) navedenega obvestila upoštevati pri izračunu elementa pomoči. Kot izhaja iz točke 4.1(a), drugi odstavek, Komisija meni, da bi porok v tržnem gospodarstvu, če bi obstajal, podjetjem v težavah ob dodelitvi jamstva zaračunal visoko premijo zaradi pričakovane stopnje tveganja neplačila, in če postane verjetnost, da posojilojemalec ne bo mogel odplačati posojila, zelo visoka, bi bilo mogoče, da te tržne stopnje ni, v izjemnih okoliščinah pa bi lahko bil element pomoči jamstva celo enak znesku, ki ga dejansko krije navedeno jamstvo.
- 326 Na prvem mestu, preučiti je treba trditev Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, da bi morala Komisija, ker je bila družba EDF podjetje v težavah, šteti, da je element pomoči v kreditnem jamstvu enak znesku, ki ga dejansko krije navedeno jamstvo.
- 327 V tem okviru je treba spomniti, da je v skladu z odstavkom 9 Smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL 2004, C 244, str. 2, v nadaljevanju: smernice o podjetjih v težavah), na katere se sklicuje obvestilo o poroštvih, podjetje v finančnih težavah, ko ni zmožno z lastnimi sredstvi ali s sredstvi, ki jih lahko pridobi od svojih lastnikov, delničarjev ali upnikov, preprečiti izgube, ki bi brez zunanjega posredovanja državnih organov kratkoročno ali srednjeročno skoraj gotovo ogrozile obstoj družbe.

- 328 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg sta v podporo svoji trditvi, da je bila družba EDF v finančnih težavah, predložila naslednje dokaze:
- referenčne dokumente, ki jih je objavila neka druga družba, ki jo je delno prevzela družba EDF (v nadaljevanju: zadevna družba), v prvih trimesečjih let 2012, 2013 in 2014;
  - članek, ki je bil 27. februarja 2011 objavljen na nekem spletnem mestu;
  - članek, ki je bil 1. marca 2012 objavljen v nekem francoskem časopisu;
  - članek, ki je bil 8. aprila 2013 objavljen v nekem časopisu Združenega kraljestva;
  - članek, ki je bil 26. februarja 2014 objavljen v nekem nemškem časopisu;
  - članek, ki je bil 6. oktobra 2014 objavljen v nekem nemškem časopisu;
  - članek, ki je bil 5. junija 2015 objavljen v nekem francoskem časopisu;
  - članek, ki je bil 17. februarja 2016 objavljen v nekem francoskem časopisu;
  - članek, ki je bil 18. februarja 2016 objavljen v nekem francoskem časopisu;
  - članka, ki sta bila 12. marca 2016 objavljena v nekem ekonomskem in finančnem časopisu Združenega kraljestva;
  - posebno poročilo francoskega računskega sodišča o mednarodni strategiji družbe EDF iz novembra 2015;
  - članek neke neodvisne organizacije, objavljen 13. decembra 2012.
- 329 Prvič, v zvezi s člankom, ki je bil 27. februarja 2011 objavljen na spletnem mestu, je treba ugotoviti, da se nanaša na finančni položaj družbe EDF in njeno zadolženost. Vendar glede na to, da omenja tudi, da je navedena družba od bonitetne družbe prejela oceno AA, iz tega ni mogoče sklepati, da je bila zadolženost zadevne družbe taka, da je bilo mogoče predvidevati, da je kratkoročno ali srednjeročno skoraj gotovo ogrožen obstoj družbe. Ta ocena namreč ustreza visoki kakovosti in naložbi, ki je načeloma varna.
- 330 Drugič, glede članka, ki je bil 8. aprila 2013 objavljen v časopisu Združenega kraljestva, je mogoče iz njega sklepati samo, da je prvotni partner družbe EDF pri projektu Hinkley Point C opustil jedrsko energijo in da zaradi dolga družbe EDF v višini 39 milijard EUR ni bilo gotovo, da bo lahko to podjetje samo uresničilo ta projekt. Ni pa mogoče iz njega sklepati, da je bila družba EDF podjetje v finančnih težavah v smislu odstavka 9 smernic o podjetjih v težavah.
- 331 Tretjič, glede članka, ki je bil 1. marca 2012 objavljen v francoskem časopisu, ter člankov, ki sta bila objavljena v nemškem ekonomskem časopisu 26. februarja in 6. oktobra 2014, je treba poudariti, da se ti ne nanašajo na družbo EDF, temveč na zadevno družbo. Ob sprejetju izpodbijanega sklepa sta bili ta družba in družba EDF ločeni podjetji, Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg pa nista predložila dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, da je Komisija ob sprejetju izpodbijanega sklepa vedela ali bi morala vedeti, da bo v prihodnosti družbo, omenjeno v navedenih člankih, delno prevzela družba EDF. Nasprotno, v tem okviru je treba poudariti, da je bil po navedbah Komisije, ki jih Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg ne izpodbijata, memorandum o soglasju o delnem prevzemu zadevne družbe s strani družbe EDF podpisan šele 29. julija 2015, se pravi precej po 8. oktobru 2014, datumu sprejetja izpodbijanega sklepa. Zato s temi članki ni mogoče dokazati obstoja finančnih težav, ki naj bi jih imela družba EDF ob sprejetju izpodbijanega sklepa. Te

ugotovitve veljajo tudi za referenčne dokumente, ki jih je zadevna družba objavila v prvih trimesečjih let 2012, 2013 in 2014, ter za članek, ki je bil objavljen na spletnem mestu, ker vsebujejo informacije v zvezi z zadnjenavedeno družbo.

- 332 Četrtrič, glede člankov, ki so bili v francoskem časopisu objavljeni 5. junija 2015 ter 17. in 18. februarja 2016, in članka, ki je bil v ekonomskem in finančnem časopisu Združenega kraljestva objavljen 12. marca 2016, je treba ugotoviti, da so bili objavljeni po sprejetju izpodbijanega sklepa.
- 333 V tem okviru je treba spomniti, da je treba o zakonitosti sklepa Komisije na področju državne pomoči presojati glede na informacije, ki jih je Komisija lahko imela na voljo, ko je ta sklep sprejela (sodba z dne 10. julija 1986, Belgija/Komisija, 234/84, EU:C:1986:302, točka 16). V obravnavanem primeru Komisija teh informacij ni mogla imeti na voljo, ker so bili članki, navedeni v točki 332 zgoraj, objavljeni po sprejetju izpodbijanega sklepa, in nič v spisu ne kaže na to, da je lahko imela navedena institucija informacije, ki jih vsebujejo, na voljo pred sprejetjem navedenega sklepa.
- 334 Tudi če bi Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg članke iz točke 328 zgoraj predložila, da bi dokazala obstoj okoliščin, ki so obstajale pred sprejetjem izpodbijanega sklepa, ne bi mogla dokazati, da je bila družba EDF pred tem sprejetjem podjetje v finančnih težavah v smislu odstavka 9 smernic o podjetjih v finančnih težavah. Glede tistih člankov, ki se nanašajo na razdružitve zadevne družbe in prevzem dela te družbe s strani družbe EDF, je treba spomniti, da je do teh dogodkov prišlo po tem sprejetju (glej točko 331 zgoraj). Poleg tega je treba ugotoviti, da na podlagi teh člankov ni mogoče sklepati, da je pred zadevnim sprejetjem zadolženost družbe EDF dosegla tako razsežnost, da bi bil brez zunanjega posredovanja kratkoročno ali srednjeročno skoraj gotovo ogrožen obstoj tega podjetja.
- 335 Petič, Republika Avstrija trdi, da s strani 5 posebnega poročila francoskega računskega sodišča o mednarodni strategiji družbe EDF iz novembra 2015 izhaja, da je bila ta družba konec leta 2009 v „slabem finančnem položaju“, s strani 7 istega poročila pa izhaja, da „[je bil] finančni položaj [navedene družbe] slab tudi na račun večje zadolženosti“.
- 336 V zvezi s tem je dovolj poudariti, da na podlagi posebnega poročila francoskega računskega sodišča o mednarodni strategiji družbe EDF iz novembra 2015 ni mogoče sklepati, da je bila družba EDF na datum sprejetja izpodbijanega sklepa podjetje v finančnih težavah v smislu člena 9 smernic o podjetjih v težavah. Na strani 5 navedenega poročila je namreč navedeno, da se je družba EDF „konec leta 2009 znašla v slabem finančnem položaju,“ vendar je nato navedeno, da „se je začel nov cikel, ki ustreza obdobju nadzora [računskega sodišča], v katerem [so] prevlad[ovale] odsvojitve v skupnem znesku skoraj 13 [miliard EUR]“. Po drugi strani je treba ugotoviti, da navedba na strani 7 navedenega poročila o tem, da je bila „glavna skrb države delničarke, da skupina še naprej izplačuje znatno dividendo kljub slabemu finančnemu položaju in tudi na račun večje zadolženosti,“ ne dokazuje, da je bil zaradi zadolženosti družbe EDF kratkoročno ali srednjeročno skoraj gotovo ogrožen njen obstoj.
- 337 Šestič, glede članka neodvisne organizacije, objavljenega 13. decembra 2012, iz njega izhaja, da so se stroški gradnje jedrskih elektrarn Flamanville in Olkiluoto povečali. Najprej, iz izpodbijanega sklepa je jasno razvidno, da je Komisija te okoliščine upoštevala. Dalje, ugotoviti je treba, da na podlagi navedenega članka ni mogoče sklepati, da sta bili družba EDF ali zadevna družba v finančnih težavah. Nazadnje, glede informacij v navedenem članku, ki se nanašajo na to družbo, zadostuje napotitev na preudarke v točki 331 zgoraj. Tudi ta članek torej ne more dokazati obstoja očitne napake Komisije.
- 338 Z dokazi, ki sta jih predložila Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg, torej ni mogoče dokazati, da je imela družba EDF finančne težave v smislu odstavka 9 smernic o podjetjih v težavah. Zato je treba zavrni trditev teh držav članic, da bi morala Komisija, ker je družba EDF podjetje v težavah, šteti, da je element pomoči v kreditnem jamstvu enak znesku, ki ga dejansko krije navedeno jamstvo.

339 Na drugem mestu, glede namena trditev Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, s katerimi želita dokazati, da v finančnem položaju, v katerem je bila družba EDF, vlagatelj v tržnem gospodarstvu ne bi sprejel višine provizije za kreditno jamstvo v višini 295 bazičnih točk, je dovolj poudariti, da ti državi članici nista navedli podrobnih trditev, ki bi dokazovale, da ugotovitve Komisije v točki 9.5.3.1 izpodbijanega sklepa niso bile verodostojne. Zlasti ti državi članici ne navajata nobene trditve, ki bi dokazovala, da je bilo očitno napačno opreti se na oceno BB ali Ba, niti nobene trditve, ki bi dokazovala, da, prvič, primerjava med povprečjem 102 poslov kreditne zamenjave evropskih podjetij v kategoriji tveganja BB in povprečno vrednostjo 286 bazičnih točk za to kategorijo tveganja, ki jo je opravila Komisija, ali, drugič, prilagoditev višine provizije za navedeno jamstvo na 295 bazičnih točk, ki je bila izvedena kot odziv na pomisleke Komisije (glej točko 290 zgoraj), nista bili verodostojni.

340 Zato je treba zavrnilo tudi trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, da Komisija ni upoštevala meril iz točk 3.2(a) in 4.1(a) obvestila o poroštvih, ne da bi se bilo treba izreči o trditvi Komisije, da dokumenti, ki sta jih predložili ti državi članici, niso bili predloženi v upravnem postopku.

– Trditve, da bi morala biti višina provizije vsaj 400 bazičnih točk

341 Republika Avstrija v repliki trdi, da je v skladu s točko 3.4(f), šesti odstavek, obvestila o poroštvih minimalna premija za tveganje 400 bazičnih točk. Komisija naj ne bi pojasnila, zakaj je bilo kreditno jamstvo, za katero je bila določena prilagojena višina provizije v višini 295 bazičnih točk, manj tvegano.

342 Komisija in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujeta.

343 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da se merilo, navedeno v točki 3.4(f), šesti odstavek, obvestila o poroštvih, na katero se sklicuje točka 4.2 navedenega obvestila, uporablja samo za jamstvene sheme in ne za posamezna jamstva. Kreditno jamstvo ne pomeni jamstvene sheme v smislu točke 1.3(a) navedenega obvestila.

344 Na drugem mestu, vsekakor je treba ugotoviti, da se v nasprotju s tem, kar je mogoče razbrati iz trditev Republike Avstrije, znesek 400 bazičnih točk, določen v točki 3.4(f), šesti odstavek, obvestila o poroštvih, ne nanaša neposredno na višino provizije za jamstvo. Kot izhaja iz točke 3.4(f) navedenega obvestila, morajo premije kriti tveganja, ki so običajno povezana z odobritvijo jamstva, uprave stroške sheme in letno odškodnino za ustrezen kapital. Letna odškodnina za ustrezen kapital je sestavljena iz premije za tveganje, ki je lahko povečana za obrestno mero brez tveganja. Znesek 400 bazičnih točk iz točke 3.4(f), šesti odstavek, navedenega obvestila se nanaša samo na premijo za tveganje, ki je običajna za lastniški kapital in mora biti vključena v premijo za jamstvo, ki se uporablja za upravičence. Iz tega izhaja, da v nasprotju s tem, kar je mogoče razbrati iz trditev Republike Avstrije, višine provizije ni mogoče neposredno primerjati z zneskom 400 bazičnih točk iz navedene točke.

345 Na tretjem mestu, podredno je treba poudariti, da je v točki 3.4(f), šesti odstavek, obvestila o poroštvih določen samo element metodologije, ki državi članici omogoča, da oblikuje višino provizije, ki ustreza tisti, ki bi jo zahteval porok v tržnem gospodarstvu. Ta točka pa nikakor ne nasprotuje temu, da bi Komisija namesto tega, da bi sledila tej metodologiji, uporabila drugačen pristop za določitev te višine, pri čemer bi kot izhodišče uporabila višine provizij, ki jih poroki v tržnem gospodarstvu zahtevajo za primerljive projekte, in te višine prilagodila ob upoštevanju posebnosti zadevnega projekta. Zato ta točka ne nasprotuje pristopu, ki ga je Komisija uporabila v obravnavanem primeru (glej točko 290 zgoraj).

346 Glede na te preudarke je treba zavrnilo tudi trditve, da Komisija ni upoštevala metode za izračun iz točke 3.4(f), šesti odstavek, in točke 4.2 obvestila o poroštvih.

- 347 S trditvami Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg v zvezi z neupoštevanjem meril, določenih v obvestilu o poroštvih, torej ni mogoče dokazati obstoja očitne napake pri ugotovitvah Komisije iz točk 475 in 476 izpodbijanega sklepa, da prilagojena višina provizije za kreditno jamstvo v višini 295 bazičnih točk ustreza višini, ki bi jo morala družba NNBG plačati, če bi bilo tako jamstvo ponujeno na trgu.
- 348 Zato je treba te trditve zavrni, ne da bi se bilo treba izreči o tem, ali bi morala Komisija v obravnavanem primeru upoštevati merila iz obvestila o poroštvih.
- 349 Zavrni je treba torej vse trditve v zvezi s kreditnim jamstvom.

4) Kumulacija zadevnih ukrepov

- 350 Republika Avstrija v okviru petega tožbenega razloga trdi, da Komisija ni upoštevala načela kumulacije, s katerim se zahteva, da so vsi zadevni ukrepi določljivi v celoti.
- 351 Na prvem mestu, ker se Republika Avstrija s to trditvijo ponovno sklicuje na to, da bi morala Komisija izračunati natančen znesek ekvivalenta nepovratnih sredstev zadevnih ukrepov ali da ni zadostno opredelila elementa pomoči v različnih zadevnih ukrepih, je treba to trditev zavrni in se pri tem sklicevati na točke od 247 do 349 zgoraj.
- 352 Na drugem mestu, ker želi Republika Avstrija s to trditvijo dokazati, da Komisija ni zadostno upoštevala kumulativnega učinka treh zadevnih ukrepov, je treba poudariti, da se ta trditev nanaša na obstoj čezmerne nadomestila. Tako bo upoštevana v okviru preučitve šestega tožbenega razloga, ki se nanaša na sorazmernost zadevnih ukrepov.
- 353 Zavrni je treba torej tudi to trditev in s tem vse trditve, katerih namen je dokazati, da elementi pomoči v zadevnih ukrepih niso bili zadostno opredeljeni.

c) Stroški v zvezi z upravljanjem in odlaganjem jedrskih odpadkov

- 354 Republika Avstrija v okviru petega tožbenega razloga trdi, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni zadostno opredelila stroškov v zvezi z upravljanjem in odlaganjem jedrskih odpadkov.
- 355 V zvezi s tem je treba na prvem mestu spomniti, da se ukrep pomoči, ki ga je Komisija razglasila za združljiv, nanaša samo na pogodbo na razliko, dogovor z ministrstvom in kreditno jamstvo. Nasprotno pa se izpodbijani sklep ne nanaša na morebitno državno pomoč Združenega kraljestva za kritje stroškov v zvezi z upravljanjem in odlaganjem jedrskih odpadkov.
- 356 Na drugem mestu, poudariti je treba, da je Komisija, kot izhaja iz uvodne izjave 461 izpodbijanega sklepa, pri ocenjevanju zadevnih ukrepov upoštevala informacije o stroških v zvezi z upravljanjem in odlaganjem jedrskih odpadkov iz modela financiranja jedrske elektrarne Hinkley Point C. Kot Komisija upravičeno trdi, gre namreč za stroške, ki jih nosi upravljavec jedrske elektrarne, zato jih je treba upoštevati pri izračunu stopnje donosnosti, potrebne za doseg zadostnega spodbujevalnega učinka.
- 357 Na tretjem mestu, ugotoviti je treba, da je Komisija v uvodnih izjavah 460 in 461 izpodbijanega sklepa izrecno opozorila, da je treba vse dodatne elemente pomoči glede stroškov v zvezi z upravljanjem in odlaganjem jedrskih odpadkov, ki niso vključeni v zadevne ukrepe, prijaviti ločeno.
- 358 Ob upoštevanju teh elementov je treba ugotoviti, da je Komisija ravnala v skladu z načeli iz točk od 263 do 266 zgoraj. Zato je treba zavrni trditev Republike Avstrije, da Komisija ni zadostno opredelila stroškov v zvezi z upravljanjem in odlaganjem jedrskih odpadkov.

359 Te ugotovitve ni mogoče ovreči z dejstvom, da je Združeno kraljestvo 20. julija 2015, tj. po sprejetju izpodbijanega sklepa, priglasilo metodo določanja cen za pogodbe o odvozu jedrskih odpadkov ter da je Komisija s Sklepom z dne 9. oktobra 2015 v zadevi SA.34962, Waste Contract for New Nuclear Power Stations (UL 2016, C 161, str. 1), to metodo opredelila za državno pomoč in jo razglasila za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) PDEU. Ta dejstva so namreč nastala po sprejetju izpodbijanega sklepa in torej z njimi ni mogoče ovreči njegove zakonitosti (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2014, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisija, T-533/10, EU:T:2014:629, točka 75). Poleg tega bi morala Republika Avstrija, če bi menila, da se ukrep pomoči, odobren s Sklepom z dne 9. oktobra 2015, ne bi smel razglasiti za združljiv z notranjim trgovom, te trditve uveljavljati v okviru tožbe v zvezi z navedenim sklepom. Nasprotno pa te trditve niso upoštevne v okviru te tožbe, katere predmet je predlog za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa, ki se ne nanaša na to metodo določanja cen.

d) Morebitna odobritev prihodnjih državnih pomoči

360 V okviru petega tožbenega razloga Republika Avstrija trdi, da bi lahko bile v prihodnosti dodatne pomoči jedrski elektrarni Hinkley Point C morebiti odobrene v obliki državnega poročstva.

361 V zvezi s to trditvijo je dovolj poudariti, da se nanaša na dejstva, ki bi se lahko zgodila po datumu sprejetja izpodbijanega sklepa in torej ne morejo izpodbiti njegove zakonitosti (glej točko 359 zgoraj). Ker Republika Avstrija meni, da kakršna koli dodatna pomoč ne bi bila združljiva z notranjim trgovom, teh trditev nikakor ni mogoče upoštevati v okviru te tožbe, ki se nanaša izključno na predlog za razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa v zvezi z zadevnimi ukrepi.

362 Zavrtni je treba torej vse trditve, katerih namen je dokazati, da elementi pomoči v zadevnih ukrepih niso bili zadostno opredeljeni.

3. Trditve v zvezi s kršitvijo obveznosti obrazložitve

363 Glede trditev o kršitvi obveznosti obrazložitve, ki jih Republika Avstrija navaja v okviru četrtega dela devetega tožbenega razloga, je dovolj poudariti, da temeljijo na napačni predpostavki, da bi morala Komisija podrobneje opredeliti zadevne ukrepe. Te trditve je treba torej zavrniti.

364 Zavrtni je treba tudi trditve Republike Avstrije, da je metoda, ki jo je Komisija uporabila za opredelitev elementa pomoči v kreditnem jamstvu, nerazumljiva. Kot je bilo že navedeno v točkah od 285 do 349 zgoraj, je iz izpodbijanega sklepa dovolj jasno razvidno, da je Komisija podrobno kreditnega jamstva, ki ga je priglasilo Združeno kraljestvo, prilagodila tako, da bi bil element pomoči v tem jamstvu zmanjšan na najmanjši možen.

365 Zato je treba zavrniti tudi trditve v zvezi s kršitvijo obveznosti obrazložitve.

366 Zavrtni je torej treba peti in osmi tožbeni razlog ter četrti del devetega tožbenega razloga, razen preučitve trditve o učinku zapiranja notranjega trga električne energije in učinkih zadevnih ukrepov na cene na tem trgu (glej točko 273 zgoraj) ter trditve, da Komisija ni zadostno upoštevala kumulativnega učinka treh zadevnih ukrepov (glej točko 352 zgoraj), ki bosta upoštevani v okviru preučitve šestega tožbenega razloga.

F. Šesti tožbeni razlog, drugi očitke tretjega dela in šesti del devetega tožbenega razloga v zvezi z nadzorom nad sorazmernostjo zadevnih ukrepov

- 367 Šesti tožbeni razlog, drugi očitke tretjega dela in šesti del devetega tožbenega razloga se nanašajo na ugotovitve Komisije v točkah 9.5 in 9.6 izpodbijanega sklepa, da so zadevni ukrepi v skladu z načelom sorazmernosti. Komisija je v uvodni izjavi 548 navedenega sklepa ugotovila, da so bila ob upoštevanju prilagoditve stopnje provizije za kreditno jamstvo na 295 bazičnih točk in spremembe mehanizmov na področju delitve dobička izkrivljanja konkurence zaradi zagona jedrske elektrarne Hinkley Point C omejena na najmanjša potrebna in izravnana s pozitivnimi učinki ukrepov.
- 368 Najprej je treba preučiti šesti tožbeni razlog, katerega namen je dokazati obstoj napak v zvezi z nadzorom sorazmernosti zadevnih ukrepov. Nato bosta preučena drugi očitke tretjega dela in šesti del devetega tožbenega razloga, ki se med drugimi nanašata na nezadostno obrazložitev.

1. Šesti tožbeni razlog v zvezi z nadzorom sorazmernosti zadevnih ukrepov

- 369 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg v podporo šestemu tožbenemu razlogu trdita, da so ugotovitve Komisije v točkah 9.5 in 9.6 izpodbijanega sklepa očitno napačne.
- 370 V tem okviru je treba najprej spomniti, da mora biti ukrep pomoči, da naj bo združljiv z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) PDEU, ustrezen in potreben za doseg cilja v javnem interesu, ki ga uresničuje. Poleg tega vpliv na trgovinske pogoje in izkrivljanje konkurence, ki ju povzroči, ne smeta biti nesorazmerna glede na pozitivne učinke, ki iz njega izhajajo (glej v tem smislu sodbi z dne 25. junija 1998, *British Airways in drugi/Komisija*, T-371/94 in T-394/94, EU:T:1998:140, točki 282 in 283, in z dne 26. februarja 2015, *Francija/Komisija*, T-135/12, neobjavljena, EU:T:2015:116, točka 60).
- 371 Spomniti je treba tudi, da, kot je bilo že navedeno v točkah od 79 do 128 zgoraj, ne samo, da je imelo Združeno kraljestvo pravico izbrati jedrsko tehnologijo kot vir energije, ki bo del njegove mešanice virov energije, temveč je imelo v skladu s členom 2(c) in členom 192, prvi odstavek, Pogodbe Euratom tudi pravico, da gradnjo novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije določi kot cilj v javnem interesu v smislu člena 107(3)(c) PDEU.
- 372 V zvezi z obsegom nadzora, ki ga mora v tem okviru opraviti Splošno sodišče, je treba poudariti, da ima Komisija široko diskrecijsko pravico v okviru uporabe člena 107(3)(c) PDEU. Zato je nadzor, ki ga opravi Splošno sodišče, omejen (glej točki 160 in 161 zgoraj).
- 373 Glede na te preudarke je treba preučiti trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg v podporo šestemu tožbenemu razlogu, ki se delijo na tri dele, od katerih se prvi nanaša na ustreznost zadevnih ukrepov, drugi na njihovo potrebnost ter tretji na tehtanje njihovih pozitivnih in negativnih učinkov.

a) Ustreznost zadevnih ukrepov

- 374 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg v nasprotju z ugotovitvami Komisije trdita, da zadevni ukrepi niso bili ustrezni za doseg cilja izboljšanja zanesljivosti oskrbe niti cilja diverzifikacije dobaviteljev električne energije niti cilja razogljičenja.
- 375 Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da zadevni ukrepi niso ustrezni za izboljšanje zanesljivosti oskrbe in diverzifikacije dobaviteljev električne energije.

- 376 Republika Avstrija na eni strani v zvezi z zanesljivo oskrbo trdi, da jedrska energija ne ponuja nobene prednosti pred drugimi viri energije, ki so bolj ekološki in manj obremenjujoči. Najprej, države članice naj bi bile v zvezi z uranovo rudo odvisne od uvoza. Zatem, jedrske elektrarne naj bi bile zelo občutljive na povišanja temperature, ker potrebujejo zelo velike količine mrzle vode. Poleg tega naj bi bile majhne decentralizirane elektrarne cenejše ter naj bi jih bilo mogoče hitro zagnati in ustaviti, kar naj bi omogočalo veliko večjo odzivnost glede na povpraševanje po elektriki, ki naj bi se hitro spreminjalo. Dalje, izpad majhne elektrarne naj bi bil veliko bolj obvladljiv kot izpad jedrske elektrarne. Še več, Komisija naj v različnih scenarijih, ki jih je predvidela, ne bi upoštevala načrta medsebojnega povezovanja, ki bi se nanašal zlasti na povezovanje obnovljivih virov energije, in prihodnjega tehničnega napredka. Poleg tega se bodo po mnenju Republike Avstrije v prihodnosti v Združenem kraljestvu znatno povečale zmogljivosti za proizvodnjo energije. Nazadnje, Komisija naj ne bi zadostno razmislila o možnosti rešitve morebitnih težav pri oskrbi z uporabo različnih ukrepov za energijsko učinkovitost.
- 377 Na drugi strani Republika Avstrija trdi, da zadevni ukrepi ne prispevajo k diverzifikaciji dobaviteljev električne energije, temveč imajo obratni učinek. Razširitev jedrske elektrarne Hinkley Point naj bi omejila javna sredstva, močno zmanjšala proračun, namenjen obnovljivim virom energije, ter ovirala uresničevanje projektov izkoriščanja in razvoja obnovljivih virov energije. Navedeni ukrepi naj bi tako prispevali k ohranjanju jedrske energije na račun obnovljivih virov energije in s tem k ohranjanju sedanje strukture oskrbe, za katero je značilen pomemben delež jedrske energije. Zato naj bi bili ti ukrepi v nasprotju z domnevnim ciljem diverzifikacije dobaviteljev električne energije.
- 378 Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da zadevni ukrepi niso ustrezni za dosego cilja razogljičenja. Jedrska energija naj bi se izkazala za bistveno dražjo kot, na primer, vetrna ali vodna energija. Po mnenju Republike Avstrije bi bilo mogoče še bolj zmanjšati emisije ogljikovega dioksida, če bi bili navedeni ukrepi namenjeni tem načinom proizvodnje električne energije.
- 379 Komisija, Češka republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.
- 380 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Komisija v točki 9.2 izpodbijanega sklepa opredelila spodbujanje jedrske energije in, konkretnije, vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije kot cilj v javnem interesu, ki se uresničuje z zadevnimi ukrepi. Kot je bilo navedeno pri preučitvi četrtega tožbenega razloga, Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg nista navedla trditvev, s katerimi bi bilo mogoče izpodbiti to ugotovitev.
- 381 Ugotoviti je treba, da so trditve Republike Avstrije omejene na izpodbijanje ustreznosti zadevnih ukrepov glede uresničevanja drugih ciljev, kot so izboljšanje zanesljivosti oskrbe, diverzifikacija dobaviteljev in razogljičenje. Ni pa njihov namen izpodbijati ustreznosti teh ukrepov glede cilja v skupnem interesu, ki ga je določilo Združeno kraljestvo, in sicer vzpostavitve novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ki ga je upoštevala Komisija. Iz tega izhaja, da s temi trditvami Republike Avstrije ni mogoče izpodbiti utemeljenosti ugotovitev Komisije v zvezi z ustreznostjo navedenih ukrepov. V tem okviru jih je torej treba zavriniti kot brezpredmetne.
- 382 Kljub temu je treba ugotoviti, da se nekatere trditve Republike Avstrije v bistvu nanašajo na tehtanje pozitivnih in negativnih učinkov zadevnih ukrepov, ki ga je Komisija izvedla v izpodbijanem sklepu. Te trditve bodo upoštevane pri preučitvi tretjega dela šestega tožbenega razloga, ki se nanaša na to tehtanje.

b) Potrebnost zadevnih ukrepov

- 383 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da zadevni ukrepi presegajo tisto, kar je potrebno za uresničitev ciljev izboljšanja zanesljivosti oskrbe, diverzifikacije dobaviteljev in razogljičenja, ter s tem povzročajo pretirano izkrivljanje konkurence. Mehanizem pomoči iz pogodbe

na razliko, ki naj bi zaradi zjamčene cene za osnovno obremenitev omogočal vlaganje v zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, naj bi lahko vplival na konkurenčne pogoje na trgu energije v Združenem kraljestvu. Zlasti naj bi bila jedrska elektrarna Hinkley Point C spodbujena k proizvodnji tudi, kadar bi bile cene električne energije nizke. To naj bi imelo negativne učinke na ta trg, ki naj bi se kazali kot motnje in postavljali v slabši položaj alternativne dobavitelje električne energije. Proizvajalci energije iz obnovljivih virov naj bi bili izrinjeni s trga, ker zanje ne veljajo klavzule, primerljive s tistimi v pogodbi na razliko.

384 Na prvem mestu, v tem okviru Republika Avstrija trdi, da bo povečanje ponudbe električne energije, proizvedene v jedrskih elektrarnah, zaradi njihovega subvencioniranja vplivala na krivuljo razvrščanja po pomembnosti v njihovo korist, povzročila motnje na trgu energije in bo lahko vodila do izrinjenja tehnologij, s katerimi bi bilo mogoče učinkovito stabilizirati omrežja, zlasti plinske elektrarne. Po njenem mnenju bo s tem ogrožena vzpostavitev učinkovite kombinacije proizvodnih zmogljivosti na podlagi prilagodljivih plinskih elektrarn v povezavi z nestabilno vetrno energijo, ker bi obratovanje in vzdrževanje naraščajočega števila plinskih elektrarn postalo nedobičkonosno. Meni namreč, da bodo imele plinske elektrarne največje težave z ohranitvijo na trgu leta 2030, medtem ko bodo subvencionirane jedrske elektrarne, kot je Hinkley Point C, ustvarjale visoke stopnje kritja zaradi pomoči, ki jim bo odobrena, in bodo spodbujene k nepremišljenemu oskrbovanju omrežja v obdobjih, ko bo to že prejemale znatne količine električne energije iz obnovljivih virov. To bi ogrozilo zanesljivo oskrbo zaradi predvidljivega upada prilagodljivih proizvodnih zmogljivosti.

385 Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da v nasprotju z mnenjem Komisije zadevni ukrepi nimajo ustreznega spodbujevalnega učinka za uresničitev naložb. Glede na posledice teh ukrepov naj spodbujevalni učinek, ki po mnenju navedene institucije obstaja v korist upravičenca, ne bi bil ustrezen za doseg želenega cilja. S temi ukrepi naj bi se ustvarjale napačne spodbude za proizvodnjo električne energije, ki bi lahko v določenih razmerah na trgu celo ogrozile zanesljivo oskrbo, namesto da bi jo zagotavljale. Poleg tega naj bi se lahko pojavili izkrivljanja trga in motnje, ti pa bi se lahko odrazili na nacionalnem trgu in na evropskem trgu električne energije. Najprej, spodbujanje jedrske energije naj bi vodilo do morebitne neprilagodljive presežne proizvodne zmogljivosti. Zaradi mehanizma subvencioniranja naj družba NNBG kot upravljavka jedrske elektrarne Hinkley Point C v primeru negativnih cen poslovno ne bi bila spodbujena k zmanjšanju količine proizvedene električne energije v primeru prevelike ponudbe, temveč, nasprotno, k njeni nadaljnji proizvodnji za oskrbo omrežja, ne da bi upoštevala stanje omrežja. Tako bi bili proizvajalci energije iz obnovljivih virov, zlasti vetrne elektrarne, ki si jih Združeno kraljestvo želi razviti, prisiljeni umetno zmanjšati svoje dovajanje v omrežje, da ne bi ogrozili stabilnosti omrežja. Po mnenju Republike Avstrije se bodo zadnjenavedeni umaknili s trga, morali bodo plačati negativne cene za svojo proizvodnjo in izgubili bodo svoje subvencije ali možnost za pridobitev morebitnih subvencij. Dalje, jedrska elektrarna Hinkley Point C naj bi neposredno prispevala k še večji verjetnosti scenarija negativnih cen. Ker ima jedrska elektrarna v vsakem primeru, z državno pomočjo ali brez nje, samo omejene možnosti odzivanja na tržne cene, na konice v povpraševanju in na vse, kar bi lahko ogrozilo stabilnost omrežja, naj bi elektrarna, subvencionirana s pogodbo na razliko, torej konkretnije prispevala k negativnemu vplivu na razmere na trgu za konkurenčne tehnologije, s pomočjo znatnih subvencij pa bi lahko izrinila s trga tehnologije z nižjimi mejnimi stroški. Nazadnje, Republika Avstrija dodaja, da bo cena električne energije na megavatno uro, ki jo bo proizvedla jedrska elektrarna Hinkley Point C, dvakrat višja od cene, ki je sedaj ponujena na trgu.

386 Na tretjem mestu, Republika Avstrija trdi, da zadevni ukrepi preveč postavljajo druge tehnologije v slabši položaj. V nasprotju z ugotovitvami Komisije naj drugih tehnologij ne bi bilo mogoče podobno podpreti s pogodbami na razliko. Za pomoč za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov naj bi veljala določena merila, ki so zelo stroga in jasno opredeljena v Uredbi št. 651/2014 ter Smernicah o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020. Navedeni ukrepi in zlasti pogodba na razliko pa naj ne bi izpolnjevali nobenega od teh pogojev. Nasprotno, ti ukrepi naj bi celo povzročili izrinjenje proizvajalcev energije iz obnovljivih virov, ker naj ti ne bi mogli prejeti pomoči, primerljive s pomočjo, ki jo prejemajo upravljavci jedrskih elektrarn. Poleg tega naj bi taki ukrepi

omogočili družbi NNBG, da izkoristi subvencije, ne da bi kakor koli upoštevala stanje omrežja, medtem ko bi morale na primer vetrne elektrarne dati prednost stabilnosti omrežja pred svojim dovajanjem električne energije v omrežje in s tem pred možnostjo, da pridobijo morebitne subvencije.

- 387 Komisija, Češka republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.
- 388 Najprej je treba poudariti, da so trditve Republike Avstrije v bistvu povezane s tremi očitki, od katerih se prvi nanaša na to, da zadevni ukrepi niso bili potrebni za doseg ciljev izboljšanja zanesljivosti oskrbe, diverzifikacije dobaviteljev in razogljičenja, drugi na to, da naj bi zadostovale manjše elektrarne, in tretji na to, da Komisija ni zadostno preučila tveganja čezmernega nadomestila.
- 389 Na prvem mestu je treba preučiti trditve Republike Avstrije, da zadevni ukrepi niso bili potrebni za doseg ciljev izboljšanja zanesljivosti oskrbe, diverzifikacije dobaviteljev in razogljičenja.
- 390 V zvezi s tem je dovolj spomniti, da je Komisija v izpodbijanem sklepu upoštevala cilj v javnem interesu v zvezi z vzpostavitvijo novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije (glej točko 380 zgoraj). Zato s trditvami Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, da zadevni ukrepi niso bili potrebni za doseg ciljev izboljšanja zanesljivosti oskrbe, diverzifikacije dobaviteljev in razogljičenja, ni mogoče izpodbiti utemeljenosti ugotovitev Komisije. Treba jih je torej zavriniti.
- 391 Na drugem mestu, zavriniti je treba trditev Republike Avstrije, da bi zadostovale manjše, po možnosti modularne elektrarne, ker bi bilo mogoče te elektrarne hitreje zagnati in ker bi bil izpad v takih elektrarnah bolj obvladljiv, kot če bi do njega prišlo v jedrski elektrarni Hinkley Point. Kjer se ta trditev nanaša na nejedrske elektrarne, je namreč dovolj spomniti, da take elektrarne niso ustrezne za doseg cilja spodbujanja jedrske energije, ki se uresničuje z zadevnimi ukrepi. V preostalem je dovolj ugotoviti, da Republika Avstrija ne pojasni, zakaj bi lahko imela gradnja več manjših jedrskih elektrarn, s katerimi bi bilo vzpostavljena enaka osnovna obremenitev z jedrsko energijo kot pri jedrski elektrarni Hinkley Point C, bolj omejen učinek na trgovinske pogoje in na konkurenco kot gradnja navedene jedrske elektrarne.
- 392 Na tretjem mestu, Republika Avstrija trdi, da Komisija ni zadostno upoštevala tega, da je Združeno kraljestvo predvidelo tri ukrepe, pri katerih so že posamezni zneski izredno visoki. Navedena institucija naj bi se v izpodbijanem sklepu omejila na utemeljitev vsakega elementa posebej, ne da bi upoštevala njihov kumulativni učinek. Ta trditev in trditev, navedena v okviru petega tožbenega razloga, da Komisija ni upoštevala kumulativnega učinka zadevnih ukrepov (glej točko 352 zgoraj), se prekrivata. V tem okviru je treba upoštevati tudi trditev, navedeno v okviru prvega tožbenega razloga, da upravljavec jedrske elektrarne Hinkley Point C ni bilo treba „imunizirati“ (glej točko 196 zgoraj).
- 393 Prvič, zavriniti je treba trditev Republike Avstrije, da se je Komisija omejila na posamično preučitev zadevnih ukrepov, ni pa upoštevala njihovega kumulativnega učinka. Iz uvodne izjave 337 izpodbijanega sklepa namreč po eni strani izhaja, da so bili po mnenju Komisije ti ukrepi povezani. Po drugi strani iz uvodnih izjav 407 in 479 navedenega sklepa izhaja, da je Komisija pri preučitvi sorazmernosti navedenih ukrepov to povezavo upoštevala. Komisija je v navedenih uvodnih izjavah namreč ugotovila, da so stopnje donosa, na podlagi katerih je bila izračunana izvršilna cena za pogodbo na razliko, skladne z vsemi ukrepi, ki pomenijo njen okvir. Dogovor z ministrstvom in kreditno jamstvo pa sta del teh ukrepov. To pomeni, da je Komisija pri presoji potrebnosti elementa pomoči v pogodbi na razliko upoštevala elemente pomoči v drugih dveh zadevnih ukrepih.
- 394 Drugič, ugotoviti je treba, da Republika Avstrija ne navaja nobene podrobne trditve, ki bi dokazovala, da so elementi pomoči v različnih zadevnih ukrepih pretirani glede na cilj spodbuditi odločitev za naložbo v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.

- 395 Najprej, glede kreditnega jamstva je treba spomniti, da je Komisija zahtevala, naj se višina provizije zanj prilagodi, da bi se njegov element pomoči zmanjšal na najmanjši možen. V tem okviru je treba spomniti tudi, da pri preučitvi osmega tožbenega razloga niso bile ugotovljene očitne napake Komisije v zvezi s tem (glej točke od 285 do 349 zgoraj).
- 396 Zatem, glede dogovora z ministrstvom je treba spomniti, da je njegov element pomoči omejen na pogodbeno pravico, s katero so v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point iz političnih razlogov vlagatelji družbe NNBG razbremenjeni stroškov ali izgube časa pri uveljavljanju svojih pravic, ki izhajajo iz splošnih načel, ki veljajo za odškodnine v primeru odvzema lastninske pravice (glej točko 277 zgoraj).
- 397 Glede, na eni strani, trditve Republike Avstrije, da družbe NNBG in njenih vlagateljev ni bilo treba „imunizirati“ proti vsem pravnim tveganjem, je treba poudariti, da zadevni ukrepi družbe NNBG ne varujejo pred vsemi tveganji, temveč je izpostavljena med drugim tveganju zamude pri gradnji ali nedokončanju gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C, tveganju neuspeha in tveganju slabega rezultata. Na drugi strani se glede na cilj navedenih ukrepov, ki je ustvariti spodbujevalni učinek za vlagatelje v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ne bi smelo šteti, da je očitno napačno, če se uporabi instrument, kot je dogovor z ministrstvom, za omejitev tveganj, ki jim bodo izpostavljeni taki vlagatelji, da bi se znižala izvršilna cena, zagotovljena s pogodbo na razliko.
- 398 Nazadnje, glede pogodbe na razliko je treba ugotoviti, da Republika Avstrija ne navaja nobene podrobne trditve, ki bi dokazovala, da je ugotovitev Komisije, da izvršilna cena ni presegala zneska, potrebnega za spodbuditev odločitve za naložbo v jedrsko elektrarno Hinkley Point C, očitno napačna. V tem okviru je treba spomniti, da je bila izvršilna cena določena ob upoštevanju stopenj donosa in da je Komisija v točkah 9.5.3.2 in 9.5.3.3 izpodbijanega sklepa menila, da so ob upoštevanju spremembe mehanizmov na področju delitve dobička te stopnje skladne s stopnjami donosa, ki bi jih lahko dosegel projekt primerljivega obsega, kot je gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C, in s primerljivo ravni negotovosti. Republika Avstrija ne navaja nobene trditve, ki bi dokazovala, da so bile pri teh ugotovitvah storjene očitne napake pri presoji.
- 399 Iz tega izhaja, da je treba zavrnilo vse trditve, s katerimi se izpodbija potrebnost zadevnih ukrepov.
- 400 Vendar v tem okviru Republika Avstrija navaja tudi trditve, ki se nanašajo na tehtanje pozitivnih in negativnih učinkov zadevnih ukrepov, ki ga je izvedla Komisija. Te trditve bodo upoštevane pri preučitvi tretjega dela tega tožbenega razloga, ki se nanaša na to tehtanje.

c) Tehtanje pozitivnih in negativnih učinkov zadevnih ukrepov

- 401 Tretji del se nanaša na ugotovitev Komisije iz uvodnih izjav 547 in 548 izpodbijanega sklepa, da je bilo ob upoštevanju prilagoditve višine provizije za kreditno jamstvo in zavez družbe EDF tveganje izkrivljanja konkurence, ki ga povzročajo zadevni ukrepi, omejeno in izravnano z njihovimi pozitivnimi učinki.
- 402 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg tej ugotovitvi nasprotujeta. Po mnenju teh držav članic so nevšečnosti zaradi zadevnih ukrepov nesorazmerne glede na prednosti, ki jih prinašajo. Republika Avstrija trdi, da v nasprotju s trditvijo Komisije morebitne prednosti, ki izhajajo iz navedenih ukrepov, niso primerljive z nevšečnostmi, ki jih povzročajo, kot sta zlasti izkrivljanje konkurence na račun drugih proizvajalcev električne energije in povzročanje znatnih motenj na trgu električne energije. Na prvem mestu, Komisija naj ne bi upoštevala negativnih učinkov teh ukrepov za druge proizvajalce električne energije, zlasti znatnih negativnih učinkov za proizvajalce energije iz obnovljivih virov. Poleg tega naj bi taki ukrepi imeli spodbujevalne učinke, ki povzročajo motnje. Na drugem mestu, Komisija naj bi v okviru tehtanja prezrla nekatere bistvene vidike, ki prav tako nasprotujejo odobritvi teh ukrepov. Prvič, učinki na trg električne energije naj ne bi bili zadostno analizirani.

Drugič, izpodbijani sklep naj bi bil precedenčen za številne jedrske naprave, ki naj bi bile načrtovane, vendar še niso bile uresničene, ker naj brez državne pomoči ne bi bile rentabilne. Tretjič, znatne posledice za potrošnike naj ne bi bile zadostno upoštevane. Že samo na podlagi tega, da v izpodbijanem sklepu niso bile preučene druge možne rešitve za kritje prihodnjih potreb po električni energiji v Združenem kraljestvu, naj bi bilo mogoče sklepati, da ni bila zadostno upoštevana blaginja potrošnikov. Liberalizirani sektor, kot je sektor električne energije, naj bi moral načeloma delovati brez znatne državne podpore. Zato naj bi bil obseg ukrepov, ki jih bodo morali podpreti davkoplačevalci v Združenem kraljestvu, še toliko bolj presenetljiv. Četrtrič, učinki na okolje, zlasti v zvezi z odlaganjem odpadkov, ki naj bi prav tako zadevali potrošnike ali davkoplačevalce, naj ne bi bili zadostno upoštevani.

403 Komisija, Češka republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.

404 Trditve Republike Avstrije je mogoče razdeliti na štiri skupine. S prvo skupino trditev želi izpodbiti pozitivne učinke zadevnih ukrepov, ki jih je upoštevala Komisija. Druga skupina trditev se nanaša na ugotovitev Komisije, da so izkrivljanja konkurence, ki jih povzročajo navedeni ukrepi, omejena. Tretja skupina trditev zadeva tehtanje pozitivnih in negativnih učinkov teh ukrepov, ki ga je izvedla Komisija. Četrta skupina trditev se nanaša na to, da Komisija ni upoštevala upoštevanih elementov.

1) Pozitivni učinki zadevnih ukrepov, ki jih je ugotovila Komisija

405 Na prvem mestu, v zvezi s pozitivnimi učinki zadevnih ukrepov, ki jih je ugotovila Komisija, je treba poudariti, da iz uvodnih izjav od 2 do 11 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave izhaja, da so ti ukrepi del celote ukrepov energetske politike, ki jih je Združeno kraljestvo sprejelo v okviru reforme trga električne energije. Namen te strategije je zagotoviti zanesljivo oskrbo, diverzifikacijo virov in razogljichenje. Kot izhaja iz uvodnih izjav 199 in 404 ter od 508 do 511 izpodbijanega sklepa, bo med letoma 2021 in 2030 Združeno kraljestvo potrebovalo nove zmogljivosti za proizvodnjo energije, ki bodo sposobne zagotoviti približno 60 gigavatov. Glede na predvideno zaprtje obstoječih jedrskih in premogovnih elektrarn je namen gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C omejiti upad doprinosa jedrske energije k celotnim potrebam po električni energiji. Po ugotovitvah Komisije naj ne bi bilo mogoče samo z uporabo energije iz obnovljivih virov nadomestiti prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti za proizvodnjo energije zaradi povečanja povpraševanja na eni strani ter zaprtja obstoječih jedrskih in premogovnih elektrarn na drugi strani. V tem okviru je Komisija upoštevala dejstvo, da je jedrska energija način oskrbe s pasovno električno energijo, tj. oblika stalne proizvodnje energije, ki v nasprotju s številnimi tehnologijami za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ni nestalna. Komisija je poudarila tudi, da ekvivalent moči, ki naj bi jo zagotavljala jedrska elektrarna Hinkley Point C, ustreza 14 gigavatom vetrne energije na kopnem ali 11 gigavatom vetrne energije na morju, in menila, da ni realno pričakovati, da bi bila taka zmogljivost ustvarjena v enakem časovnem okviru.

406 Na drugem mestu, poudariti je treba, da če naj se o ustreznosti in potrebnosti zadevnih ukrepov presoja glede na cilj v javnem interesu, ki je vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, je treba pri tehtanju prednosti in nevšečnosti navedenih ukrepov upoštevati vse pozitivne učinke takih novih zmogljivosti.

407 Na tretjem mestu, glede trditev Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, vključno s tistimi v podporo prvemu in drugemu delu šestega tožbenega razloga (glej točki 382 in 398 zgoraj), je treba ugotoviti, da ti državi članici v bistvu navajata sedem očitkov, s katerimi izpodbijata ugotovitve Komisije v zvezi s pozitivnimi učinki zadevnih ukrepov. Prvič, Republika Avstrija navaja trditve, s katerimi izpodbija obstoj prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti za proizvodnjo energije v Združenem kraljestvu. Drugič, trdi, da je koncept velike osnovne obremenitve anahronizem. Tretjič, tako kot Veliko vojvodstvo Luksemburg trdi, da pri jedrski energiji zanesljiva oskrba z uranom ni zagotovljena. Četrtrič, trdi, da so jedrske elektrarne občutljive za povišanja temperature. Petič, sklicuje

se na posledice izpada v jedrski elektrarni Hinkley Point. Šestič, Veliko vojvodstvo Luksemburg izpodbija ugotovitev Komisije, da je jedrska energija energija z majhnimi emisijami ogljikovega dioksida. Sedmič, Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg navajata, da gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C ne bo dokončana pravočasno.

i) Trditve, s katerimi se izpodbija obstoj prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti za proizvodnjo energije

- 408 Republika Avstrija trdi, da je ugotovitev Komisije v zvezi z obstojem prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti za proizvodnjo energije očitno napačna. V tem okviru trdi, da Komisija v različnih scenarijih, ki jih je preučila, ni upoštevala sprememb na trgu električne energije zaradi ukrepov, kot so pametni števcji, pametna omrežja, pametne hiše in skladiščne zmogljivosti. Po njenem mnenju Komisija tudi ni zadostno upoštevala možnosti uvoza električne energije iz drugih držav članic in obetov za znatno povečanje zmogljivosti za proizvodnjo električne energije v Združenem kraljestvu.
- 409 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da je Komisija glede obstoja prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti za proizvodnjo energije upoštevala napovedi Združenega kraljestva. Kot izhaja iz uvodnih izjav od 250 do 258 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, je ta država članica v okviru teh napovedi upoštevala povečanje drugih zmogljivosti za proizvodnjo kot zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ukrepe za energijsko učinkovitost in možnost uvoza energije iz drugih držav članic prek medsebojnega povezovanja. Kot izhaja iz uvodnih izjav od 259 do 263 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, je imela Komisija ob sprejetju navedenega sklepa v resnici dvome glede analize, ki jo je opravilo Združeno kraljestvo. Vendar med drugim iz uvodne izjave 510 izpodbijanega sklepa izhaja, da je Komisija po temeljiti preučitvi priznala potrebo, ki jo je ugotovilo Združeno kraljestvo, po novih zmogljivostih za proizvodnjo energije, ki bodo lahko med letoma 2021 in 2030 zagotovile 60 gigavatov. To pomeni, da je treba zavriniti trditev Republike Avstrije, da Komisija ni upoštevala prihodnjega razvoja trga električne energije.
- 410 Na drugem mestu, glede trditve Republike Avstrije, da je iz poročila Komisije z naslovom „Investment perspectives in the electricity market“ (Naložbeni obeti na trgu električne energije) iz julija 2015 razvidno, da se bodo zmogljivosti za proizvodnjo energije v Združenem kraljestvu povečale, je treba spomniti, da je treba o zakonitosti sklepa Komisije na področju državne pomoči presoјati glede na informacije, ki jih je Komisija lahko imela na voljo, ko je ta sklep sprejela (sodba z dne 10. julija 1986, Belgija/Komisija, 234/84, EU:C:1986:302, točka 16). V obravnavanem primeru je bilo poročilo, na katero se opira Republika Avstrija, objavljeno po sprejetju izpodbijanega sklepa, in nič v spisu ne kaže na to, da je lahko imela navedena institucija informacije, ki jih to poročilo vsebuje, na voljo pred sprejetjem navedenega sklepa. Samo s trditvijo, da so se zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in torej nestalne zmogljivosti v Združenem kraljestvu povečale, nikakor ni mogoče ovreči verodostojnosti ugotovitev Komisije, da se bo moralo Združeno kraljestvo zaradi povečanega povpraševanja ter zaprtja obstoječih jedrskih in premogovnih elektrarn spopasti s pomanjkanjem zmogljivosti za proizvodnjo energije.
- 411 Zato je treba zavriniti vse trditve Republike Avstrije, s katerimi želi izpodbiti ugotovitev Komisije glede obstoja prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti za proizvodnjo energije.

ii) Trditve glede anahronizma koncepta velike osnovne obremenitve

- 412 Republika Avstrija trdi, da je koncept velike osnovne obremenitve zastarel. Prednost naj bi bilo treba dati prilagodljivim malim elektrarnam.
- 413 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da je Komisija v uvodni izjavi 404 izpodbijanega sklepa ugotovila, da številne tehnologije za uporabo obnovljivih virov zaradi svoje nestalnosti ne morejo pomeniti sprejemljive alternative tehnologiji za proizvodnjo pasovne električne energije, kot je jedrska energija, da bi ekvivalent moči, ki naj bi ga zagotavljala jedrska elektrarna Hinkley Point C, ustrezal 14

gigavatom vetrne energije na kopnem in 11 gigavatom vetrne energije na morju ter da ni realno pričakovati, da bi lahko bile take zmogljivosti za proizvodnjo vetrne energije zgrajene v istem časovnem okviru, kot je predviden za gradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C.

- 414 Na drugem mestu, preučiti je treba, ali lahko trditve Republike Avstrije ovržejo verodostojnost teh ugotovitev.
- 415 Prvič, Republika Avstrija je predložila intervju z dne 11. septembra 2015 z izvršnim direktorjem podjetja, ki med drugim upravlja omrežja za prenos električne energije v Združenem kraljestvu. Trdi, da iz tega intervjuja izhaja, da je zamisel o uporabi velikih jedrskih elektrarn zastarela.
- 416 V zvezi s tem je treba na eni strani poudariti, da je bil zadevni intervju objavljen po sprejetju izpodbijanega sklepa in da torej z njim ni mogoče izpodbiti njegove zakonitosti (glej točko 410 zgoraj). To velja še toliko bolj, ker se pri nekaterih pogledih izvršnega direktorja podjetja upoštevajo novi vidiki, ki so se pojavili leta 2015 in torej po sprejetju izpodbijanega sklepa.
- 417 Na drugi strani je treba vsekakor ugotoviti, da v zadevnem intervjuju uporabnost jedrske energije kot zanesljivega vira za proizvodnjo električne energije ni postavljena pod vprašaj. Poleg tega, čeprav je v tem intervjuju postavljena pod vprašaj uporabnost osnovne obremenitve za potrošnike na podlagi napovedi, da bodo potrošniki sami proizvajali električno energijo, je v njem navedeno tudi, da hitrost, s katero bo potekal ta razvoj, ni znana. Dalje, ne zanika se, da bo osnovna obremenitev ostala pomembna za profesionalne stranke. Še več, poudariti je treba, da se bo v skladu z drugo napovedjo iz tega intervjuja povpraševanje po električni energiji v obdobju od 2020 do 2029 povečalo. Ob upoštevanju teh preudarkov in pravice Združenega kraljestva, da izbere med različnimi viri energije, ter splošne strukture tamkajšnje oskrbe z energijo in širokega polja proste presoje, ki ga ima v zvezi s tem (glej točko 372 zgoraj), je treba ugotoviti, da z zadevnim intervjujem ni mogoče dokazati, da je Komisija pri ugotovitvah, navedenih v točki 413 zgoraj, storila očitno napako.
- 418 Drugič, Republika Avstrija trdi, da se bo v prihodnosti potreba po prilagodljivih virih povečala glede na osnovno obremenitev, pri čemer se sklicuje na poročilo Komisije z naslovom „Investment perspectives in the electricity market“ (Naložbeni obeti na trgu električne energije). V zvezi s tem je dovolj spomniti, da iz razlogov, navedenih v točki 410 zgoraj, s tem poročilom ni mogoče izpodbiti zakonitosti izpodbijanega sklepa. S tem poročilom nikakor ni mogoče ovreči verodostojnosti ugotovitev Komisije, da ni bilo realno pričakovati, da bi lahko bile zadostne prilagodljive zmogljivosti za proizvodnjo energije z majhno vsebnostjo ogljika ustvarjene v istem časovnem okviru, kot je predviden za gradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C.
- 419 Tretjič, Republika Avstrija trdi, da iz članka z naslovom „Will the U. S. Ever Need to Build Another Coal or Nuclear Power Plant?“, objavljenega 22. aprila 2009 v ameriški reviji, izhaja, da je predsednik ameriške zvezne regulativne komisije za energijo menil, da bi lahko koncept osnovne obremenitve postal zastarel.
- 420 V zvezi s tem je dovolj poudariti, da je treba, čeprav iz tega članka izhaja mnenje predsednika ameriške zvezne regulativne komisije za energijo, da bi lahko v prihodnosti koncept osnovne obremenitve postal zastarel, ugotoviti, da iz tega članka izhaja tudi, da to mnenje še zdaleč ni enotno in da so drugi strokovnjaki menili, da bo imela jedrska energija v prihodnosti še naprej pomembno vlogo. Glede na široko polje proste presoje, ki ga ima Združeno kraljestvo pri določitvi svoje mešanice virov energije, tudi s tem člankom torej ni mogoče dokazati, da so ugotovitve Komisije, povzete v točki 413 zgoraj, očitno napačne.
- 421 Zato je treba zavrniti trditve Republike Avstrije, da je koncept velike osnovne obremenitve zastarel.

iii) Trditve glede oskrbe z uranom

- 422 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da znani viri urana niso neomejeni. Poleg tega naj bi bilo treba jedrsko gorivo uvažati večinoma iz držav, v katerih politične razmere niso stabilne.
- 423 Na prvem mestu, preučiti je treba, ali je mogoče s trditvijo o omejenosti znanih virov urana ovreči verodostojnost ugotovitev Komisije v zvezi s prednostmi, ki izhajajo iz zadevnih ukrepov.
- 424 V zvezi s tem je treba na eni strani poudariti, da iz uvodne izjave 383 izpodbijanega sklepa izhaja, da je pričakovano trajanje obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C 60 let. Na drugi strani glede na povzetek „rdeče knjige“, ki sta jo objavili Mednarodna agencija za atomsko energijo (IAEA) in Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), ki ga je predložila Komisija, viri urana zadostujejo za prihodnjih 150 let. To pomeni, da s trditvijo o omejenosti virov ni mogoče ovreči verodostojnosti ugotovitev Komisije.
- 425 Te ugotovitve ne postavlja pod vprašaj trditev Republike Avstrije, da s strani 10 Usmeritvenega jedrskega programa z dne 4. oktobra 2007, COM(2007) 565 final, izhaja, da lahko znani viri urana, ki so razumno zagotovljeni in jih je mogoče izkoriščati po konkurenčnih cenah, ob trenutni ravni potrošnje zadovoljujejo potrebe jedrske industrije še vsaj 85 let.
- 426 Najprej je treba namreč ugotoviti, da se ta usmeritveni program nanaša na napoved iz prejšnje različice „rdeče knjige“, navedene v točki 423 zgoraj, medtem ko napoved trajanja 150 let izhaja iz novejši različice te knjige.
- 427 Drugič, tudi ob predpostavki, da lahko ob trenutni ravni potrošnje znani viri urana, ki so razumno zagotovljeni in jih je mogoče izkoriščati po konkurenčnih cenah, zadovoljujejo potrebe jedrske industrije samo še 85 let, bi navedeno trajanje presegalo pričakovano trajanje obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C, Republika Avstrija pa ni predložila podrobnih dokazov o tem, da je razvoj jedrske energije tak, da bodo znani viri urana izčrpani pred koncem tega obdobja.
- 428 Tretjič, v tem okviru je treba upoštevati tudi možnost uporabe že uporabljenih goriv ali goriv, pridobljenih z razgradnjo jedrskega orožja. V zvezi s to možnostjo Republika Avstrija navaja samo, da s strani 18 letnega poročila za leto 2014 Agencije za oskrbo Euratom izhaja, da države članice zagotavljajo samo 21 % zmogljivosti za recikliranje, kar ne zadostuje za potrebe Unije. V zvezi s tem je treba poudariti, da s strani 18 in 33 tega dokumenta izhaja, da na svetovni ravni obstaja presežna zmogljivost za pretvorbo ter da so potrebe proizvajalcev električne energije v Uniji kratkoročno in srednjeročno dobro pokrite.
- 429 Zato s trditvijo o omejenosti virov urana ni mogoče dokazati obstoja očitne napake pri presoji, ki bi vplivala na ugotovitve Komisije.
- 430 Na drugem mestu, v zvezi s trditvijo, da je Unija močno odvisna od uvoza jedrskega goriva iz tretjih držav, je treba po eni strani spomniti na zgoraj navedeno možnost recikliranja že uporabljenih goriv ali goriv, pridobljenih z razgradnjo jedrskega orožja, ter na obstoj rudnikov urana na ozemlju Unije, čeprav je njihov obseg zelo omejen.
- 431 Po drugi strani samo dejstvo, da je zelo velik del urana uvožen iz tretjih držav, ne dokazuje, da jedrska elektrarna Hinkley Point C ne bo mogla doseči načrtovane proizvodnje električne energije.
- 432 Republika Avstrija kljub temu trdi, da velik del tega uvoza prihaja iz držav, v katerih politične razmere niso stabilne.

- 433 V zvezi s tem je treba naprej poudariti, da del oskrbe prihaja iz Kanade in Avstralije ter da Republika Avstrija ne navaja trditve, s katerimi bi podvomila o stabilnosti političnih razmer v teh državah.
- 434 Drugič, po navedbah Komisije, ki se sklicuje na stran 2 Usmeritvenega jedrskega progama z dne 13. novembra 2008, COM(2008) 776 final, se viri urana nahajajo na stabilnih geopolitičnih območjih in so zelo razpršeni, s čimer se lahko odpravi tveganje, da bi morebitne težave na enem ali več teh območjih povzročile pomanjkanje urana za države članice. Republika Avstrija ne navaja podrobnih trditve, s katerimi bi bilo mogoče izpodbiti te navedbe.
- 435 Tretjič, v tem okviru je treba upoštevati tudi navedbe Komisije, ki jih potrjujeta strani 4 in 11 sporočila Komisije o usmeritvenem jedrskem programu z dne 4. oktobra 2007, da so evropska podjetja solastniki rudnikov v tretjih državah ter da so bili z Avstralijo, Kanado, ZDA, Japonsko in Republiko Kazahstan sklenjeni mednarodni sporazumi, ki lajšajo trgovino z jedrskimi snovmi in tehnologijo.
- 436 Četrtoč, spomniti je treba, da odvisnost od goriv, uvoženih iz tretjih držav, ni posebnost jedrske energije, temveč obstaja tudi pri drugih tehnologijah, kot so plinske elektrarne.
- 437 Zato tudi s trditvijo Republike Avstrije, da je treba zelo velik del urana uvažati iz tretjih držav, ni mogoče ovreči verodostojnosti ugotovitev Komisije glede pozitivnih učinkov zadevnih ukrepov.
- 438 Zavrnti je treba torej vse trditve v zvezi z viri urana.
- 439 Nazadnje, glede trditve, da Komisija ne bi smela dati prednosti uvozu uranove rude iz tretjih držav pred uvozom električne energije iz drugih držav članic, je treba ugotoviti, da se ta nanaša na tehtanje prednosti in nevšečnosti zadevnih ukrepov. Upoštevana bo torej v okviru preučitve tega tehtanja.

iv) Trditve glede občutljivosti jedrskih elektrarn na povišanja temperature

- 440 Republika Avstrija trdi, da so jedrske elektrarne zelo občutljive na povišanja temperature, ker potrebujejo zelo velike količine mrzle vode. V času vročinskih valov naj bi bilo torej treba jedrske elektrarne zaustaviti.
- 441 Na prvem mestu je treba poudariti, da Republika Avstrija ne navaja dokazov o tem, da so jedrske elektrarne v običajnih podnebnih razmerah še posebej občutljive na meteorološke razmere v nasprotju z obnovljivimi viri energije, kot sta vetrna ali sončna energija.
- 442 Na drugem mestu, preučiti je treba, ali je mogoče s trditvijo Republike Avstrije, da lahko vročinski valovi vplivajo na delovanje jedrskih elektrarn, ovreči verodostojnost ugotovitev Komisije, povzetih v točki 405 zgoraj.
- 443 Republika Avstrija trdi, da občutljivost jedrskih elektrarn na vročinske valove izhaja iz dokumenta z naslovom „Nuclear Free Local Authorities briefing“ z dne 9. decembra 2014.
- 444 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da naj bi bil v skladu s tem dokumentom glavni razlog nezanesljivosti nekaterih jedrskih reaktorjev povezan s tem, da gre za starajoče se reaktorje, katerih rok trajanja je potekel. Po eni strani je gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C namenjena ravno nadomestitvi starajočih se jedrskih elektrarn. Po drugi strani je treba ugotoviti, da Republika Avstrija ne navaja nobene trditve, ki bi dokazovala, da bi bila lahko jedrska elektrarna Hinkley Point C, ki bo zgrajena v Somersetu na obali Združenega kraljestva, posebej izpostavljena vročinskim valovom in težavam s hlajenjem.

- 445 Vsekakor je treba ugotoviti, da tudi če bi bilo v izrednih okoliščinah delovanje jedrske elektrarne Hinkley Point C prizadeto zaradi vročinskega vala, to ne bi ogrozilo samih zmogljivosti za proizvodnjo energije, ki bi bile rezultat gradnje navedene enote in ki jih je Komisija upoštevala v okviru svojih ugotovitev, povzetih v točki 405 zgoraj. V tem okviru je treba upoštevati tudi trditev Komisije, da je posledica vročinskih valov povečano proizvodnje sončne energije in da torej obstaja določen nadomestitveni učinek, ki bi lahko izravnal morebitne posledice previsokih temperatur za proizvodnjo jedrske energije.
- 446 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba ugotoviti, da s trditvijo o učinkih vročinskih valov ni mogoče dokazati, da je Komisija pri ugotovitvah o pozitivnih učinkih zadevnih ukrepov storila očitne napake.

v) Trditev glede morebitnih posledic izpadov

- 447 Republika Avstrija se sklicuje na zaplete, ki bi jih lahko povzročil izpad v jedrski elektrarni, konkretnije izpad v tako veliki elektrarni, kot bo prihodnja jedrska elektrarna Hinkley Point.
- 448 V zvezi s tem je treba na prvem mestu poudariti, da bo po navedbah Komisije proizvodnja v jedrski elektrarni Hinkley Point zagotovljena z več bloki jedrske elektrarne, ki bodo uporabljali različne tehnologije, tako da bo mogoče vzdrževalna dela načrtovati tako, da bo ohranjena proizvodnja za osnovno obremenitev, ter da Republika Avstrija ni navedla trditev, s katerimi bi bilo mogoče te navedbe izpodbiti.
- 449 Na drugem mestu, ugotoviti je treba, da samo dejstvo, da bi bilo lahko delovanje jedrske elektrarne Hinkley Point C prizadeto zaradi občasnih izpadov, ne bi ogrozilo samih zmogljivosti za proizvodnjo energije, ki bi bile rezultat navedene enote in ki jih je Komisija upoštevala v okviru svojih ugotovitev, povzetih v točki 405 zgoraj.
- 450 To pomeni, da s trditvijo o morebitnih posledicah izpadov ni mogoče ovreči verodostojnosti ugotovitev Komisije v zvezi s prednostmi, ki izhajajo iz zadevnih ukrepov.

vi) Označitev jedrske energije za energijo z majhnimi emisijami ogljikovega dioksida

- 451 Veliko vojvodstvo Luksemburg trdi, da je ugotovitev Komisije, da je jedrska energija tehnologija z majhnimi emisijami ogljikovega dioksida, očitno napačna. Jedrska tehnologija naj bi povzročala znatne emisije ogljikovega dioksida zaradi ogljika, proizvedenega pri pridobivanju in predelavi urana ter pri gradnji in razgradnji jedrskih elektrarn.
- 452 V zvezi s tem je treba naprej spomniti, da Komisija v izpodbijanem sklepu razogljichenja ni opredelila kot cilj v javnem interesu, ki bi lahko samostojno upravičeval zadevne ukrepe. Vendar je, kot je bilo že navedeno v točki 405 zgoraj, v okviru tehtanja prednosti in nevšečnosti zadevnih ukrepov, upoštevala, da so ti ukrepi del splošne strategije Združenega kraljestva za reformo njenega trga električne energije, ki med drugim predvideva doseganje cilja razogljichenja. V teh okoliščinah je treba preučiti, ali je mogoče s trditvami, ki jih navaja Veliko vojvodstvo Luksemburg, dokazati, da je bila pri ugotovitvi, da so zadevni ukrepi del te splošne strategije, storjena očitna napaka pri presoji.
- 453 Veliko vojvodstvo Luksemburg svoje trditve, da jedrska tehnologija ni tehnologija z majhnimi emisijami ogljikovega dioksida, v bistvu utemeljuje s študijo, objavljeno leta 2008, z naslovom „Valuing the greenhouse gas emissions from nuclear power“.
- 454 Na prvem mestu, v zvezi z vsebino zadevne študije je treba ugotoviti, da iz nje ne izhaja, da je jedrska energija oblika energije z velikimi emisijami ogljika. Nasprotno, kot upravičeno poudarja Komisija, iz nje izhaja, da je povprečje emisij ogljikovega dioksida iz zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije

66 g ekvivalenta ogljikovega dioksida v primerjavi z emisijami sončne energije in biomase, ki znašajo med 13 g in 41 g ekvivalenta ogljikovega dioksida, medtem ko fosilna goriva, kot so plin, nafta, dizel in premog, pomenijo med 443 g in 1050 g ekvivalenta ogljikovega dioksida.

455 Na drugem mestu, poudariti je treba, da Komisija trdi, da se bo v prihodnosti povprečje emisij ogljikovega dioksida iz zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije zmanjšalo. Ogljična intenzivnost, ki izhaja iz porabe električne energije, potrebne za pridobivanje surovin ter gradnjo in razgradnjo jedrske elektrarne, naj bi se lahko zmanjšala, ker se ta električna energija vsaj delno nadomešča z električno energijo, pri kateri ni emisij ogljikovega dioksida ali jih je manj. Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg teh trditev ne izpodbijata.

456 Na tretjem mestu, poudariti je treba, da je Komisija predložila še drugo študijo iz leta 2012, v kateri so analizirani rezultati različnih študij, ki imajo podoben predmet kot študija, ki jo je predložilo Veliko vojvodstvo Luksemburg. Ugotoviti je treba, da s strani 90 te druge študije, ki je štiri leta mlajša od tiste, ki jo je predložila navedena država članica, izhaja, da v skladu z znanstveno doktrino emisije ogljikovega dioksida, ki jih povzročajo jedrska energija, pomenijo samo del tistih, ki jih povzročajo uporaba fosilnih virov za proizvodnjo energije, in da so primerljive s tistimi, ki jih povzročajo tehnologije, ki uporabljajo obnovljive vire.

457 Ob upoštevanju teh elementov je treba ugotoviti, da s trditvami, ki jih je predložilo Veliko vojvodstvo Luksemburg, ni mogoče dokazati, da je Komisija storila očitno napako pri presoji, ko je menila, da je gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C del splošne strategije Združenega kraljestva za reformo trga električne energije, ki med drugim predvideva doseganje cilja razogljičenja.

vii) Trditev, da bo jedrska elektrarna Hinkley Point C dokončana z zamudo

458 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita tudi, da bo jedrska elektrarna Hinkley Point C dokončana in operativna šele precej po težavah z oskrbo, ki jih napoveduje Združeno kraljestvo.

459 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da bo družba NNBG, če ne bo spoštovala predvidenega urnika, tvegala izgubo ugodnosti, ki jih ima na podlagi pogodbe na razliko, in ima torej spodbudo, da se drži tega urnika.

460 Na drugem mestu, vsekakor je treba poudariti, da je začetek obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C predviden za leto 2023. Tudi če bi dejansko začela obratovati po tem datumu, ni izključeno, da bi lahko prispevala k zadovoljevanju potreb po novih zmogljivostih za proizvodnjo energije, ki lahko zagotovijo 60 gigavatov, ki jih je Združeno kraljestvo opredelilo za obdobje 2021–2030.

461 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba zavrnilo tudi trditev o prepozmem dokončanju gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C.

462 Zato je treba ugotoviti, da z nobeno trditvijo Republike Avstrije ni mogoče izpodbiti ugotovitev Komisije v zvezi s pozitivnimi učinki zadevnih ukrepov.

2) Negativni učinki, ki jih je upoštevala Komisija

463 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg navajata trditve, s katerimi želita dokazati, da je Komisija pri ugotovitvi, da so izkrivljanja konkurence, ki jih povzročajo zadevni ukrepi, omejena, storila očitne napake pri presoji. V tem okviru je treba upoštevati tudi trditve, navedene v okviru prvega in drugega dela šestega tožbenega razloga (glej točki 382 in 398 zgoraj), trditve o vplivu na

trgovinske pogoje med državami članicami (glej točko 125 zgoraj) ter trditve, ki se nanašajo na zapiranje notranjega trga in učinke zadevnih ukrepov na cene na tem trgu, navedene v okviru petega tožbenega razloga (glej točko 273 zgoraj).

- 464 Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da je Komisija prezrla dejstvo, da imajo zadevni ukrepi negativne učinke na notranji trg in zlasti na trg energije.
- 465 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Komisija v točki 7.9 izpodbijanega sklepa poudarila, da lahko zadevni ukrepi izkrivljajo konkurenco glede proizvodnje električne energije in oskrbe z njo ter vplivajo na trgovino med državami članicami. Menila je tudi, da lahko navedeni ukrepi izkrivljajo odločitve za naložbe in izrinejo druge morebitne naložbe. Poleg tega je v okviru preučitve v točki 9.6 navedenega sklepa opredelila nekatere negativne učinke teh ukrepov na področju izkrivljanja konkurence in vpliva na trgovino med državami članicami. Vendar je Komisija v uvodni izjavi 548 navedenega sklepa ugotovila, da bodo izkrivljanja konkurence zaradi zagona jedrske elektrarne Hinkley Point C omejena na najmanjša potrebna in izravnana s pozitivnimi učinki teh istih ukrepov. Ta ugotovitev temelji predvsem na preučitvi, ki jo je opravila v okviru točk od 9.6.1 do 9.6.5 tega istega sklepa.
- 466 V tem okviru je treba poudariti tudi, da je Komisija v točki 9.6.1 izpodbijanega sklepa preučila izkrivljanja naložb, ki jih bodo povzročili zadevni ukrepi, in njihov vpliv na trgovinske tokove. V uvodni izjavi 511 navedenega sklepa je ugotovila, da naj bi navedeni ukrepi le neznatno vplivali na trgovinske tokove, cene in naložbe. Ta ugotovitev temelji na treh ugotovitvah v navedeni točki in na ugotovitvi v uvodni izjavi 403 navedenega sklepa.
- 467 Prvič, v uvodnih izjavah od 503 do 505 izpodbijanega sklepa je Komisija navedla, da lahko obsežna uporaba pogodb na razliko znatno vpliva na vlogo cen kot naložbenih signalov ali pa jo v celoti odpravi, in učinkovito vodi k regulaciji cen proizvodnje električne energije na ravneh, ki jih določi vlada. Pri pogodbah na razliko za prodajo na trgu so potrebni proizvajalci, s čimer se ohranijo nekatere spodbude, ki veljajo za operaterje na trgu, ki ne prejemajo pomoči. Vendar je Komisija poudarila, da se take spodbude v glavnem ohranijo na ravni obratovanja in ne na ravni naložb, ki bodo verjetno odvisne od stabilnosti in gotovosti prihodkov, zagotovljenih s pogodbo na razliko. Izkrivljanja trga zaradi pogodbe na razliko na ravni obratovanja naj bi bila pri proizvajalcih jedrske energije zelo omejena, saj naj bi imeli nizke mejne stroške obratovanja, zaradi česar naj bi verjetno prodajali na trgu ne glede na višino cen in naj bi bili med prvimi na krivulji razvrščanja ponudbe po pomembnosti.
- 468 Drugič, Komisija je v uvodnih izjavah od 506 do 508 izpodbijanega sklepa glede gradnje povezovalnih daljnovodov ter smeri in intenzivnosti trgovinskih tokov ugotovila, da naj bi izgradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C minimalno vplivala na veleprodajne cene v Združenem kraljestvu. V tem okviru je poudarila, da je na podlagi izvedenega modeliranja mogoče sklepati, da se bodo zaradi obratovanja te jedrske elektrarne cene v Veliki Britaniji znižale za manj kot 0,5 %, kar bo pomenilo kumulativno in splošno znižanje prihodka od povezovalnih daljnovodov za manj kot 1,7 % do leta 2030. Ta rezultat naj bi izviral iz dejstva, da tudi če bi bili mejni stroški električne energije, proizvedene v tej jedrski elektrarni, nižji od cene obstoječih obratov, bi njena skupna zmogljivosti pomenila le majhen del skupne zmogljivosti Velike Britanije, ter iz dejstva, da naj bi se veleprodajne cene in prihodek od povezovalnih daljnovodov znižali tudi, če navedena enota ne bo zgrajena. Po mnenju Komisije je ta rezultat temeljil na najslabšem možnem scenariju, saj bi se ob odsotnosti te elektrarne lahko pričakovalo, da si bo Združeno kraljestvo v največji možni meri prizadevalo za druge oblike nizkoogljicne proizvodnje (ne pa tudi do skupne zmogljivosti jedrske elektrarne Hinkley Point C, ki naj je zaradi obsega ne bi bilo mogoče nadomestiti le z nizkoogljicnimi viri). Zato je bilo po njenem mnenju verjetno, da se bodo veleprodajne cene in prihodek od povezovalnih daljnovodov znižali tudi ob odsotnosti jedrske elektrarne Hinkley Point C.
- 469 Tretjič, glede izkrivljanj trgovine je Komisija v uvodnih izjavah 509 in 510 izpodbijanega sklepa ugotovila, da naj bi bil vpliv jedrske elektrarne Hinkley Point C na cene drugih držav zanemarljiv, tj. največ 0,1 %. To naj bi pomenilo zmanjšanje čezmejnih tokov za manj kot 1 %. V tem okviru je

Komisija navedla tudi, da bi bila glede na rezultate modeliranja alternativnih scenarijev, v katerih ne bi bilo projekta jedrske elektrarne Hinkley Point C, uporaba alternativnih naložb omejena. Natančneje, glede na napovedi vedno manjše ponudbe naj bi imeli drugi proizvajalci in proizvodne tehnologije dovolj prostora za vstop in povečanje zmogljivosti kljub naložbam v jedrsko elektrarno Hinkley Point C, zlasti zaradi časovnega okvira za zaprtje obstoječih jedrskih elektrarn in termoelektrarn. V Združenem kraljestvu naj bi morale nove zmogljivosti za proizvodnjo energije, ki lahko zagotovijo približno 60 gigavatov, začeti obratovati med letoma 2021 in 2030, od tega na bi jedrska elektrarna Hinkley Point C prispevala 3,2 gigavata. Bilo naj bi nemogoče, da bi to prihodnje pomanjkanje zmogljivosti za proizvodnjo energije zapolnili samo z nizkoogljicnimi viri.

- 470 Četrtrič, Komisija je v uvodni izjavi 403 izpodbijanega sklepa navedla, da pogodba na razliko ne postavlja drugih tehnologij v pretirano slabši položaj, ker naj bi bilo mogoče te zadostno podpreti z instrumentom enake vrste v okviru trga proizvodnih zmogljivosti, ki ga je ustvarilo Združeno kraljestvo, razen prilagoditev, potrebnih za upoštevanje razlik med tehnologijami.
- 471 To pomeni, da je treba zavrniti trditve Republike Avstrije, da Komisija ni upoštevala negativnih učinkov zadevnih ukrepov na notranji trg.
- 472 Na drugem mestu, poudariti je treba, da želi Republika Avstrija z nekaterimi trditvami dokazati, da je Komisija pri ugotovitvi glede omejenosti izkrivljanj konkurence, ki jih povzročajo zadevni ukrepi, storila očitne napake. Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da pogodba na razliko spreminja krivuljo razvrščanja po pomembnosti na škodo plinskih elektrarn. Na drugem mestu, trdi, da navedena pogodba povzroča neustrezne spodbujevalne učinke. Na tretjem mestu, zaradi te pogodbe naj bi se močno povečala pogostost negativnih cen. Na četrtem mestu, v nasprotju z ugotovitvami Komisije naj bi se z navedenimi ukrepi dajala neustrezna prednost jedrski tehnologiji. Na petem mestu, Komisija naj ne bi zadostno upoštevala pomena medsebojnega povezovanja med energetskimi omrežji.
- 473 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.
- 474 Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da pogodba na razliko spreminja krivuljo razvrščanja po pomembnosti na škodo plinskih elektrarn, ki naj bi imele leta 2030 visoke mejne stroške in težave z obstojem na trgu. Po njenem mnenju bi bila z izstopom plinskih elektrarn s trga ogrožena vzpostavitev učinkovite kombinacije proizvodnih zmogljivosti na podlagi prilagodljivih plinskih elektrarn v povezavi z nestabilno vetrno energijo.
- 475 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da Komisija pri preučitvi ni izključila, da bi lahko imela pogodba na razliko učinke na trg energije. Vendar kot izhaja zlasti iz uvodne izjave 510 izpodbijanega sklepa, je menila, da je uporaba alternativnih naložb ostala omejena na eni strani zaradi potrebe Združenega kraljestva po novih zmogljivostih za proizvodnjo električne energije, ki bi morale začeti obratovati med letoma 2021 in 2030 ter zagotavljati približno 60 gigavatov, od česar bi jedrska elektrarna Hinkley Point C zagotavljala samo 3,2 gigavata, ter da se na drugi strani zaradi gradnje te elektrarne ne bi povečal delež osnovne obremenitve, temveč bi pomenila nadomestno naložbo, ki bi nadomestila del proizvodnje najstarejših jedrskih in premogovnih elektrarn, ki zagotavljajo osnovno obremenitev. V uvodni izjavi 403 navedenega sklepa je upoštevala tudi, da je tveganje izrinjenja plinskih elektrarn omejeno, ker je Združeno kraljestvo oblikovalo trg proizvodnih zmogljivosti, ki naj bi pritegnil vlagatelje v nove plinske elektrarne.
- 476 Preučiti je treba, ali lahko trditve Republike Avstrije ovržejo verodostojnost ugotovitev Komisije.

- 477 Po mnenju Republike Avstrije škodljive učinke pogodbe na razliko na upravljavce plinskih elektrarn in, posredno, na proizvajalce vetrne energije dokazuje študija iz maja 2012 z naslovom „Assessment of the dispatch distortions under the Feed-in Tariff with Contract for Differences policy“ (v nadaljevanju: študija iz maja 2012).
- 478 Vendar je treba ugotoviti, da z vsebino študije iz maja 2012 ni mogoče dokazati, da so ugotovitve Komisije glede omejenih učinkov uporabe alternativnih naložb očitno napačne. Nasprotno, na straneh 12 in 13 navedene študije je navedeno, da izvedeni modeli in analiza niso pokazali znatnih izkrivljanj zaradi pogodb na razliko za osnovno obremenitev. Glede strani 6, 7, 36 in naslednjih navedene študije, na katerih Republika Avstrija utemeljuje svojo trditev, je res, da iz njih izhaja, da bi se lahko z združevanjem neprilagodljive tehnologije, kot je jedrska tehnologija, in nestalne tehnologije, kot je vetrna energija, oblikovali scenariji, v katerih proizvodnja energije presega povpraševanje, posledica česar naj bi bila omejitev proizvodnje plinskih elektrarn. Vendar v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije na podlagi te študije ni mogoče sklepati, da bo imela gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C pomemben učinek izrinjenja za plinske elektrarne. Nasprotno, poudariti je treba, da s strani 30 iste študije izhaja, da bo jedrska energija do leta 2030 doživela samo zmerno rast obstoječih proizvodnih zmogljivosti, medtem ko se bo proizvodnja vetrne energije močno povečala, povečanje vetrnih zmogljivosti pa bo spremenilo tudi krivuljo razvrščanja po pomembnosti v škodo plinskih elektrarn.
- 479 Poleg tega je treba poudariti, da Republika Avstrija ne navaja nobene trditve, s katero bi bilo mogoče izpodbiti ugotovitve Komisije na podlagi prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti, dejstva, da je gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point samo nadomestna naložba, in obstoja trga, ki ga je oblikovalo Združeno kraljestvo in katerega namen naj bi bil pritegniti naložbe v nove plinske elektrarne.
- 480 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba ugotoviti, da s trditvami Republike Avstrije v zvezi s spremembo krivulje razvrščanja po pomembnosti ni mogoče dokazati, da je Komisija pri ugotovitvah o negativnih učinkih zadevnih ukrepov storila očitno napako pri presoji.
- 481 Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da mehanizem pogodbe na razliko ustvarja neustrezen spodbujevalni učinek za družbo NNBG. Ta naj bi bila zaradi pogodbe na razliko spodbujena, da svoje dovajanje v omrežje ohranja na visoki ravni, ne glede na stabilnost omrežja. Zato bi lahko spodbujanje jedrske energije vodilo do morebitne presežne neprilagodljive zmogljivosti za proizvodnjo električne energije, zaradi česar bi bili proizvajalci energije iz obnovljivih virov prisiljeni zmanjšati svoje dovajanje v omrežje, da ne bi ogrozili varnosti omrežja. S tem bi izgubili subvencije, ki so jim bile odobrene. V teh okoliščinah naj bi se drugi proizvajalci električne energije težko uveljavili na trgu ali vstopili nanj.
- 482 Prvič, ker Republika Avstrija trdi, da je Komisija storila napako v zvezi s spodbujevalnim učinkom zadevnih ukrepov na vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, je treba njeno utemeljevanje zavrnilo. S tem utemeljevanjem namreč ni mogoče izpodbiti ugotovitev Komisije iz uvodnih izjav od 393 do 406 izpodbijanega sklepa, da je mogoče s temi ukrepi premagati glavne ovire za naložbe v take nove zmogljivosti.
- 483 Drugič, ker Republika Avstrija trdi, da je Komisija pri ugotovitvi, da pogodba na razliko le neznatno vpliva na naložbe, storila očitno napako, je treba njeno utemeljevanje prav tako zavrnilo.
- 484 Najprej, spomniti je treba, da je mogoče pojav, ko se na nekatere zelo vetrovne dni proizvodnja vetrne energije poveča in lahko preseže povpraševanje, pripisati neposredno nestalnosti te tehnologije in da tveganje takega pojava narašča skupaj z deležem tega vira energije v mešanici virov energije. V tem okviru je treba poudariti, da bo moral upravljavec omrežja, kot izhaja s strani 30 in 36 študije iz maja 2012, zaradi naraščanja obsega vetrnih naprav do leta 2030 sprejeti ukrepe za omejitev vetrne proizvodnje ob močnem vetru.

- 485 Zatem, poudariti je treba, da je razlog, zakaj bo jedrska elektrarna Hinkley Point C proizvajala električno energijo ne glede na proizvodnjo vetrnih elektrarn, v sami naravi jedrske tehnologije, ki je neprilagodljiv vir energije. V nasprotju s tem, kar je mogoče razbrati iz trditve Republike Avstrije, torej ni pogodba na razliko tista, ki bi lahko spodbudila družbo NNBG, da ob močnem vetru ohranja svojo raven proizvodnje, temveč so to tehnični razlogi, povezani s to tehnologijo.
- 486 Poleg tega, kot izhaja iz uvodne izjave 14 izpodbijanega sklepa, bo lahko družba NNBG prejela izplačila nadomestil na podlagi svoje proizvodnje samo do zgornje meje, ki se določi v pogodbi na razliko. Zato je ta pogodba ne bo spodbujala k proizvodnji nad to zgornjo mejo.
- 487 Poleg tega je treba ugotoviti, da Republika Avstrija ni navedla trditve, s katero bi bilo mogoče izpodbiti ugotovitve Komisije, da zadevni ukrepi samo neznatno vplivajo na naložbe. Kot izhaja iz uvodnih izjav 510 in 511 izpodbijanega sklepa, te ugotovitve temeljijo na napovedih, da bodo lahko zaradi zmanjšanja oskrbe mesto na trgu našli še drugi proizvajalci in druge proizvodne tehnologije, ter na ugotovitvi, da se zaradi gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C ne bo povečal delež osnovne obremenitve, temveč bo pomenila nadomestno naložbo, ki bo delno nadomestila zaprtje najstarejših jedrskih in premogovnih elektrarn. V tem okviru je treba upoštevati tudi, da v primeru, če bi upravljavec omrežja omejil zmogljivosti za proizvodnjo energije, ki izvira iz vetrnih elektrarn, obstaja pravica do odškodnine na podlagi izravnalnega mehanizma, če cene ne bi bile negativne.
- 488 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba ugotoviti, da s temi trditvami Republike Avstrije ni mogoče ovreči verodostojnosti ugotovitve Komisije o omejenih učinkih zadevnih ukrepov na naložbe v vetrne elektrarne.
- 489 Na tretjem mestu, Republika Avstrija trdi, da se bo s pogodbo na razliko povečala pogostost negativnih cen. Po njenem mnenju bo jedrska elektrarna Hinkley Point C posebej spodbujena k proizvodnji, ko bodo cene negativne, in bo negativno vplivala na razmere na trgu za konkurenčne tehnologije.
- 490 V tem okviru je po eni strani treba poudariti, da je Komisija, kot izhaja iz uvodne izjave 497 izpodbijanega sklepa, upoštevala tveganje, da bi lahko družba EDF spremenila referenčno ceno s tem, da bi prodajala zmogljivost po zelo nizki, celo negativni ceni. Vendar je po preučitvi tega vprašanja v okviru točke 9.6.2 navedenega sklepa ugotovila, da je to tveganje zanemarljivo. Po drugi strani naj bi po navedbah Komisije v uvodnih izjavah od 506 do 508 navedenega sklepa izgradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C minimalno vplivala na veleprodajne cene v Združenem kraljestvu. V tem okviru je Komisija navedla, da je na podlagi izvedenega modeliranja mogoče sklepati, da se bodo zaradi obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C cene v Veliki Britaniji znižale za manj kot 0,5 %. Navedla je tudi, da je ta rezultat posledica dejstva, da so mejni stroški električne energije, proizvedene v jedrski elektrarni Hinkley Point C, nižji od cene obstoječih obratov, vendar bi njena skupna zmogljivost pomenila le majhen del skupne zmogljivosti Velike Britanije, ter dejstva, da se bodo veleprodajne cene znižale tudi, če jedrska elektrarna Hinkley Point C ne bo zgrajena.
- 491 Preučiti je treba, ali lahko trditve Republike Avstrije ovržejo verodostojnost ugotovitev Komisije.
- 492 V zvezi s tem je treba poudariti, da se edina trditev, ki jo Republika Avstrija navaja v tem okviru, nanaša na to, da bi se v skladu s stranjo 53 študije iz maja 2012 z dodatkom 3 gigavatov jedrske zmogljivosti k neprilagodljivi ponudbi električne energije podvojila verjetnost negativnih cen, medtem ko bi bila verjetnost negativnih cen, če bi bila jedrska zmogljivost manjša za 3 gigavate, zmanjšana za dve tretjini.
- 493 Glede te trditve je treba poudariti, da Republika Avstrija ni dokazala, da je mogoče projekt gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C enačiti s primerom, predvidenim na strani 53 študije iz maja 2012, v katerem bi bila dodana jedrska zmogljivost v obsegu 3 gigavatov. Res je, da naj bi po navedbah Komisije jedrska elektrarna Hinkley Point C proizvajala 3,2 gigavata. Vendar po navedbah Komisije

gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C pomeni samo nadomestno naložbo, katere namen je nadomestiti del proizvodnje najstarejših jedrskih in premogovnih elektrarn, ki zagotavljajo osnovno obremenitev.

- 494 V položaju, kakršen je predstavljen v obravnavanem primeru, v katerem je Komisija navedla, da je izvedla modeliranje in na njegovi podlagi ugotovila, da se bodo cene v Združenem kraljestvu zaradi obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C znižale za manj kot 0,5 % – tudi če bi bila trditev, da se bo verjetnost negativnih cen povečala, utemeljena – to nikakor ne bi zadostovalo za dokaz, da je Komisija storila očitno napako pri presoji. Iz tega, da naj bi se verjetnost negativnih cen povečala, namreč ni mogoče sklepati, da je Komisija pri ugotovitvi, da se bodo cene v Veliki Britaniji zaradi obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C znižale za manj kot 0,5 %, storila očitno napako.
- 495 Zato je treba zavrniti tudi trditev Republike Avstrije o povečanju verjetnosti negativnih cen.
- 496 Na četrtem mestu, Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da ugotovitev Komisije iz uvodne izjave 403 izpodbijanega sklepa, da uporaba pogodbe na razliko ne vodi do neustrezne prednosti pred drugimi tehnologijami, ker lahko druge tehnologije prejmejo podobno podporo s pogodbami na razliko, ni zadostno utemeljena in je napačna. V tem okviru se ti državi članici sklicujeta na Uredbo št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 PDEU ter na Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020.
- 497 Na eni strani je glede trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, ki se nanaša na Uredbo št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 PDEU, dovolj spomniti, da ta uredba samo določa standardiziran pristop k izvzetju po kategorijah, vendar ne obvezuje Komisije v okviru posamične preučitve, izvedene neposredno na podlagi člena 107(3)(c) PDEU (glej točko 251 zgoraj). Zgolj dejstvo, da zadevni ukrepi ne izpolnjujejo zahtev iz te uredbe, torej ne dokazuje, da je ugotovitev Komisije v uvodni izjavi 403 izpodbijanega sklepa očitno napačna.
- 498 Na drugi strani, glede trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, ki se nanaša na Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020, je treba najprej poudariti, da ti državi članici ne trdita, da je Komisija storila napako, ker teh smernic ni uporabila pri zadevnih ukrepih. Očitata ji samo, da je v uvodni izjavi 403 izpodbijanega sklepa ugotovila, da bi bilo mogoče druge tehnologije poleg jedrske tehnologije in tudi to tehnologijo podpreti podobno, medtem ko naj bi bili pogoji, pod katerimi bi lahko bila odobrena pomoč drugim tehnologijam kot jedrski tehnologiji, strožji od tistih, ki jih je Komisija v navedenem sklepu uporabila za jedrsko tehnologijo.
- 499 V zvezi s tem je dovolj poudariti, da v nasprotju s tem, kar je mogoče razbrati iz trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, Komisija v uvodni izjavi 403 izpodbijanega sklepa ni navedla, da bi lahko bile druge tehnologije podprte s pogodbami na razliko, ki določajo enake pogoje, kot so določeni za jedrsko elektrarno Hinkley Point C. V tem okviru je Komisija namreč navedla samo, da uporaba instrumenta, kot je pogodba na razliko, ne pomeni pretirano slabšega položaja za druge tehnologije, ker se lahko ta vrsta instrumenta uporabi tudi za podporo drugih tehnologij. Nasprotno, v navedeni uvodni izjavi je izrecno priznala, da so lahko potrebne prilagoditve, da se upoštevajo razlike med tehnologijami.
- 500 Zato je treba zavrniti utemeljevanje, s katerim Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da ugotovitev Komisije iz uvodne izjave 403 izpodbijanega sklepa, da uporaba pogodbe na razliko ne vodi do neustrezne prednosti pred drugimi tehnologijami, ker lahko druge tehnologije prejmejo podobno podporo s pogodbami na razliko, ni zadostno utemeljena in je napačna.

- 501 Na petem mestu, Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da Komisija ni zadostno upoštevala učinkov gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C na povezovanje med energetske omrežji.
- 502 V zvezi s tem je treba, prvič, spomniti, da je Komisija v uvodnih izjavah od 506 do 509 izpodbijanega sklepa ugotovila, da naj bi izgradnja in obratovanje jedrske elektrarne Hinkley Point C minimalno vplivala na veleprodajne cene v Združenem kraljestvu. V tem okviru je poudarila, da je na podlagi izvedenega modeliranja mogoče sklepati, da se bodo zaradi obratovanja navedene elektrarne cene v Veliki Britaniji znižale za manj kot 0,5 %, s čimer se bo prihodek od povezovalnih daljnovodov do leta 2030 kumulativno in na splošno znižal za manj kot 1,7 %. Zato je Komisija upoštevala učinke gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C na medsebojno povezovanje.
- 503 Drugič, čeprav Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da Komisija ni zadostno upoštevala teh učinkov, je treba ugotoviti, da ti državi članici ne navajata nobenega elementa, ki bi lahko ovrgel verodostojnost ugotovitev Komisije v zvezi s povezovanjem med energetske omrežji.
- 504 Zato je treba zavrniti utemeljitev, s katero Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da Komisija ni zadostno upoštevala učinkov gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C na povezovanje med energetske omrežji, in s tem vse trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, s katerimi želita dokazati, da je Komisija prezrla negativne učinke, ki naj bi jih imeli zadevni ukrepi na trg energij, oziroma razsežnost teh učinkov.

3) Izvedeno tehtanje

- 505 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg navajata različne trditve, s katerimi izpodbijata tehtanje pozitivnih in negativnih učinkov zadevnih ukrepov, ki ga je izvedla Komisija. V bistvu menita, da so pozitivni učinki navedenih ukrepov manjši kot njihovi negativni učinki. Poleg negativnih učinkov, ki so že navedeni v točkah 382, 384 in 400 zgoraj, in sicer izrinjenja drugih proizvajalcev, omejevanja dovajanja v omrežje iz vetrnih elektrarn ob močnem vetru, učinkov na cene in slabših pogojev v pogodbah na razliko, ponujenih drugim proizvajalcem, Republika Avstrija navaja, da je dodaten negativni učinek teh ukrepov ohranjanje sedanje strukture oskrbe, za katero je značilen pomemben delež jedrske energije. Poleg tega trdi, da Komisija ni dala dovolj teže ciljem spodbujanja energijske učinkovitosti in varčevanja z energijo, razvijanja novih virov energije in spodbujanja medsebojnega povezovanja energetske omrežij, ki so določeni v členu 194(1) PDEU. V tem okviru je treba upoštevati tudi trditve, ki se nanašajo na tehtanje, navedene v točkah 238 in 439 zgoraj, da je bila Komisija pristranska v korist jedrske energije in da ne bi smela dati prednosti uvozu uranove rude iz tretjih držav pred uvozom električne energije iz drugih držav članic.
- 506 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da je Komisija v uvodnih izjavah od 502 do 511 in 547 izpodbijanega sklepa ugotovila, da je tveganje izkrivljanja konkurence omejeno, zlasti glede učinkov zadevnih ukrepov na alternativne naložbe in na cene. Vendar Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg nista navedla trditev, s katerimi bi bilo mogoče izpodbiti to ugotovitev.
- 507 Na drugem mestu, glede trditev Republike Avstrije o ohranitvi sedanje strukture oskrbe je treba spomniti, da je po navedbah Komisije projekt gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C namenjen zgolj temu, da se prepreči velik padec prispevka jedrske energije k zadovoljevanju skupnih potreb po električni energiji. Glede na pravico Združenega kraljestva, da določi svojo mešanico virov energije in ohrani jedrsko energijo kot vir v tej mešanici, ki izhaja iz člena 194(2), drugi pododstavek, PDEU ter iz člena 1, drugi odstavek, člena 2(c) in člena 192, prvi odstavek, Pogodbe Euratom, se odločitev o ohranitvi jedrske energije v strukturi oskrbe ne more šteti za očitno nesorazmerno v primerjavi s pozitivnimi učinki, ki izhajajo iz zadevnih ukrepov.

- 508 Na tretjem mestu, glede dejstva, na katerega se sklicujeta Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg, da so ob močnem vetru vetrne elektrarne prisiljene omejiti svojo proizvodnjo, da ne bi ogrozile stabilnosti omrežja, je treba, prvič, poudariti, da je razlog za ta pojav nestalnost vetrne tehnologije. Drugič, dejstvo, da se lahko zaradi neprilagodljive osnovne obremenitve, ki jo zagotavljajo jedrske elektrarne, ta učinek še okrepi, ne more samo po sebi dokazovati nesorazmernosti negativnih učinkov zadevnih ukrepov v primerjavi z njihovimi pozitivnimi učinki. Na eni strani namreč Združenemu kraljestvu glede na njegovo pravico, da določi svojo mešanico virov energije in ohrani jedrsko energijo kot vir energije v tej mešanici, ni mogoče očitati, da je sprejelo ukrepe, potrebne za ohranitev jedrske energije v svoji mešanici virov energije, čeprav ima to lahko negativne učinke na proizvajalce nestalne energije. Na drugi strani naj po ugotovitvah Komisije, ki jih Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg s svojimi trditvami nista izpodbijala, nikakor ne bi bilo mogoče zapolniti prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti za proizvodnjo energije, ki bi lahko zagotovile 60 gigavatov, kot ga je ugotovilo Združeno kraljestvo, le z uporabo drugih nizkoogljicnih virov.
- 509 Na četrtem mestu, Republika Avstrija trdi, da Komisija pri tehtanju učinkov zadevnih ukrepov ni dala zadostne teže cilju dajanja prednosti uvozu električne energije iz drugih držav članic in cilju učinkovitosti. V zvezi s tem je dovolj spomniti na eni strani, da je po ugotovitvah Komisije, povzetih v točkah 405 in od 466 do 470 zgoraj, vpliv zadevnih ukrepov na povezovalne daljnovode omejen in da bo v Združenem kraljestvu v prihodnosti primanjkovalo zmogljivosti za proizvodnjo energije, ki lahko zagotovijo 60 gigavatov, od česar naj bi jedrska elektrarna Hinkley Point C zagotavljala samo 3,2 gigavata, in na drugi strani, da verodostojnost teh ugotovitev ni bila veljavno ovržena s trditvami Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg. V teh okoliščinah s trditvijo, da Komisija ni dala zadostne teže cilju dajanja prednosti uvozu električne energije iz drugih držav članic in cilju učinkovitosti, ni mogoče dokazati nesorazmernosti negativnih učinkov zadevnih ukrepov v primerjavi z njihovimi pozitivnimi učinki.
- 510 Na petem mestu, spomniti je treba, da ima Združeno kraljestvo pravico določiti sestavo svoje mešanice virov energije in ohraniti jedrsko energijo kot vir v tej mešanici. Glede na to pravico samo dejstvo, da je Združeno kraljestvo, da bi vzpostavilo spodbujevalni učinek za gradnjo novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, za odpravo ovir zanjo predvidelo pogodbo na razliko za gradnjo in obratovanje jedrske elektrarne Hinkley Point C, ki vsebuje ugodnejše pogoje kot pogodbe na razliko, ponujene za druge tehnologije, samo po sebi ne zadostuje kot dokaz nesorazmernosti negativnih učinkov zadevnih ukrepov v primerjavi z njihovimi pozitivnimi učinki.
- 511 To pomeni, da je treba zavrniti vse trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, s katerimi želita dokazati, da je Komisija pri tehtanju učinkov zadevnih ukrepov storila očitno napako pri presoji.

4) Trditve, da Komisija ni upoštevala upoštevanih elementov

- 512 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da Komisija pri tehtanju učinkov zadevnih ukrepov ni upoštevala elementov, ki so upoštevni, kot so učinki navedenih ukrepov na okolje, tveganje terorizma, stroški odlaganja jedrskih odpadkov in posledice njihovega financiranja. Pri tem je treba upoštevati tudi trditve, ki jih je Republika Avstrija navedla v okviru četrtega tožbenega razloga, in sicer da je Komisija s tem, ko je dala brezpogojno prednost členu 2(c) Pogodbe Euratom, kršila načelo varstva okolja, previdnostno načelo, načelo odgovornosti povzročitelja in trajnostno načelo (glej točko 114 zgoraj).
- 513 Komisija, Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.
- 514 Na prvem mestu je treba preučiti trditve Republike Avstrije, da Komisija ni zadostno upoštevala načela varstva okolja, previdnostnega načela, načela odgovornosti povzročitelja in trajnostnega načela.

- 515 V zvezi s tem je treba ugotoviti, prvič, da Združeno kraljestvo z zadevnimi ukrepi ni nameravalo konkretno uresničevati načel, ki jih navaja Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg. Zato Komisiji ni bilo treba upoštevati navedenih načel v okviru ugotavljanja prednosti, ki izhajajo iz zadevnih ukrepov.
- 516 Drugič, v zvezi z nevšečnostmi zadevnih ukrepov je treba spomniti, da mora Komisija pri uporabi člena 107(3)(c) PDEU pretehtati prednosti zadevnih ukrepov in njihov negativni vpliv na notranji trg. Čeprav je treba varstvo okolja vključiti v opredelitev in izvajanje politik Unije, zlasti tistih, katerih namen je vzpostavitev notranjega trga, navedeno varstvo v ozkem pomenu ni ena od sestavin tega notranjega trga, ki je opredeljen kot območje brez notranjih meja, na katerem je zagotovljen prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala. Zato Komisiji pri ugotavljanju negativnih učinkov zadevnih ukrepov ni bilo treba upoštevati tega, koliko so zadevni ukrepi neugodni za uresničitev tega načela (glej v tem smislu sodbo z dne 3. decembra 2014, *Castelnuovo Energia/Komisija*, T-57/11, EU:T:2014:1021, točke od 189 do 191). To velja tudi za previdnostno načelo, načelo odgovornosti povzročitelja in trajnostno načelo, na katera se sklicuje Republika Avstrija.
- 517 Tretjič, ker želita Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg s svojimi trditvami dokazati, da Komisija ne more odobriti ukrepov, ki so v nasprotju s pravom Unije, je treba na eni strani poudariti, da razen načela varstva okolja, previdnostnega načela, načela odgovornosti povzročitelja in trajnostnega načela ti državi članici ne navajata nobene okoljske zakonodaje Unije, ki ne bi bila upoštevana. Na drugi strani, če bi ti državi članici trdili, da navedena načela nasprotujejo odobritvi državne pomoči za gradnjo ali obratovanje jedrske elektrarne, bi bilo treba zavrnilo tudi to trditev, saj taka razlaga ne bi bila v skladu s členom 106a(3) Pogodbe Euratom.
- 518 To pomeni, da je treba zavrnilo vse trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, da Komisija ni zadostno upoštevala načela varstva okolja, previdnostnega načela, načela odgovornosti povzročitelja in trajnostnega načela.
- 519 Na drugem mestu, trditev Velikega vojvodstva Luksemburg, da Komisija ni zadostno upoštevala tveganja zaradi terorizma, je treba zavrnilo iz podobnih razlogov. Zadevni ukrepi namreč niso bili ukrepi, katerih namen bi bil posebej zaščita pred terorizmom, zaščita pred terorizmom pa v ozkem pomenu ni ena od sestavin notranjega trga, ki je opredeljen kot območje brez notranjih meja, na katerem je zagotovljen prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala. Zato je treba ugotoviti, da se Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg ne sklicujeta na nobeno zakonodajo o varnosti jedrskih elektrarn, ki ne bi bila upoštevana.
- 520 Na tretjem mestu, glede trditve Republike Avstrije, da Komisija ni upoštevala stroškov odlaganja jedrskih odpadkov, je dovolj spomniti na preučitev, opravljeno v točkah od 354 do 358 zgoraj.
- 521 Na četrtem mestu, Republika Avstrija trdi, da Komisija ni zadostno upoštevala negativnih posledic zadevnih ukrepov za potrošnike, ki bodo morali plačati ceno navedenih ukrepov, zlasti kot davkoplačevalci.
- 522 V tem okviru je treba, prvič, navesti, da plačila, ki jih je treba izvesti na podlagi pogodbe na razliko, ne bodo zadevala potrošnikov kot davkoplačevalcev, saj se ta plačila financirajo z dajatvijo dobaviteljev (glej uvodno izjavo 329 izpodbijanega sklepa). Poleg tega v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije na podlagi izpodbijanega sklepa ni mogoče sklepati, da Komisija ni upoštevala interesov potrošnikov električne energije v okviru nadzora nad sorazmernostjo. Ni namreč samo preučila učinkov zadevnih ukrepov na cene električne energije in ugotovila, da ni mogoče pričakovati znatnih učinkov, temveč je tudi poskrbela, da navedeni ukrepi ne povzročajo pretiranega nadomestila. Tako je prilagodila višino provizije za kreditno jamstvo in v uvodni izjavi 491 navedenega sklepa izrecno poudarila, da lahko spremembe mehanizma delitve dobička povzročijo, da morajo dobavitelji in nazadnje potrošniki zagotoviti nižje ravni podpore.

- 523 Drugič, glede kreditnega jamstva iz uvodne izjave 339 izpodbijanega sklepa izhaja, da se zanj uporabijo sredstva Združenega kraljestva. Zato se v tem okviru lahko nanaša na potrošnike kot davkoplačevalce. Vendar je treba v zvezi s tem spomniti, da je treba razlikovati med zadevnimi ukrepi na eni strani in njihovim financiranjem na drugi strani. Določbe Pogodbe, ki se nanašajo na državne pomoči, se namreč ne uporabljajo za takse, s katerimi se financira pomoč, razen če so te način financiranja ukrepa pomoči, tako da so sestavni del navedenega ukrepa. Da bi lahko bila taksa ali njen del sestavni del ukrepa pomoči, morata biti taksa in pomoč na podlagi upoštevne nacionalne zakonodaje nujno neločljivo vsebinsko povezani, in sicer tako, da so prihodki od takse nujno namenjeni financiranju pomoči. Če taka vez obstaja, prihodki od dajatve neposredno vplivajo na višino pomoči in posledično na presojo združljivosti te pomoči z notranjim trgov (sodba z dne 13. januarja 2005, Streekgewest, C-174/02, EU:C:2005:10, točki 25 in 26). Ugotoviti je treba, na eni strani, da izpodbijani sklep ne vsebuje nobenega elementa, ki bi omogočal ugotovitev obstoja take povezave med kreditnim jamstvom in njegovim financiranjem, ter, na drugi strani, da Republika Avstrija ne navaja nobene trditve, ki bi dokazovala obstoj take povezave.
- 524 Zato je treba zavrniti trditev Republike Avstrije, da Komisija ni zadostno upoštevala učinkov ukrepov na potrošnike, zlasti kot na davkoplačevalce.
- 525 Na petem mestu, Republika Avstrija trdi, da Komisija ni zadostno upoštevala tega, da so se s projektom jedrske elektrarne Hinkley Point C omejevala javna sredstva ter da se je z njim oviralo uresničevanje projektov raziskav in razvoja obnovljivih virov energije.
- 526 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da imajo na podlagi člena 194(2), drugi pododstavek, PDEU države članice pravico izbrati med različnimi viri energije. Zato izbire Združenega kraljestva, da odobri pomoč za spodbujanje jedrske energije, same po sebi ni mogoče postaviti pod vprašaj, čeprav to pomeni, da javna sredstva, namenjena temu projektu, niso na voljo za druge projekte.
- 527 Drugič, poudariti je treba, da Republika Avstrija ne navaja nobenega elementa, ki bi dokazoval, da Združeno kraljestvo zaradi odobritve zadevnih ukrepov v korist jedrske elektrarne Hinkley Point C ne more izpolniti svojih obveznosti na podlagi prava Unije v zvezi z varstvom okolja.
- 528 Tretjič, spomniti je treba, da je Komisija v uvodni izjavi 510 izpodbijanega sklepa navedla, da ne glede na naložbe v jedrsko elektrarno Hinkley Point C na trgu ostaja veliko prostora za vstop drugih proizvajalcev in drugih proizvodnih tehnologij ter za širitev njihovih zmogljivosti, in da je v uvodni izjavi 403 navedenega sklepa upoštevala, da pogodba na razliko ne postavlja drugih tehnologij v pretirano slabši položaj, ker je mogoče te zadostno podpreti z enake vrste instrumentom v okviru trga proizvodnih zmogljivosti, ki ga je ustvarilo Združeno kraljestvo, razen prilagoditev, potrebnih za upoštevanje razlik med tehnologijami. Spomniti je treba tudi, da s trditvami Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, preučeni v točkah od 463 do 511 zgoraj, ni mogoče dokazati, da je Komisija v zvezi s tem storila očitno napako pri presoji.
- 529 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba zavrniti trditev Republike Avstrije, da Komisija ni zadostno upoštevala, da se s projektom jedrske elektrarne Hinkley Point C omejujejo javna sredstva ter ovira uresničevanje projektov raziskav in razvoja obnovljivih virov energije, ter s tem vse trditve, da Komisija ni upoštevala upoštevnih dejavnikov.
- 530 Zavrniti je torej treba vse trditve, ki se nanašajo na tehtanje pozitivnih in negativnih učinkov zadevnih ukrepov, in s tem celotni šesti tožbeni razlog ter trditve, ki se nanašajo na nujnost navedenih ukrepov, navedene v okviru prvega tožbenega razloga (glej točko 196 zgoraj) in petega tožbenega razloga (glej točki 273 in 352 zgoraj), prav tako pa tudi trditve v zvezi s tem tehtanjem, navedene v okviru četrtega tožbenega razloga (glej točki 114 in 125 zgoraj) in prvega tožbenega razloga (glej točko 238 zgoraj).

2. Drugi očitek iz tretjega dela in šesti del devetega tožbenega razloga: nezadostna obrazložitev

- 531 Republika Avstrija v okviru drugega očitka iz tretjega dela in šestega dela devetega tožbenega razloga navaja trditve, ki se v bistvu nanašajo na nezadostno obrazložitev izpodbijanega sklepa v zvezi z nadzorom nad sorazmernostjo zadevnih ukrepov.
- 532 Republika Avstrija v okviru prvega očitka iz šestega dela devetega tožbenega razloga trdi, da je obrazložitev izpodbijanega sklepa nezadostna glede alternativnih možnosti subvencioniranja jedrske elektrarne Hinkley Point C. Na eni strani naj v izpodbijanem sklepu ne bi bile predstavljene ponudbe proizvajalcev alternativnih energij. Na drugi strani naj bi ta sklep „molčal“ glede ukrepov za varčevanje z energijo in energijsko učinkovitost.
- 533 Komisija tem trditvam nasprotuje.
- 534 V zvezi s tem je treba poudariti, da iz točke 9.2 izpodbijanega sklepa izhaja, da je bil po mnenju Komisije cilj v javnem interesu, ki se uresničuje z zadevnimi ukrepi, spodbujanje jedrske energije in, konkretnije, vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Razlog, zakaj ponudba dobaviteljev alternativne energije ne pomeni alternative subvencioniranju jedrske elektrarne Hinkley Point C, je torej jasno razviden iz te točke.
- 535 Poleg tega je v zvezi z ukrepi za varčevanje z energijo in energijsko učinkovitost dovolj poudariti, da iz uvodnih izjav od 250 do 254 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave izhaja, da je Združeno kraljestvo ugotovilo, da bo v prihodnosti primanjkovalo zmogljivosti za proizvodnjo električne energije, in da je v okviru določitve razsežnosti tega prihodnjega pomanjkanja upoštevalo ukrepe za varčevanje z energijo in energijsko učinkovitost. Ker se je Komisija v izpodbijanem sklepu oprla na to prihodnje pomanjkanje in ker obrazložitev sklepa o začetku formalnega postopka preiskave spada v kontekst izpodbijanega sklepa, se obrazložitev zadnjenavedenega sklepa v zvezi s tem ne more šteti za nezadostno (glej točko 63 zgoraj).
- 536 Poleg tega, če želi Republika Avstrija s tem očitkom izpodbiti utemeljenost zgoraj navedene obrazložitve, je dovolj spomniti, da je bil ta očitek že preučen in zavržen v okviru preučitve šestega tožbenega razloga.
- 537 Zato je treba prvi očitek iz šestega dela devetega tožbenega razloga zavrniti.
- 538 Republika Avstrija v okviru drugega očitka iz šestega dela devetega tožbenega razloga trdi, da Komisija ni predstavila scenarijev, na katere se sklicuje v uvodni izjavi 416 izpodbijanega sklepa.
- 539 Komisija tej trditvi nasprotuje.
- 540 Najprej je treba poudariti, da je uvodna izjava 416 izpodbijanega sklepa del točke 9.5.1 navedenega sklepa, v kateri je Komisija opisala kreditno jamstvo, ki ga je priglasilo Združeno kraljestvo, in zlasti višino provizije za to jamstvo, ki jo je prvotno predvidela ta država članica. Komisija je pri tem navedla, da je mogoče v okoliščinah obravnavanega primera uporabiti dve metodi za določitev višine provizije za to jamstvo, ki ustreza tržnim pogojem. Ena od teh metod naj bi bil pristop, ki temelji na pričakovani izgubi, pri katerem se na podlagi različnih scenarijev, ki napovejo verjetnost neplačila, poslovni načrt družbe poveže z njeno strukturo kapitala.
- 541 Republika Avstrija meni, da Komisija ni predstavila teh scenarijev.
- 542 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Komisija v uvodnih izjavah od 424 do 427 izpodbijanega sklepa podrobneje pojasnila pristop, ki temelji na pričakovani izgubi, in enega od scenarijev, ki ga je Združeno kraljestvo predvidelo v tem okviru. Poudariti je treba tudi, da je Komisija menila, da višina provizije za kreditno jamstvo, ki jo je priglasilo Združeno kraljestvo, ne odraža višine, ki ustreza tržnim pogojem.

Zato je Komisija v uvodnih izjavah od 463 do 477 navedenega sklepa navedla, koliko je treba spremeniti višino provizije za navedeno jamstvo, da se element pomoči v kreditnem jamstvu omeji na najmanjši možen. V tem okviru je navedla merila, ki jih je uporabila, in scenarije, ki jih je predvidela.

543 Ob upoštevanju teh elementov je treba torej zavrniti očitke, ki se nanaša na nezadostnost obrazložitve v uvodni izjavi 416 izpodbijanega sklepa.

544 Republika Avstrija v okviru tretjega očitka iz šestega dela devetega tožbenega razloga trdi, da se je Komisija v točki 9.5.2 izpodbijanega sklepa oprla na poročilo TESLA 4, vendar ni navedla podatkov, ki se nanj nanašajo. Zato naj njene ugotovitve glede finančnega tveganja ne bi bile razumljive.

545 Komisija tej trditvi nasprotuje.

546 Na prvem mestu, zavrniti je treba trditev Republike Avstrije, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve. V zvezi s tem je treba poudariti, da je Komisija v uvodnih izjavah od 434 do 458 izpodbijanega sklepa podrobno preučila višino izvršilne cene in stopnje donosnosti, pri čemer se je oprla na različne vire podatkov. V uvodnih izjavah 446 in 447 navedenega sklepa je upoštevala poročilo TESLA 4, ki ga je interno sestavila družba NNBG. Ugotoviti je treba, da je iz javne različice navedenega sklepa dovolj jasno razvidno, da Komisija ni razkrila podatkov iz navedenega poročila, da bi zavarovala poslovne skrivnosti.

547 Na drugem mestu, če želi Republika Avstrija s svojo trditvijo izpodbiti zaupnost teh podatkov ali odločitev Komisije, da jih prekrije, je dovolj poudariti, da v zvezi s tem ne navaja nobene podrobne trditve.

548 Zato je treba očitke v zvezi s poročilom TESLA 4 zavrniti.

549 Republika Avstrija v okviru četrtega očitka iz šestega dela devetega tožbenega razloga trdi, da ni razumljivo, da je v točki 9.5.3.3 izpodbijanega sklepa objavljen mehanizem delitve dobička, ne pa pragi prihranka pri gradbenih stroških.

550 Komisija tem trditvam nasprotuje.

551 V tem okviru je treba poudariti, da iz uvodne izjave 487 izpodbijanega sklepa jasno izhaja, da je Komisija menila, da so pragi prihranka pri gradbenih stroških poslovna skrivnost. Poleg tega je treba ugotoviti, da Republika Avstrija ne navaja nobene trditve, ki bi lahko izpodbila zaupnost teh informacij ali utemeljenost odločitve Komisije, da jih ne razkrije.

552 Zato je treba zavrniti tudi trditev Republike Avstrije glede pragov prihranka pri gradbenih stroških.

553 Republika Avstrija v okviru petega očitka iz šestega dela devetega tožbenega razloga trdi, da je obrazložitev izpodbijanega sklepa nezadostna glede subvencij v zvezi z dodatnimi stroški, povezanimi z razgradnjo naprav ter obdelavo in odlaganjem radioaktivnih odpadkov.

554 Komisija tem trditvam nasprotuje.

555 V zvezi s tem je dovolj spomniti, da je Komisija, kot izhaja iz uvodnih izjav 460 in 461 izpodbijanega sklepa, upoštevala samo elemente stroškov za izdatke v zvezi z upravljanjem in odlaganjem odpadkov ter za stroške odgovornosti in razgradnje, ki so bili vključeni v finančni model za jedrsko elektrarno Hinkley Point C. Nasprotno pa se navedeni sklep ne nanaša na dodatne elemente pomoči v zvezi s to vrsto stroškov. Zato Komisiji ni bilo treba obrazložiti tega sklepa v zvezi s tem.

- 556 Republika Avstrija v okviru šestega očitka iz šestega dela devetega tožbenega razloga trdi, da bi morala Komisija bolj obrazložiti, zakaj v nasprotju s svojo prakso odločanja ni menila, da se zaradi neobstoja razpisa povečujejo učinki zadevnih ukrepov na konkurenco.
- 557 Komisija tem trditvam nasprotuje.
- 558 V zvezi s tem je treba poudariti, prvič, da je Komisija v točki 9.1 izpodbijanega sklepa pojasnila, zakaj je menila, da se Direktiva 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštних storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 19), kakor je bila spremenjena, in Direktiva 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132), kakor je bila spremenjena, ne uporabljata za zadevne ukrepe.
- 559 Drugič, Komisija je v uvodnih izjavah od 359 do 364 izpodbijanega sklepa navedla, da je izbirni postopek, ki ga je uporabilo Združeno kraljestvo, temeljil na jasnem, preglednem in nediskriminatornem okviru, ki se lahko v smislu preglednosti in nediskriminatornosti šteje za enakovrednega razpisnemu postopku. V tem okviru je v uvodni izjavi 363 navedenega sklepa izrecno poudarila, da je Združeno kraljestvo opravilo razgovore z drugimi razvijalci projektov novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ki niso bili družba NNBG.
- 560 Tretjič, ugotoviti je treba, da so razlogi, iz katerih je Komisija menila, da zadevni ukrepi ne povzročajo pretiranega nadomestila, dovolj razvidni iz točke 9.5 izpodbijanega sklepa.
- 561 Ob upoštevanju teh elementov je treba ta očitek zavrni.
- 562 Republika Avstrija v okviru sedmega očitka iz šestega dela devetega tožbenega razloga trdi, da je Komisija v uvodni izjavi 389 izpodbijanega sklepa ugotovila znatno izboljšanje splošne blaginje in blaginje vseh potrošnikov. Vendar naj v tem okviru navedena institucija ne bi navedla, koliko so bili upoštevani zunanji stroški, ki nastanejo na primer pri obdelavi in odlaganju jedrskih odpadkov ali zaradi tveganja nesreč. Poleg tega naj obrazložitev v točki 9.4 navedenega sklepa v zvezi z ustreznostjo instrumentov ne bi bila razumljiva. V tem okviru naj se Komisija ne bi zadostno izrekla glede učinkov zadevnih ukrepov na trg električne energije.
- 563 Komisija tem trditvam nasprotuje.
- 564 V zvezi s tem je treba poudariti, da se je Komisija v točki 9.3 izpodbijanega sklepa izrekla o tem, ali je posredovanje Združenega kraljestva potrebno za dosego cilja v javnem interesu, ki ga uresničuje, in sicer vzpostavitve novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, v točki 9.4 navedenega sklepa pa o tem, ali se lahko zadevni ukrepi, zlasti pogodba na razliko, štejejo za primerne instrumente za dosego tega cilja. V tem okviru je Komisija upoštevala zlasti, da je mogoče druge tehnologije podpreti na podoben način s pogodbami na razliko, in nestalnost številnih tehnologij za pridobivanje energije iz obnovljivih virov. Vendar v nasprotju s tem, kar je mogoče razbrati iz trditev Republike Avstrije, v navedenih točkah ni v celoti pretehtala vseh upoštevanih pozitivnih in negativnih učinkov teh ukrepov. Tako tehtanje je namreč izvedla pozneje v svoji preučitvi, in sicer v točki 9.6 navedenega sklepa.
- 565 To pomeni, da se v točkah 9.3 in 9.4 izpodbijanega sklepa Komisiji ni bilo treba izreči o vseh pozitivnih in negativnih učinkih zadevnih ukrepov niti jih pretehtati. Poleg tega, ker je v uvodni izjavi 389 navedenega sklepa omenila izboljšanje blaginje družbe na splošno in vseh potrošnikov, pri tem ne gre za ugotovitev na podlagi takega tehtanja. V navedeni uvodni izjavi je samo ugotovila, da vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije pomeni pozitiven učinek teh ukrepov.

- 566 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba zavriniti tudi očitek, ki se nanaša na nezadostnost obrazložitve v točkah 9.3 in 9.4 izpodbijanega sklepa.
- 567 Republika Avstrija v okviru drugega očitka iz tretjega dela devetega tožbenega razloga trdi, da je Komisija v točki 8.1.7 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave resne dvome o združljivosti zadevnih ukrepov z notranjim trgovino oprla na poročilo, v katerem je bilo ugotovljeno, da lahko taki ukrepi vodijo do hudih izkrivljanj konkurence. Vendar naj Komisija v izpodbijanem sklepu ne bi pojasnila, zakaj so bili ti dvomi odpravljeni.
- 568 Komisija tem trditvam nasprotuje.
- 569 V zvezi s tem je treba, prvič, spomniti, da so bile, kot izhaja iz člena 6(1) Uredbe št. 659/1999, ugotovitve Komisije v točki 8.1.7 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave predhodne ocene (glej v tem smislu sodbo z dne 1. julija 2009, ISD Poljska in drugi/Komisija, T-273/06 in T-297/06, EU:T:2009:233, točka 126 in navedena sodna praksa). Zato obrazložitve izpodbijanega sklepa ni mogoče šteti za nezadostno samo zato, ker ni povsem enaka obrazložitvi iz sklepa o začetku formalnega postopka preiskave. V sklepu, ki ga Komisija sprejme ob koncu formalnega postopka preiskave, ji namreč ni treba predstaviti analize, ki bi se nanašala na vse ugotovitve iz sklepa o začetku formalnega postopka preiskave.
- 570 Drugič, upoštevati je treba, da je Komisija v izpodbijanem sklepu pojasnila, zakaj je po temeljiti preučitvi učinkov zadevnih ukrepov na konkurenco in trgovino med državami članicami menila, da so ti ukrepi združljivi z notranjim trgovino. V tem okviru je treba tudi poudariti, da so se dvomi Komisije nanašali na ukrepe, kot jih je priglasilo Združeno kraljestvo. Nasprotno pa se je odobritev iz navedenega izpodbijanega sklepa nanašala na ukrepe, kot so bili spremenjeni, da bi se upoštevali ti dvomi.
- 571 Tretjič, ker Republika Avstrija trdi, da s spremembami priglašanih ukrepov ni mogoče odpraviti začetnih dvomov, je treba ugotoviti, da ne navaja nobene podrobne trditve v zvezi s tem.
- 572 Četrtoč, vsekakor je treba poudariti, da je Komisija v uvodni izjavi 402 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave izrecno navedla, da poročilo, ki je navedeno v točki 8.1.7 tega sklepa, ne izraža nujno njenega stališča.
- 573 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba ugotoviti, da v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije zgolj dejstvo, da Komisija ni podrobno pojasnila, zakaj se ne strinja z dvomi, ki so bili izraženi v poročilu, navedenem v točki 8.1.7 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, ne pomeni, da je obrazložitev izpodbijanega sklepa nezadostna.
- 574 Drugi očitek iz tretjega dela devetega tožbenega razloga in šesti del devetega tožbenega razloga je torej treba zavriniti.

G. Tretji tožbeni razlog in prvi očitek iz tretjega dela devetega tožbenega razloga v zvezi z opredelitvijo zadevnih ukrepov

- 575 Tretji tožbeni razlog in prvi očitek iz tretjega dela devetega tožbenega razloga se nanašata na uvodne izjave od 344 do 347 izpodbijanega sklepa. Komisija je v navedenih uvodnih izjavah navedla, da ukrepi, ki vključujejo pomoč za tekoče poslovanje, načeloma niso skladni s členom 107(3)(c) PDEU, vendar je treba zadevne ukrepe šteti za enakovredne pomoči za naložbe, ker družbi NNBG omogočajo, da se zaveže k naložbi v izgradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C. V tem okviru je menila zlasti, da se lahko z vidika finančnega modeliranja neto sedanja vrednost plačil izvršilne cene obravnava kot enakovredna pavšalnemu plačilu, ki omogoča družbi NNBG, da krije stroške gradnje.

576 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg menita, da so te ugotovitve napačne. Na prvem mestu, trdita, da bi morala Komisija zadevne ukrepe označiti za pomoč za tekoče poslovanje, ki ni združljiva z notranjim trgov. Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da izpodbijani sklep ni zadostno obrazložen.

1. Trditve glede opredelitve zadevnih ukrepov

577 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg trdita, da zadevni ukrepi pomenijo pomoč za tekoče poslovanje, ki ni združljiva z notranjim trgov. V tem okviru je treba upoštevati tudi trditve, navedeno v okviru četrtega tožbenega razloga, v zvezi z označitvijo zadevnih ukrepov za pomoč za naložbe, navedeno v točki 125 zgoraj.

578 Komisija, Češka republika, Madžarska, Republika Poljska in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.

579 V zvezi s tem je treba naprej spomniti, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso pomoč za tekoče poslovanje, namenjena ohranjanju obstoječega stanja ali temu, da se podjetje osvobodi stroškov, ki bi jih moralo običajno nositi pri tekočem poslovanju ali običajnih dejavnostih, ne more šteti za združljivo z notranjim trgov (glej v tem smislu sodbe z dne 5. oktobra 2000, Nemčija/Komisija, C-288/96, EU:C:2000:537, točke od 88 do 91; z dne 19. septembra 2000, Nemčija/Komisija, C-156/98, EU:C:2000:467, točka 30, in z dne 21. julija 2011, Freistaat Sachsen in Land Sachsen-Anhalt/Komisija, C-459/10 P, neobjavljena, EU:C:2011:515, točke od 33 do 36).

580 Taka pomoč namreč ne more izpolniti zahtev iz člena 107(3)(c) PDEU. Tako pomoč za tekoče poslovanje, ki je omejena na ohranjanje obstoječega stanja, ne more omogočiti razvoja v smislu navedene določbe. Za pomoč, ki je omejena na znižanje tekočih in običajnih stroškov obratovanja, ki bi jih podjetje moralo v vsakem primeru kriti v okviru svoje običajne dejavnosti, se ne more šteti, da uresničuje cilj v javnem interesu v smislu navedene določbe. Poleg tega se pomoč, s katero so podjetjem odobrene ugodnosti, ne da bi bile namenjene uresničevanju cilja v javnem interesu, za katerega si prizadeva država članica, ki pomoč podeljuje, in ki jo torej lahko ta podjetja uporabijo za kritje stroškov obstoječega in tekočega poslovanja, ne more razglasiti za združljivo z notranjim trgov na podlagi te iste določbe. Taka pomoč bi namreč dajala prednost tem podjetjem pred njihovimi konkurenti, ne da bi bilo to utemeljeno z uresničevanjem cilja v javnem interesu.

581 Ugotoviti je treba, da Komisija v izpodbijanem sklepu ni izpodbijala sodne prakse, navedene v točki 579 zgoraj. Nasprotno, v uvodni izjavi 344 navedenega sklepa se je sklicevala na prvi odstavek točke 8.1 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, v katerem je omenila navedeno sodno prakso.

582 Nasprotno, kot izhaja iz uvodnih izjav od 344 do 347 izpodbijanega sklepa, je Komisija menila, da se sodna praksa iz točke 579 zgoraj ne uporablja za zadevne ukrepe zaradi posebnosti projekta in zato, ker je namen teh ukrepov omogočiti družbi NNBG, da se zaveže k naložbi v izgradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C.

583 V nasprotju s trditvijo Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg ta pristop ni napačen. Nič namreč ne nasprotuje temu, da se ukrep pomoči, s katerim se uresničuje cilj v javnem interesu, ki je ustrezen in potreben za doseg tega cilja, ki ne spreminja trgovinskih pogojev v nasprotju s skupnim interesom in ki torej izpolnjuje zahteve iz člena 107(3)(c) PDEU, razglasi za združljiv z notranjim trgov na podlagi te določbe, ne glede na to, ali ga je treba označiti za pomoč za naložbe ali pomoč za tekoče poslovanje. Poleg tega je treba spomniti, da je mogoče tudi pomoč za tekoče poslovanje razglasiti za združljivo z notranjim trgov, če so izpolnjeni ti pogoji (glej v tem smislu sodbo z dne 9. junija 2016, Magic Mountain Kletterhallen in drugi/Komisija, T-162/13, neobjavljena, EU:T:2016:341, točki 116 in 117).

- 584 V zvezi z zadevnimi ukrepi je treba spomniti, prvič, da je Komisija v izpodbijanem sklepu ugotovila, da se z njimi uresničuje cilj v javnem interesu, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, ki ga brez posredovanja države ne bi bilo mogoče pravočasno uresničiti, ter da Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg nista navedla trditve, s katerimi bi bilo mogoče izpodbiti to ugotovitev. Zato navedenih ukrepov ni mogoče šteti za pomoč, ki je omejena na ohranjanje obstoječega stanja. Nasprotno, po ugotovitvah Komisije brez njih ne bi bila pravočasno uresničena nobena naložba v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.
- 585 Drugič, spomniti je treba, da so v skladu z ugotovitvami Komisije, ki niso bile omajane s trditvami Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, zadevni ukrepi ustrezni in potrebni za doseg tega cilja ter ne spreminjajo trgovinskih pogojev v nasprotju s skupnimi interesi. V teh okoliščinah se zadevni ukrepi ne morejo šteti za pomoč, ki je omejena na znižanje tekočih in običajnih stroškov obratovanja, ki bi jih moralo podjetje v vsakem primeru kriti v okviru svoje običajne dejavnosti. Nasprotno, namen navedenih ukrepov je bil ustvariti spodbujevalni učinek za gradnjo novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije z zmanjšanjem tveganj v zvezi z naložbami, da se zagotovi donosnost naložb.
- 586 Trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg je treba preučiti ob upoštevanju teh preudarkov. Na prvem mestu, ti državi članici navajata trditve, ki se nanašajo na pogodbo na razliko. Na drugem mestu, navajata trditve, ki se nanašajo na dogovor z ministrstvom. Na tretjem mestu, navajata trditve, ki se nanašajo na predvideno nadomestilo. Na četrtem mestu, trdita, da bi morala Komisija v izpodbijanem sklepu jasno razlikovati med pomočjo za tekoče poslovanje in pomočjo za naložbe.

a) Trditve glede pogodbe na razliko

- 587 Na prvem mestu, Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg navajata trditve, s katerimi želita dokazati, da je ta pogodba neločljivo povezana z delovanjem jedrske elektrarne Hinkley Point C. Pri tem trdita, da krije tekoče stroške družbe NNBG in torej ni omejena izključno na subvencioniranje gradnje enote C navedene elektrarne, temveč se nanaša tudi na tekoče poslovanje, in da je obseg pomoči neposredno odvisen od proizvedene energije.
- 588 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da je ukrep pomoči mogoče razglasiti za združljiv z notranjim trgov, če izpolnjuje zahteve iz člena 107(3)(c) PDEU, ne glede na njegovo označitev za pomoč za tekoče poslovanje ali pomoč za naložbe (glej točko 583 zgoraj).
- 589 Glede trditve Republike Avstrije in Velikega vojvodstva Luksemburg, da ni mogoče vzpostaviti povezave med plačili, izvedenimi na podlagi pogodbe na razliko, in naložbami v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, je dovolj poudariti, da je namen navedene pogodbe zagotoviti stabilne prihodke v dovolj dolgem obdobju, da se zadevno podjetje spodbudi k vložitvi sredstev, potrebnih za gradnjo takih novih zmogljivosti. V bistvu gre torej za instrument za omejitev tveganja v obliki stabilizatorja cen, ki ponuja stabilnost in varnost dohodkov. Vendar ima v nasprotju z nepovratno subvencijo, ki se v celoti odobri vnaprej ali glede na napredovanje gradnje, pogodba na razliko spodbujevalni učinek na naložbe s tem, ko zagotavlja določeno in stabilno višino cen.
- 590 V tem okviru je treba spomniti, prvič, da bo družba NNBG na podlagi pogodbe na razliko prejela plačilo samo, kadar bo referenčna cena nižja od izvršilne cene. Kadar pa bo referenčna cena višja od izvršilne cene, bo morala družba NNBG plačati razliko med tema cenama (glej točko 5 zgoraj). Čeprav sta odobritev in znesek pomoči odvisna od okoliščin delovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C in proizvodnje električne energije v tej enoti, torej obstaja jasna povezava med tem zneskom in zastavljenim ciljem v javnem interesu. Namen teh ureditev je namreč zagotoviti, da znesek plačila na podlagi pogodbe na razliko ustreza višini, ki jo je treba doseči za sprožitev naložb v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.

- 591 Drugič, v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije to, da v primeru nedokončanja jedrske elektrarne Hinkley Point C družba NNBG ne bi prejela pomoči na podlagi pogodbe na razliko, ne more izpodbiti povezave med zadevnimi ukrepi in zastavljenim ciljem v javnem interesu, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Ugotoviti je treba namreč, da v tem primeru cilj v javnem interesu ne bi bil dosežen. Člen 107(3)(c) PDEU pa ne nasprotuje ureditvi delitve tveganj, pri kateri se tehnično tveganje izvedbe pripiše podjetju upravičencu.
- 592 Tretjič, Republika Avstrija trdi, da pogodba na razliko omogoča spremembo izvršilne cene in da se bodo v tem okviru upoštevali ne samo stroški naložbe, temveč tudi stroški poslovanja.
- 593 V zvezi s tem je treba poudariti, da so v izvršilni ceni, ki jo je Komisija odobrila v izpodbijanem sklepu, upoštevani ne samo cena gradnje jedrske elektrarne Hinkley Point C, temveč tudi stroški poslovanja te enote. Ti stroški namreč vplivajo na donosnost projekta in torej na znesek, ki ga mora izvršilna cena doseči, da sproži odločitev o naložbi v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.
- 594 To pomeni, da dejstvo, da se lahko po 15 in 25 letih izvršilna cena revidira in da se v okviru te revizije (glej točko 5 zgoraj) upoštevajo elementi v zvezi s stroški poslovanja, ne more izpodbiti povezave med zadevnimi ukrepi in zastavljenim ciljem v javnem interesu, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. Glede na to, da je treba stroške poslovanja, na podlagi katerih je bila izračunana izvršilna cena, oceniti vnaprej in da bo trajanje obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C zelo dolgo, je namreč možnost take revizije namenjena zmanjševanju dolgoročnih tveganj v zvezi s stroški za obe strani, da se poveča ali zmanjša višina izvršilne cene, zagotovljena s pogodbo na razliko.
- 595 To pomeni, da čeprav se plačila, ki bodo izvedena na podlagi pogodbe na razliko, nanašajo na delovanje jedrske elektrarne Hinkley Point C ter na njeno proizvodnjo in prodajo jedrske energije, to ne more izpodbiti povezave med temi plačili in začetno odločitvijo o naložbi.
- 596 Tudi če bi torej družba NNBG del plačil, ki jih prejme na podlagi pogodbe na razliko, uporabila za kritje tekočih stroškov poslovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C, to ne more prekiniti povezave med zadevnimi ukrepi in zastavljenim ciljem v javnem interesu, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.
- 597 Zato Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg s svojim utemeljevanjem, s katerim želita dokazati, da je ta pogodba neločljivo povezana z delovanjem jedrske elektrarne Hinkley Point C, ne moreta uspeti.
- 598 Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da stroški, povezani z izklopom jedrske elektrarne, odlaganjem odpadkov ali odgovornostjo in spremljanjem take elektrarne, pomenijo stroške, ki običajno izhajajo iz tekočega poslovanja jedrske elektrarne. Zlasti prevzemanje odgovornosti za stroške odlaganja radioaktivnih odpadkov naj se ne bi smelo šteti za pomoč za naložbe, temveč pomoč za tekoče poslovanje.
- 599 To utemeljevanje je treba prav tako zavriniti. Kot je bilo navedeno v točkah 593 in 594 zgoraj, so stroški, povezani z izklopom jedrske elektrarne, odlaganjem odpadkov ali odgovornostjo in spremljanjem take elektrarne, ki jih je Komisija upoštevala v izpodbijanem sklepu (glej točke od 354 do 359 zgoraj), vplivali na stopnjo donosnosti, od katere je odvisna odločitev o naložbi v gradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C. Zato upoštevanje teh stroškov pri določanju izvršilne cene ne more izpodbiti povezave med plačili, izvedenimi na podlagi pogodbe na razliko, in ciljem v javnem interesu, ki ga uresničuje Združeno kraljestvo, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.

- 600 Na tretjem mestu, zavrtni je treba trditev Republike Avstrije, da je Komisija v uvodni izjavi 358 izpodbijanega sklepa sama priznala, da je pogodba na razliko pomoč za tekoče poslovanje. V zvezi s tem je treba poudariti, da je Komisija v uvodni izjavi 358 izpodbijanega sklepa, ki je del točke 9.1 navedenega sklepa, preučila, ali so zadevni ukrepi združljivi z obstoječo ureditvijo trga, in navedla, da pogodbe na razliko za jedrsko elektrarno Hinkley Point C ni mogoče obravnavati kot javno naročilo ali dejavnost javnega naročanja, ker je omejena na določitev pogojev izvajanja dejavnosti proizvodnje električne energije z jedrsko tehnologijo. Kot je bilo navedeno v točkah od 577 do 599 zgoraj, samo dejstvo, da bo pogodba na razliko vplivala na pogoje, v katerih bo jedrska elektrarna Hinkley Point C proizvajala jedrsko električno energijo, ne more izpodbiti njene združljivosti z notranjim trgovom.
- 601 Na četrtem mestu, ker Republika Avstrija trdi, da bo pogodba na razliko spodbudila družbo NNBG k proizvodnji električne energije tudi, ko bodo cene nižje od mejnih stroškov ali negativne, je dovolj spomniti, da je bila ta trditev že preučena in zavrtnjena pri analizi šestega tožbenega razloga (glej točke od 481 do 488 zgoraj) ter da ne more izpodbiti združljivosti pogodbe na razliko s členom 107(3)(c) PDEU.
- 602 Zavrtni je treba torej vse trditve Velikega vojvodstva Luksemburg in Republike Avstrije v zvezi s pogodbo na razliko.

b) Trditve glede dogovora z ministrstvom

- 603 V zvezi z dogovorom z ministrstvom Republika Avstrija trdi samo, da bi v primeru predčasne zaustavitve jedrske elektrarne Hinkley Point C prenos družbe NNBG pomenil tudi, da javni organi prevzamejo celotno odgovornost za upravljanje obsevanega materiala. V zvezi s tem je dovolj napotiti na točke od 280 do 282 in od 354 do 359 zgoraj, iz katerih izhaja, da v izpodbijanem sklepu Komisija ni odobrila državne pomoči, ki bi se nanašala na to, da v takem primeru javni organi prevzamejo splošno odgovornost za upravljanje obsevanega materiala. Zato je treba tudi to trditev zavrtni.

c) Trditve glede odškodnine, predvidene v zadevnih ukrepih

- 604 Republika Avstrija in Veliko vojvodstvo Luksemburg v podporo tretjemu tožbenemu razlogu navajata trditve v zvezi s predvideno odškodnino.
- 605 Na prvem mestu, Veliko vojvodstvo Luksemburg trdi, da je podpora za tekoče poslovanje najverjetneje pretirano velika. Zelo verjetno naj bi bilo, da bodo tržne cene električne energije še naprej padale in da bo pomoč v obliki pogodbe na razliko v 35 letih proizvodnje energije pomenila zelo veliko subvencioniranje, veliko večje, kot je bilo predvideno in ocenjeno ob vzpostavitvi mehanizma pomoči.
- 606 V zvezi s tem je treba poudariti, da Veliko vojvodstvo Luksemburg v podporo svoji trditvi, da je višina pomoči, plačane na podlagi pogodbe na razliko, pretirana, navaja samo, da se bodo cene na trgu električne energije najverjetneje še naprej nižale. Ta okoliščina pa ne more sama po sebi dokazovati, da so plačila pretirana. Glede na cilj v javnem interesu, ki ga uresničuje Združeno kraljestvo, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije, se namreč višina pomoči lahko šteje za pretirano samo, če se dokaže, da bi manjši znesek zadostoval za sprožitev odločitve o naložbi v take nove zmogljivosti. Nasprotno pa samo dejstvo, da bi lahko bila cena, ki se plača na podlagi pogodbe na razliko, morebiti nižja od prihodnje tržne cene, ne more samo dokazovati obstoja pretiranega nadomestila. V tem okviru je treba vsekakor spomniti na obstoj dveh datumov, določenih za revizijo stroškov poslovanja, pri čemer bo prvi datum 15 let in drugi 25 let po datumu začetka obratovanja prvega reaktorja. Ti reviziji bosta omogočili povišanje ali znižanje izvršilne cene na podlagi dejanskih stroškov poslovanja in revidiranih napovedi stroškov za nekatere postavke stroškov, določene v pogodbi na razliko (glej uvodno izjavo 31 izpodbijanega sklepa). Zato je treba to trditev zavrtni.

- 607 Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da so stroški naložbe dopustni samo do višine, potrebne za uresničenje skupnega interesa, in da je glede na soobstoj več ločenih pomoči mogoče sklepati, da se zadevni ukrepi nanašajo na dejansko delovanje jedrske elektrarne Hinkley Point C in ne na njeno gradnjo.
- 608 V zvezi s tem je dovolj spomniti, da so bile trditve glede obstoja pretiranega nadomestila preučene in zavrnjene v točkah od 392 do 398 zgoraj in da v tem okviru Republika Avstrija ne navaja dodatnih trditvev, s katerimi bi lahko dokazala navedeni obstoj. Zlasti ta država članica ne navaja nobene podrobne trditve, s katero bi bilo mogoče dokazati, da bodo plačila, izvedena na podlagi pogodbe na razliko, presešla višino, potrebno za spodbujanje naložb v nove zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije. V tem okviru je treba spomniti tudi, da kadar bo referenčna cena višja od izvršilne cene, bo morala družba NNBG sopogodbenici plačati razliko med tema cenama.
- 609 Zato je treba zavrniti tudi trditve glede odškodnine, predvidene v zadevnih ukrepih.

d) Trditve, da bi morala Komisija jasno razlikovati med pomočjo za tekoče poslovanje in pomočjo za naložbe

- 610 Republika Avstrija trdi, da iz točke 77 sodbe z dne 26. septembra 2002, Španija/Komisija (C-351/98, EU:C:2002:530), izhaja, da bi morala Komisija jasno razlikovati med pomočjo za tekoče poslovanje in pomočjo za naložbe.
- 611 Tudi to trditvev je treba zavrniti.
- 612 Kot je jasno razvidno iz točk 76 in 77 sodbe z dne 26. septembra 2002, Španija/Komisija (C-351/98, EU:C:2002:530), so se v zadevi, v kateri je bila izrečena navedena sodba, namreč uporabljale Smernice skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja (UL 1994, C 72, str. 3), v teh smernicah pa se je izrecno razlikovalo med pomočjo za naložbe in pomočjo za tekoče poslovanje. V tem primeru je morala Komisija, ki so jo zavezovale te smernice, zadevno pomoč označiti glede na kategorije, predvidene v teh smernicah.
- 613 Na podlagi sodbe z dne 26. septembra 2002, Španija/Komisija (C-351/98, EU:C:2002:530), pa ni mogoče sklepati, da mora Komisija te kategorije uporabljati na področjih, ki ne spadajo na področje uporabe Smernic skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja.
- 614 Zavrniti je treba torej tudi to trditvev in s tem vse trditve, katerih namen je dokazati, da zadevni ukrepi niso združljivi z notranjim trgom, ker gre za pomoč za tekoče poslovanje.

2. Obveznost obrazložitve

- 615 Republika Avstrija v okviru tretjega tožbenega razloga in prvega očitka iz tretjega dela devetega tožbenega razloga trdi, da izpodbijani sklep ni zadostno obrazložen glede označitve zadevnih ukrepov. To, da se je Komisija nenadoma oddaljila od svoje prakse odločanja brez podrobne utemeljitve, naj bi pomenilo kršitev obveznosti obrazložitve. Po mnenju Republike Avstrije bi morala Komisija, če je želela izvajati svojo diskrecijsko pravico na povsem nov način, zagotoviti podrobno utemeljitev glede tega. Pri tem trdi tudi, da Komisija ni zadostno pojasnila, zakaj je po tem, ko je v sklepu o začetku formalnega postopka preiskave navedene ukrepe označila za pomoč za tekoče poslovanje, nato te ukrepe v izpodbijanem sklepu označila za pomoč za naložbe.
- 616 Komisija, Češka republika, Madžarska, Republika Poljska in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.

- 617 Na prvem mestu, spomniti je treba, da je Komisija v uvodnih izjavah od 344 do 347 izpodbijanega sklepa res navedla, da pomoč za tekoče poslovanje načeloma ne izpolnjuje zahtev iz člena 107(3)(c) PDEU. Vendar se je pri tem sklicevala na točko 8.1, prvi odstavek, sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, v kateri je omenila sodno prakso, navedeno v točki 579 zgoraj. Iz te ugotovitve torej ni mogoče sklepati, da po njenem mnenju ukrepa pomoči, ki uresničuje cilj v javnem interesu, ki je ustrezen in potreben za doseg tega cilja, ki ne spreminja trgovinskih pogojev v nasprotju s skupnim interesom in ki torej izpolnjuje zahteve iz navedene določbe, ni mogoče razglasiti za združljivega z notranjim trgovom na podlagi te določbe. Poleg tega je Komisija v navedenih uvodnih izjavah navedla, da naj bi zadevni ukrepi omogočali družbi NNBG, da se zaveže k naložbi v izgradnjo jedrske elektrarne Hinkley Point C, ob upoštevanju značilnosti in profila tveganja projekta ter z zmanjšanjem višine potrebne pomoči in dodatnih ukrepov, potrebnih za pritegnitev vlagateljev, na najmanjše možne. Navedla je tudi, da se lahko z vidika finančnega modeliranja neto sedanja vrednost plačil izvršilne cene obravnava kot enakovredna pavšalnemu plačilu, ki podjetju NNBG omogoča, da krije stroške gradnje.
- 618 Na drugem mestu, poudariti je treba, da obrazložitev izpodbijanega sklepa v zvezi z označitvijo zadevnih ukrepov ni omejena na uvodne izjave od 344 do 347 navedenega sklepa in da je Komisija v točki 9 navedenega sklepa pojasnila, zakaj so pogoji iz člena 107(3)(c) izpolnjeni, pri čemer je podrobno predstavila cilj zadevnih ukrepov, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije (glej točko 9.2 navedenega sklepa), okoliščine, zaradi katerih je potrebno posredovanje države (glej točko 9.3 tega istega sklepa), in sorazmernost navedenih ukrepov (glej točki 9.5. in 9.6 zadevnega sklepa).
- 619 Komisija torej ni kršila svoje obveznosti obrazložitve v zvezi z označitvijo zadevnih ukrepov.
- 620 Te ugotovitve ni mogoče izpodbiti z nobeno trditvijo Republike Avstrije.
- 621 Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da glede na to, da je Komisija v Smernicah o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 in v svoji prejšnji praksi odločanja uvedla načelo, da pomoč za tekoče poslovanje ni združljiva z notranjim trgovom, bi morala navedena institucija bolje pojasniti, zakaj se je oddaljila od tega načela.
- 622 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da na podlagi sodne prakse ni mogoče sklepati, da se pomoč, ki izpolnjuje zahteve iz člena 107(3)(c) PDEU, ne more šteti za združljivo z notranjim trgovom, ne glede na njeno označitev za pomoč za tekoče poslovanje ali pomoč za naložbe (glej točke od 577 do 586 zgoraj).
- 623 Drugič, zavrni je treba trditve Republike Avstrije glede prejšnje prakse Komisije.
- 624 Po eni strani v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije njena trditev nima nobene podlage v uvodnih izjavah 396 in 397 Odločbe Komisije z dne 4. junija 2008 o državni pomoči C 41/05, ki jo je Madžarska dodelila v obliki sporazumov o nakupu električne energije (UL 2009, L 225, str. 53), ki se poleg tega nanašata na uporabo člena 107(3)(a) PDEU in ne člena 107(3)(c) PDEU. Res je Komisija v uvodni izjavi 396 navedene odločbe menila, da so nekatere subvencije v navedeni zadevi, ki naj bi bile izplačane šele po začetku obratovanja jedrske elektrarne in s katerimi naj bi se krili tekoči stroški, pomoč za tekoče poslovanje, ki ni združljiva z notranjim trgovom. Vendar kot izhaja iz uvodne izjave 397 navedene odločbe, je šlo za pomoč, v zvezi s katero madžarski organi in zainteresirane strani niso dokazali kakršnih koli regijskih pomanjkljivosti, ki se nanašajo na določene regije, niti niso dokazali spoštovanja načela sorazmernosti.
- 625 Po drugi strani, ker Republika Avstrija trdi, da je Komisija v Smernicah o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 uvedla načelo, da pomoč za tekoče poslovanje ni združljiva z notranjim trgovom, je dovolj poudariti, da v nasprotju s trditvijo te države članice iz navedenih smernic ne izhaja, da pomoči v zvezi s tekočim poslovanjem ni mogoče šteti za združljivo z notranjim trgovom. Nasprotno, iz točke 3.3.2.1 navedenih smernic izhaja, da je lahko po mnenju Komisije

v nekaterih okoliščinah pomoč v zvezi s tekočim poslovanjem v skladu s členom 107(3)(c) PDEU. Vsekakor je treba spomniti, da je Komisija v izpodbijanem sklepu upoštevala cilj spodbujanja jedrske energije, ki ne spada med cilje iz navedenih smernic.

- 626 Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da je Komisija v točki 8.1 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave menila, da so zadevni ukrepi pomoč za tekoče poslovanje, ki bi lahko bila nezdržljiva z notranjem trgom. Poleg tega naj bi morala pojasniti, zakaj v izpodbijanem sklepu ni imela več teh dvomov.
- 627 V zvezi s tem je treba naprej spomniti, da so bile, kot izhaja iz člena 6(1) Uredbe št. 659/1999, ugotovitve Komisije v točki 8.1. sklepa o začetku formalnega postopka preiskave predhodne ocene. Obrazložitev izpodbijanega sklepa torej ni mogoče šteti za nezadostno zato, ker ni enaka obrazložitev iz sklepa o začetku formalnega postopka preiskave. Zato Komisiji v sklepu, ki ga je sprejela ob koncu formalnega postopka preiskave, ni bilo treba predstaviti analize, ki bi se nanašala na vse ugotovitve iz sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, na katerega se sklicuje Republika Avstrija (glej točko 569 zgoraj).
- 628 Poleg tega je treba spomniti, da je Komisija, kot je bilo navedeno v točki 617 zgoraj in v točki 8.1 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, samo omenila sodno prakso, navedeno v točki 579 zgoraj, ki se nanaša na pomoč za tekoče poslovanje, ki iz razlogov, navedenih v točki 580 zgoraj, ne izpolnjuje zahtev iz člena 107(3)(c) PDEU. Ko je Komisija sprejela sklep o začetku formalnega postopka preiskave, je namreč imela dvome glede združljivosti zadevnih ukrepov z notranjim trgom na podlagi navedene določbe. Vendar je bilo po temeljiti preučitvi in spremembi zadevnih ukrepov (prilagoditev višine provizije za kreditno jamstvo in mehanizmov delitve dobička) dvome Komisije mogoče odpraviti.
- 629 Zato je treba zavrniti tudi trditev, ki se nanaša na točko 8.1 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, in s tem vse trditve, ki se nanašajo na kršitev obveznosti obrazložitve v zvezi z označitvijo zadevnih ukrepov.
- 630 To pomeni, da je treba zavrniti celoten tretji tožbeni razlog ter trditev, navedeno v okviru četrtega tožbenega razloga, da zadevni ukrepi pomenijo pomoč za tekoče poslovanje, ki ni združljiva z notranjim trgom (glej točko 125 zgoraj), in prvi očitek iz tretjega dela devetega tožbenega razloga.

H. Sedmi tožbeni razlog, ki se nanaša zlasti na ugotovitve Komisije glede združljivosti zadevnih ukrepov z obstoječo ureditvijo trga

- 631 Ta tožbeni razlog se nanaša na ugotovitve Komisije iz uvodnih izjav od 348 do 365 izpodbijanega sklepa, v katerih je preučila, ali so zadevni ukrepi združljivi z obstoječo ureditvijo trga.
- 632 Komisija je v uvodnih izjavah od 350 do 358 izpodbijanega sklepa zlasti navedla, da se pravila o javnem naročanju, določena v Direktivi 2004/17 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev in Direktivi 2004/18 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev, ne uporabljajo za zadevne ukrepe, saj ne vključujejo nobenega naročila blaga, gradenj ali storitev. Na podlagi razpoložljivih informacij naj ne bi bilo mogoče sklepati, da se pogodba na razliko nanaša na pridobitev gradenj, storitev ali blaga in tako izpolnjuje pogoje za koncesijo ali javno naročilo. Po mnenju Komisije pogodba na razliko ne določa nobenih posebnih zahtev glede zagotavljanja kakršnih koli storitev, blaga ali gradenj javnemu naročniku ali tretjim osebam. Zadevni ukrepi naj ne bi izpolnjevali vzajemno zavezujočih obveznosti, ki bi bile izvršljive pred sodiščem. Poleg tega naj ne bi bilo selektivnosti glede števila pogodb na razliko, ki jih lahko sklenejo proizvajalci jedrske energije, ki ne izhaja iz omejenega števila razpoložljivih lokacij za gradnjo jedrskih elektrarn.

633 Komisija je v uvodnih izjavah od 359 do 364 izpodbijanega sklepa navedla, da ni bilo kršitve člena 8 Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL 2009, L 211, str. 55). Navedeni člen ne predpisuje uporabe razpisnega postopka, temveč določa, da se lahko na podlagi objavljenih meril uporabljajo enakovredni postopki v smislu preglednosti in nediskriminatornosti. Izbirni postopek, ki ga je Združeno kraljestvo uporabilo za opredelitev izvajalca, ki bi bil pripravljen vlagati v novo zmogljivost za proizvodnjo jedrske energije in skleniti pogodbo na razliko, naj bi temeljil na jasnem, preglednem in nediskriminatornem okviru, ki naj bi ga bilo mogoče šteti za enakovrednega razpisnemu postopku v smislu preglednosti in nediskriminatornosti.

634 Republika Avstrija meni, da so te ugotovitve napačne.

635 Najprej je treba preučiti trditve Republike Avstrije, ki se nanašajo na to, da Združeno kraljestvo ni objavilo javnega razpisa za projekt jedrske elektrarne Hinkley Point C. Nato bo preučena trditev Republike Avstrije, da je bil postopek, ki ga je uporabilo Združeno kraljestvo, diskriminatoren.

1. Trditve, s katerimi se dokazuje, da bi moralo Združeno kraljestvo objaviti javni razpis za projekt jedrske elektrarne Hinkley Point C

636 Republika Avstrija trdi, da bi moralo Združeno kraljestvo v skladu z Direktivo 2004/17, Direktivo 2004/18, členom 8 Direktive 2009/72 ter načeli preglednosti, enakega obravnavanja in nediskriminacije, ki so neločljivo povezana s Pogodbo DEU, začeti postopek za oddajo javnega naročila za projekt jedrske elektrarne Hinkley Point C. Ta pravila naj bi bila neločljivo povezana s predmetom zadevnih ukrepov, Splošno sodišče pa naj bi moralo zaradi njihove kršitve razglasiti ničnost izpodbijanega sklepa.

637 Komisija, Madžarska in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo. V tem okviru Komisija zlasti trdi, da zakonitost zadevnih ukrepov ni odvisna od spoštovanja določb o javnem naročanju.

638 Najprej bodo preučene trditve glede kršitve direktiv 2004/17 in 2004/18. Nato bodo preučene trditve glede kršitve člena 8 Direktive 2009/72 ter načel preglednosti, enakega obravnavanja in nediskriminacije, ki so neločljivo povezana s Pogodbo DEU.

a) Trditve glede kršitve direktiv 2004/17 in 2004/18

639 Republika Avstrija trdi, da bi moralo Združeno kraljestvo v okoliščinah obravnavanega primera v skladu z direktivama 2004/17 in 2004/18 objaviti javni razpis za projekt jedrske elektrarne Hinkley Point C. Zadevni projekt naj bi bil naročilo, javno naročilo ali vsaj koncesija v smislu teh direktiv. Ta projekt naj bi bilo treba v celoti oceniti ob upoštevanju vseh predvidenih faz in njegovega namena. Taka preučitev naj bi pokazala, da zadevni ukrepi pomenijo vzajemno zavezujočo obveznost v zvezi z zagotavljanjem storitve. Gradnja jedrske elektrarne Hinkley Point C in posledično dovajanje električne energije v javno omrežje naj bi pokrila konkretne potrebe Združenega kraljestva kot naročnika. Plačilo Združenega kraljestva naj bi bila dogovorjena pomoč. Republika Avstrija trdi, da nima na voljo dovolj podatkov za presojo, ali bi bilo treba zadevne ukrepe označiti za naročilo ali koncesijo.

640 Komisija, Madžarska in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo. Komisija v tem okviru trdi zlasti, da se v skladu z njeno odločbo 2006/211/ES z dne 8. marca 2006 o uporabi člena 30(1) Direktive 2004/17/ES za proizvodnjo električne energije v Angliji, na Škotskem in v Walesu (UL 2006, L 76, str. 6) navedena direktiva ne uporablja za zadevne ukrepe.

641 Najprej je treba preučiti trditve, katerih namen je dokazati obstoj naročila v smislu Direktive 2004/17 ali javnega naročila v smislu Direktive 2004/18.

- 642 Na začetku je treba spomniti, da so v skladu s členom 1(2)(a) Direktive 2004/17 javna naročila blaga, gradenj in storitev pisno sklenjene odplačne pogodbe med enim ali več naročniki in enim ali več izvajalcem gradenj, dobaviteljem blaga ali ponudnikom storitev. Člen 1(2)(a) Direktive 2004/18 določa, da so javna naročila proti plačilu pisno sklenjene pogodbe med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več naročniki, katerih predmet je izvedba gradenj, dobav blaga ali izvajanje storitev.
- 643 Člen 1(2)(b) Direktive 2004/17 in člen 1(2)(b) Direktive 2004/18 določata, da so javna naročila gradenj (direktivi 2004/17 in 2004/18) naročila, katerih predmet je bodisi izvedba bodisi projektiranje in izvedba gradenj, povezanih z nekaterimi določenimi dejavnosti, ali gradnja ali izvedba neke gradnje s katerimi koli sredstvi, ki ustreza zahtevam naročnika (direktivi 2004/17 in 2004/18).
- 644 V skladu s členom 1(2)(c), prvi pododstavek, Direktive 2004/17 in členom 1(2)(c), prvi pododstavek, Direktive 2004/18 je predmet javnih naročil blaga (direktivi 2004/17 in 2004/18) nakup, zakup, najem ali nakup na kredit z nakupno pravico ali brez nje.
- 645 Člen 1(2)(d), prvi pododstavek, Direktive 2004/17 in člen 1(2)(d), prvi pododstavek, Direktive 2004/18 določata, da so javna naročila storitev (direktivi 2004/17 in 2004/18) javna naročila, razen javnih naročil gradenj ali naročil blaga (direktivi 2004/17 in 2004/18).
- 646 Glede na te določbe je treba preučiti trditve Republike Avstrije, s katerimi želi dokazati, da bi bilo treba zadevne ukrepe označiti za javna naročila v smislu direktiv 2004/17 ali 2004/18.
- 647 V tem okviru je treba na prvem mestu poudariti, da kreditno jamstvo in dogovor z ministrstvom ne pomenita ne javnega naročila v smislu člena 1(2)(a) Direktive 2004/17 ne javnega naročila v smislu člena 1(2)(a) Direktive 2004/18.
- 648 Na drugem mestu je treba preučiti, ali bi morala Komisija pogodbo na razliko označiti za javno naročilo v smislu člena 1(2)(a) Direktive 2004/17 ali javno naročilo v smislu člena 1(2)(a) Direktive 2004/18.
- 649 V zvezi s tem je treba poudariti, da kot izhaja zlasti iz uvodnih izjav 219, 312, 313 in 356 izpodbijanega sklepa, pogodba na razliko Združenemu kraljestvu ne omogoča, da od družbe NNBG zahteva, naj zgradi jedrsko elektrarno Hinkley Point C niti naj zagotavlja električno energijo. Pogodba na razliko ne vključuje nobene posebne zahteve niti v zvezi z gradnjo, ki jo mora izvesti družba NNBG, niti v zvezi z zagotavljanjem električne energije. Če družba NNBG ne bi dokončala gradnje navedene enote ali ne bi proizvajala električne energije, Združeno kraljestvo tudi ne bi imelo pravice, da mu družba plača odškodnino in obresti. Vendar bo ta država članica lahko enostransko odpovedala pogodbo na razliko, če gradnja ne bo dokončana do določenega roka.
- 650 Ob upoštevanju značilnosti pogodbe na razliko v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije ni mogoče šteti, da je namenjena kritju konkretne potrebe Združenega kraljestva kot naročnika. Nasprotno, predmet pogodbe na razliko je odobritev subvencije, s to subvencijo pa Združeno kraljestvo zgolj spodbuja družbo NNBG in njene vlagatelje k uresničevanju cilja v javnem interesu, ki ga je določila ta država članica, in sicer vzpostavitev novih zmogljivosti za proizvodnjo jedrske energije.
- 651 To pomeni, da pogodba na razliko ne določa zavezujoče obveznosti za družbo NNBG v zvezi z izvedbo gradnje ali zagotavljanjem blaga ali storitev v smislu Direktive 2004/17 ali Direktive 2004/18. Zato je treba zavrniti trditev Republike Avstrije, da zadevni ukrepi pomenijo javno naročilo v smislu člena 1(2)(a) Direktive 2004/17 ali v smislu člena 1(2)(a) Direktive 2004/18.
- 652 Nato je treba preučiti trditev Republike Avstrije, da je Komisija prezrla, da zadevni ukrepi pomenijo koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/17 ali v smislu Direktive 2004/18.

- 653 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu s členom 1(3)(a) Direktive 2004/17 in členom 1(3) Direktive 2004/18 koncesija za javne gradnje (direktivi 2004/17 in 2004/18) naročilo enake vrste kot javno naročilo gradenj (direktivi 2004/17 in 2004/18), le da je razlog za izvedbo gradenj bodisi samo pravica do koriščenja gradenj bodisi ta pravica skupaj s plačilom.
- 654 V skladu s členom 1(3)(b) Direktive 2004/17 in členom 1(4) Direktive 2004/18 je koncesija za storitve naročilo enake vrste kot naročilo storitev (direktivi 2004/17 in 2004/18), le da je razlog za opravljanje storitev bodisi samo pravica do koriščenja storitev bodisi ta pravica skupaj s plačilom.
- 655 Glede na te določbe je treba preučiti trditve Republike Avstrije, s katerimi želi dokazati, da bi bilo treba zadevne ukrepe označiti za koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/17 ali Direktive 2004/18.
- 656 V tem okviru je treba na prvem mestu poudariti, da kreditno jamstvo in dogovor z ministrstvom ne pomenita ne koncesije za javne gradnje v smislu člena 1(3)(a) Direktive 2004/17 ne koncesije za javne gradnje v smislu člena 1(3) Direktive 2004/18.
- 657 Na drugem mestu je treba preučiti, ali bi morala Komisija pogodbo na razliko označiti za koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/17 ali Direktive 2004/18.
- 658 V skladu s členom 1(3)(b) Direktive 2004/17 in členom 1(4) Direktive 2004/18 se naročila in javna naročila na eni strani ter koncesije na drugi strani razlikujejo samo po plačilu, ki ga prejme ponudnik. Kot izhaja iz preudarkov v točkah od 648 do 650 zgoraj, pogodbe na razliko ni mogoče označiti za naročilo ali javno naročilo zlasti zato, ker ne določa obveznosti za družbo NNBG, da izvede gradnjo ali zagotovi blago ali storitve. To pomeni, da pogodbe na razliko ni mogoče označiti niti za koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/17 niti za koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/18.
- 659 To razlago potrjuje uvodna izjava 12 Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL 2014, L 94, str. 1), iz katere izhaja, da financiranje dejavnosti samo po sebi, zlasti s subvencijami, ne pomeni koncesije v smislu navedene direktive.
- 660 Zato je treba ugotoviti, da Komisija ni storila napake, ko je menila, da zadevni ukrepi ne pomenijo javnega naročila ali koncesije za javne gradnje v smislu Direktive 2004/17 ali Direktive 2004/18.
- 661 Te ugotovitve ni mogoče izpodbiti z nobeno trditvijo Republike Avstrije.
- 662 Na prvem mestu, Republika Avstrija trdi, da je Komisija v uvodni izjavi 312 izpodbijanega sklepa ugotovila, da obstajajo pogodbene obveznosti družbe NNBG in da take obveznosti pomenijo tipični element javnega naročila.
- 663 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Komisija v uvodni izjavi 312 izpodbijanega sklepa res poudarila, da „se zdi, da pogodba na razliko vsebuje vrsto strogih klavzul, ki podjetje NNBG spodbujajo k izvajanju obveznosti v skladu s pogodbo“. Vendar je Komisija v navedeni uvodni izjavi in uvodni izjavi 313 navedenega sklepa ugotovila tudi, da družbi NNBG ni treba ne zgraditi jedrske elektrarne Hinkley Point C ne zagotavljati električne energije. Zato pogodbene obveznosti, ki jih Komisija navaja v uvodni izjavi 312 navedenega sklepa, niso take, da bi utemeljevale označitev pogodbe na razliko za javno naročilo ali koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/17 ali Direktive 2004/18.
- 664 V nasprotju s trditvijo Republike Avstrije iz ugotovitve Komisije v uvodni izjavi 312 izpodbijanega sklepa, da so pogodbene določbe pogodbe na razliko „običajne pogodbene določbe, ki bi jih v podoben dogovor vključila vsaka pogodbenica,“ tudi ni mogoče sklepati, da gre za obveznosti, na podlagi katerih bi se lahko pogodba na razliko označila za javno naročilo ali koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/17 ali Direktive 2004/18. Iz te uvodne izjave in njenega konteksta je namreč

jasno razvidno, da Komisija z izrazom „podoben dogovor“ ni imela v mislih sklenitve dogovora, ki se nanaša na naročilo, javno naročilo ali koncesijo, temveč dogovor, ki določa spodbudo v obliki subvencije za uresničitev cilja v javnem interesu. Gre torej za obveznosti, ki jih običajno vsebujejo sporazumi o subvenciji.

- 665 Trditev Republike Avstrije glede uvodne izjave 312 izpodbijanega sklepa je torej treba zavrni.
- 666 Na drugem mestu, Republika Avstrija trdi, da Komisija ni zadostno upoštevala okoliščine, da bi bilo za družbo NNBG dejansko nemogoče, da bi odstopila od pogodb zaradi potencialnega zneska stroškov naložbe, ki bi bili izgubljeni. Teoretična možnost enostranske prekinitve pogodbe naj ne bi mogla povsem izključiti uporabe direktiv 2004/17 in 2004/18.
- 667 V zvezi s tem je treba poudariti, da s to trditvijo ni mogoče izpodbiti ugotovitve iz točke 649 zgoraj, da pogodba na razliko ne vključuje nobene posebne zahteve niti v zvezi z gradnjo, ki naj bi jo izvedla družba NNBG, niti v zvezi z električno energijo, ki naj bi jo ta proizvajala ali zagotavljala. V tem okviru je treba zavrni trditev Republike Avstrije, da je mogoče na podlagi uvodne izjave 13 izpodbijanega sklepa sklepati, da bo morala družba NNBG ohranjati predhodno določeno minimalno raven obratovanja in da bo to, tudi če nedoseganje te minimalne ravni ne bo nujno povzročilo izgube pomoči, glede na znatne vložene zneske pomenilo isto kot obveznost izgradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C. Iz navedene uvodne izjave in uvodne izjave 313 navedenega sklepa namreč jasno izhaja, da družba NNBG ni obvezana zagotavljati predhodno določene ravni proizvodnje, saj ti uvodni izjavi določata samo, da če ne bo dosegla 91-odstotnega faktorja obremenitve, ne bo dosegla prihodkov, ki jih pričakuje od projekta. Družba NNBG torej nima nobene pogodbene obveznosti, da spoštuje ta faktor obremenitve.
- 668 Ker ni posebnih pogodbениh zahtev v zvezi z gradnjo, ki naj bi jo izvedla družba NNBG, ali električno energijo, ki naj bi jo proizvedla ali zagotovila, ni bilo razloga za uporabo določb Direktive 2004/17 in Direktive 2004/18.
- 669 Ker ni bilo pogodbene obveznosti za izvedbo gradnje ali zagotovitev blaga ali storitev v smislu Direktive 2004/17 ali Direktive 2004/18, nikakor ni mogoče izključiti, da se družba NNBG kljub ekonomskim spodbudam za zagotovitev, da bo zgradila in upravljala jedrsko elektrarno Hinkley Point C, ne bi odločila, da je iz ekonomskih razlogov ne bo dokončala ali da je ne bo upravljala.
- 670 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba zavrni trditev Republike Avstrije, da je bila družba NNBG dejansko obvezana zagotavljati določeno raven proizvodnje.
- 671 Na tretjem mestu, Republika Avstrija trdi, da ni mogoče, da se pravila o javnem naročanju ne bi uporabila samo zato, ker je projekt gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C odločilno zasnovala in opredelila družba EDF.
- 672 Navedeno trditev je treba zavrni.
- 673 V zvezi s tem je dovolj spomniti, da Komisija ni izključila uporabe direktiv 2004/17 in 2004/18 zato, ker je projekt gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C odločilno zasnovala in opredelila družba EDF, temveč jo je izključila zato, ker pogodba na razliko ni določala pogodbene obveznosti za izvedbo gradnje ali zagotovitev blaga ali storitev v smislu navedenih direktiv.
- 674 Na četrtem mestu, glede trditve Republike Avstrije, da nima na voljo dovolj informacij za določitev, ali bi bilo treba zadevne ukrepe označiti za naročilo, javno naročilo ali koncesijo, je dovolj ugotoviti, da ima Republika Avstrija na voljo dovolj informacij, da se izreče glede tega, ali pogodba na razliko določa obveznost družbe NNBG, da izvede gradnjo ali zagotovi blago ali storitve, in da glede na to, da

take obveznosti ni, iz razlogov, navedenih v točkah od 639 do 660 zgoraj, zadevnih ukrepov nikakor ni mogoče označiti za javno naročilo ali koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/17 niti za javno naročilo ali koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/18.

- 675 Na petem mestu, Republika Avstrija trdi, da bi morala Komisija preučiti projekt kot celoto ob upoštevanju kompleksnosti pogodbenih določb v zvezi z gradnjo in obratovanjem jedrske elektrarne Hinkley Point C. To trditev je treba zavrnilo. Ker za družbo NNBG ne velja obveznost izvedbe gradnje ali zagotovitve blaga ali storitev, naj namreč tudi glede na celoto zadevnih ukrepov ne bi bilo mogoče šteti, da jih je treba označiti za naročilo, javno naročilo ali koncesijo v smislu Direktive 2004/17 ali Direktive 2004/18.
- 676 Ob upoštevanju zgornjih preudarkov je treba zavrnilo vse trditve Republike Avstrije, s katerimi želi dokazati, da bi morala Komisija zadevne ukrepe označiti za javno naročilo ali koncesijo za javne gradnje v smislu Direktive 2004/17 ali Direktive 2004/18, ne da bi se bilo treba izreči o trditvi Komisije, da se Direktiva 2004/17 ne uporablja za navedene ukrepe na podlagi Odločbe 2006/211.

b) Trditve glede kršitve člena 8 Direktive 2009/72 ter načel enakega obravnavanja, nediskriminacije in preglednosti, ki so neločljivo povezana s Pogodbo DEU

- 677 Republika Avstrija trdi, da sta bila predmet storitve gradnja in obratovanje jedrske elektrarne Hinkley Point C, plačana s finančno podporo Združenega kraljestva. Zato naj bi moralo Združeno kraljestvo v skladu s členom 8 Direktive 2009/72 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo ter načeli enakega obravnavanja, nediskriminacije in preglednosti, ki so neločljivo povezana s Pogodbo DEU, objaviti javni razpis za projekt gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C, ki bi bil oblikovan jasno, natančno in nedvoumno, vključeval vse natančne informacije glede celotnega poteka postopka ter zagotavljal, da imajo vsi ponudniki enake možnosti. Tak postopek naj bi moral biti uveden, ker je obstajal čezmejni interes, tudi če dovoljenje za izvajanje dejavnosti prejemnika ne bi obvezovalo k izvajanju dodeljene dejavnosti. Ugotovitev Komisije iz uvodne izjave 357 izpodbijanega sklepa, da je sistem pogodbe na razliko odprt za vse morebitne zainteresirane strani in torej ni selektiven, naj ne bi bila prepričljiva. Izbira družbe NNBG naj bi imela za posledico izključitev drugih upravljavcev iz gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C.
- 678 Komisija, Madžarska in Združeno kraljestvo tem trditvam nasprotujejo.
- 679 Najprej je treba poudariti, da Republika Avstrija s temi trditvami ne zanika, da je bil izveden postopek izbire. Trdi samo, da postopek, ki ga je organiziralo Združeno kraljestvo (glej točko 633 zgoraj), ni bil zadosten, ker to ni bil javni razpis za gradnjo in obratovanje jedrske elektrarne Hinkley Point C.
- 680 Na prvem mestu, preučiti je treba trditev Republike Avstrije o kršitvi člena 8 Direktive 2009/72.
- 681 V zvezi s tem je treba spomniti, da morajo v skladu s členom 8(1), prvi stavek, Direktive 2009/72 države članice v interesu zanesljive oskrbe predvideti možnost, da z javnim razpisom ali s kakršnim koli drugim enako preglednim in nediskriminatornim postopkom na osnovi objavljenih meril zagotovijo nove zmogljivosti za proizvodnjo energije ali ukrepe za energijsko učinkovitost ali uravnavanje povpraševanja.
- 682 Ugotoviti je treba, da se s členom 8(1), prvi stavek, Direktive 2009/72 ne zahteva nujno, da država članica objavi javni razpis, temveč lahko uporabi tudi drug postopek, če se ta izvede na podlagi objavljenih meril ter je enako pregleden in nediskriminatoren kot javni razpis. Navedeni člen torej ne nasprotuje temu, da država članica, namesto da bi začela postopek javnega razpisa, izbere instrument, ki vključuje subvencijo, da se podjetja spodbudijo k uresničitvi določenega cilja v javnem interesu.

- 683 V nasprotju s trditvijo Republike Avstrije se s členom 8(1), prvi stavek, Direktive 2009/72 torej ni zahtevalo, da morata biti gradnja in obratovanje jedrske elektrarne Hinkley Point C nujno predmet postopka javnega razpisa.
- 684 Zavrnuti je treba torej trditev Republike Avstrije o kršitvi člena 8 Direktive 2009/72.
- 685 Na drugem mestu, preučiti je treba trditev Republike Avstrije o kršitvi načel enakega obravnavanja, nediskriminacije in preglednosti, ki so neločljivo povezana s Pogodbo DEU.
- 686 V tem okviru je treba spomniti, da se načela enakega obravnavanja, nediskriminacije in preglednosti uporabljajo za javna naročila, koncesije, izključna dovoljenja in izključne licence, ki jih podeli javni organ in za katere zakonodajalec Unije ni določil posebnih pravil. Kadar so podeljena taka naročila ali pravice, načela enakega obravnavanja, nediskriminacije in preglednosti zahtevajo, da države članice zagotovijo primerno stopnjo javnosti, ki omogoča, da je postopek izbire odprt za konkurenco in da se izvede nadzor nad nepristranskostjo postopkov podelitve (glej v tem smislu sodbe z dne 7. decembra 2000, *Telaustria in Telefonadress*, C-324/98, EU:C:2000:669, točka 62; z dne 3. junija 2010, *Sporting Exchange*, C-203/08, EU:C:2010:307, točka 41, in z dne 14. novembra 2013, *Belgacom*, C-221/12, EU:C:2013:736, točka 28).
- 687 Vendar je treba pri tem spomniti, da načela enakega obravnavanja, nediskriminacije in preglednosti ne zahtevajo nujno, da se za določen projekt objavi javni razpis (glej v tem smislu sodbo z dne 3. junija 2010, *Sporting Exchange*, C-203/08, EU:C:2010:307, točka 41). Ne omejujejo torej pravice države članice, da izbere med javnim naročilom in podelitvijo subvencije za spodbujanje podjetij k uresničevanju določenega cilja v javnem interesu.
- 688 Zavrnuti je treba torej trditev Republike Avstrije o kršitvi načel enakega obravnavanja, nediskriminacije in preglednosti, ne da bi se bilo treba izreči o tem, ali je mogoče zadevne ukrepe enačiti z dovoljenjem ali izključno licenco v smislu sodne prakse, navedene v točki 686 zgoraj.
- 689 Zato je treba zavrnuti vse trditve Republike Avstrije, s katerimi želi dokazati, da bi moralo Združeno kraljestvo začeti postopek javnega razpisa za projekt jedrske elektrarne Hinkley Point C, ne da bi se bilo treba izreči o tem, ali bi lahko kršitev direktiv 2004/17 in 2004/18, člena 8 Direktive 2009/72 ali načel preglednosti, enakega obravnavanja in nediskriminacije, ki so neločljivo povezana s Pogodbo DEU, povzročila dvome o zakonitosti izpodbijanega sklepa.

2. Trditev o diskriminatornosti pogodbe na razliko

- 690 Republika Avstrija v okviru sedmega tožbenega razloga navaja trditev, ki se nanaša na uvodno izjavo 549 izpodbijanega sklepa. Komisija je v navedeni uvodni izjavi v zvezi s skladnostjo zadevnih ukrepov s členoma 30 in 110 PDEU poudarila, da se je Združeno kraljestvo zavezalo, da bo, dokler pogodba na razliko ne bo na voljo proizvajalcem električne energije iz držav zunaj Velike Britanije, prilagodilo način izračuna obveznosti dobaviteljev električne energije glede plačil na podlagi pogodbe na razliko, da se upravičena jedrska energija, proizvedena v Uniji, vendar ne v Veliki Britaniji, s katero se oskrbujejo odjemalci v Veliki Britaniji, ne bo štela k tržnim deležem dobaviteljev. Komisija je pri tem poudarila, da bo Združeno kraljestvo to izjemo odpravilo, ko se bodo lahko proizvajalci iz drugih držav članic potegovali za pogodbe na razliko.
- 691 Republika Avstrija trdi, da iz uvodne izjave 549 izpodbijanega sklepa izhaja, da je bil sistem pogodb na razliko diskriminatoren, ker ni bil odprt za proizvajalce električne energije zunaj Združenega kraljestva.
- 692 Komisija tej trditvi nasprotuje.

- 693 V zvezi s tem je treba na prvem mestu poudariti, da, kot izhaja iz uvodnih izjav od 359 do 364 izpodbijanega sklepa, je bil postopek izbire, ki ga je Združeno kraljestvo uporabilo za določitev izvajalca, pripravljenega vlagati v novo jedrsko zmogljivost v Združenem kraljestvu, odprt za razvijalce, proizvajalce in vlagatelje iz drugih držav članic. V zvezi s tem torej ni bilo diskriminacije na podlagi državljanstva.
- 694 Na drugem mestu, ker želi Republika Avstrija trditi, da instrument v obliki pogodbe na razliko še ni bil odprt za proizvajalce električne energije zunaj velike Britanije, je treba zavrnilo tudi to trditve. V zvezi s tem je treba spomniti, da se gradnja in obratovanje jedrske elektrarne nanašata na proizvodnjo pasovne energije za zagotavljanje zanesljive oskrbe. V teh okoliščinah Združenemu kraljestvu ni mogoče očitati, da zahteva izgradnjo take elektrarne v Veliki Britaniji, da ne bi bila omejena s fizičnimi zmogljivostmi povezovalnih daljnovodov.
- 695 Zavrnilo je treba torej vse trditve v okviru sedmega tožbenega razloga.

I. Deseti tožbeni razlog: kršitev pravice do predložitve pripomb v skladu s členom 108(2) PDEU in členom 6(1) Uredbe št. 659/1999

- 696 Republika Avstrija trdi, da je Komisija kršila člen 108(2) PDEU in člen 6(1) Uredbe št. 659/1999, ki naj bi ji nalagala, da mora zainteresiranim stranem omogočiti predložitev pripomb. Države članice naj bi torej imele subjektivno pravico do izjave v okviru formalnega postopka preiskave. Imele naj bi pravico biti ustrezno vključene v upravni postopek, upošteva okoliščine obravnavanega primera. Sklep o začetku postopka mora zainteresiranim stranem omogočiti učinkovito sodelovanje v formalnem postopku preiskave, v katerem naj bi imele možnost uveljavljati svoje trditve.
- 697 Republika Avstrija trdi, da takrat, ko je lahko predložila svoje pripombe, znesek pomoči in njene konkretne podrobnosti še niso bili določeni, zato se ni mogla zadostno in primerno izreči o različnih konkretno predvidenih ukrepih. Po njenem mnenju bi lahko, če bi imela na voljo dodatne in točne informacije glede obsega in podrobnosti predvidenih ukrepov, predložila dodatne in prepričljive trditve v zvezi z dvomi, ki jih ima glede navedenih ukrepov.
- 698 Komisija in Madžarska menita, da je treba te trditve zavrnilo. Komisija zlasti trdi, da se Republika Avstrija sklicuje samo na izpodbijani sklep in ne na sklep o začetku formalnega postopka preiskave.
- 699 V zvezi s tem je treba spomniti, da mora Komisija, kadar se odloči za začetek formalnega postopka preiskave, v skladu s členom 108(2), prvi pododstavek, PDEU zainteresirane strani pozvati k predložitvi pripomb.
- 700 Kot izhaja iz sodne prakse, člen 108(2), prvi pododstavek, PDEU po eni strani Komisijo obvezuje, da poskrbi, da so vse morebiti zainteresirane strani obveščene in imajo možnost uveljavljati svoje trditve, po drugi strani pa ji omogoča, da se v celoti seznanijo z vsemi podatki o zadevi, preden sprejme odločitev (sodba z dne 25. junija 1998, *British Airways in drugi/Komisija*, T-371/94 in T-394/94, EU:T:1998:140, točka 58).
- 701 V tem okviru je treba spomniti, da imajo zainteresirane strani glede na sodno prakso v bistvu vlogo vira informacij za Komisijo med upravnim postopkom na podlagi člena 108(2) PDEU. Lahko sklepamo, da imajo zainteresirane strani – daleč od tega, da bi lahko uveljavljale pravico do obrambe, ki jo imajo osebe, zoper katere se vodi postopek – samo pravico do tega, da so vključene v upravni postopek, če je to primerno glede na okoliščine zadeve (sodbi z dne 25. junija 1998, *British Airways in drugi/Komisija*, T-371/94 in T-394/94, EU:T:1998:140, točki 59 in 60, in z dne 30. novembra 2009, *Francija in France Télécom/Komisija*, T-427/04 in T-17/05, EU:T:2009:474, točka 147).

- 702 V postopku nadzora državnih pomoči imajo zainteresirane strani namreč le možnost, da Komisiji posredujejo vse informacije, ki ji bodo pomagale pri nadaljnjih ukrepih, in zato same ne morejo sodelovati v kontradiktorni razpravi s Komisijo, kot to lahko stori zadevna država članica (sodba z dne 15. novembra 2011, Komisija in Španija/Gouvernement of Gibraltar in Združeno kraljestvo, C-106/09 P in C-107/09 P, EU:C:2011:732, točka 181).
- 703 Poleg tega je bilo razsojeno, da Komisija v obvestilu o začetku formalnega postopka preiskave ne more biti zavezana k predložitvi dokončne analize zadevne pomoči. Nasprotno, nujno je, da zadostno opredeli okvir preiskave, da pravica zainteresiranih strani, da predložijo pripombe, ne bi izgubila pomena (sodba z dne 30. novembra 2009, Francija in France Télécom/Komisija, T-427/04 in T-17/05, EU:T:2009:474, točka 148).
- 704 Člen 6(1) Uredbe št. 659/1999 z naslovom „Formalni postopek preiskave“ določa, da sklep o začetku formalnega postopka preiskave vsebuje povzetek bistvenih dejanskih in pravnih vprašanj, vključuje predhodno oceno Komisije o značaju pomoči predlaganega ukrepa, izpostavi dvome o njegovi združljivosti z notranjim trgom ter pozove zadevno državo članico in zainteresirane strani k predložitvi pripomb v predpisanem roku.
- 705 Sklep o začetku formalnega postopka preiskave mora torej zainteresiranim stranem omogočiti učinkovito sodelovanje v postopku, v katerem bodo imele možnost uveljavljati svoje trditve. Za to je dovolj, da so zainteresirane strani seznanjene z obrazložitvijo, na podlagi katere je Komisija začasno sklenila, da bi zadevni ukrep lahko pomenil pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom (sodba z dne 12. maja 2011, Région Nord-Pas-de-Calais et Communauté d'agglomération du Douaisis/Komisija, T-267/08 in T-279/08, EU:T:2011:209, točka 81).
- 706 Vendar pravica do obveščanja zainteresiranih strani ne presega pravice do izjave pred Komisijo. Zlasti se ne sme razširiti na splošno pravico do izjave o vseh morebitnih glavnih točkah, navedenih med formalnim postopkom preiskave (sodba z dne 30. novembra 2009, Francija in France Télécom/Komisija, T-427/04 in T-17/05, EU:T:2009:474, točka 149).
- 707 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba preučiti trditve Republike Avstrije, da Komisija ni spoštovala njene pravice do predložitve pripomb, ker v sklepu o začetku formalnega postopka preiskave ni zadostno opredelila zadevnih ukrepov.
- 708 Najprej je treba poudariti, da se Republika Avstrija v podporo temu tožbenemu razlogu sklicuje na uvodne izjave 16, 73 in 551 izpodbijanega sklepa. Vendar sklicevanje na ugotovitve v izpodbijanem sklepu samo po sebi ne more dokazati, da Komisija ni spoštovala pravice Republike Avstrije do predložitve pripomb. Člen 108(2) PDEU in člen 6(1) Uredbe št. 659/1999 namreč določata pravico zainteresiranih strani, da predložijo svoje pripombe med upravnim postopkom, zato je odločilno vprašanje pri tem, ali je sklep o začetku formalnega postopka preiskave vseboval dovolj informacij. Nasprotno pa vprašanje, ali izpodbijani sklep, sprejet po upravnem postopku, vsebuje dovolj informacij, v tem okviru ni neposredno upoštevno.
- 709 Vendar iz trditev Republike Avstrije dovolj jasno izhaja, da ta država članica v bistvu trdi, da sklep o začetku formalnega postopka preiskave ni vseboval dovolj informacij, da bi lahko ustrezno uveljavila svojo pravico do predložitve pripomb, in da se je to pomanjkanje informacij odrazilo tudi v izpodbijanem sklepu.
- 710 Na prvem mestu, Republika Avstrija navaja trditve, s katerimi želi dokazati, da sklep o začetku formalnega postopka preiskave ni vseboval dovolj informacij, da bi lahko učinkovito uveljavila svojo pravico do predložitve pripomb.

- 711 Prvič, Republika Avstrija trdi, da so nekatera vprašanja v zvezi s pogodbo na razliko ostala odprta. Tako še niso bili določeni narava mehanizma pogodbe na razliko in predvsem merila za izračun razlike, zlasti izvršilne cene.
- 712 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da je Komisija pogodbo na razliko opisala v uvodnih izjavah od 43 do 49 in od 53 do 89 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave. Kot izhaja iz uvodne izjave 67 navedenega sklepa, sta se Združeno kraljestvo in družba EDF pred priglasitvijo zadevnih ukrepov dogovorila o njenih bistvenih elementih, zlasti glede izvršilne cene, trajanja pogodbe in notranje stopnje donosnosti. Ti elementi so bili sporočeni zainteresiranim stranem. Iz uvodne izjave 70 navedenega sklepa namreč izhaja, da je izvršilna cena, ki jo je predvidelo Združeno kraljestvo, znašala 92,50 GBP na MWh, iz uvodne izjave 78 istega sklepa pa izhaja, da so bila plačila predvidena v obdobju 35 let. V uvodni izjavi 71 zadevnega sklepa je navedeno, da je notranja stopnja donosnosti po odtegnitvi davka, na podlagi katere je bil izračunan primanjkljaj v financiranju, ustrezala razponu med 9,75 % in 10,15 %, v sporočilu o zadevnem sklepu v Uradnem listu pa je navedeno, da je ustrezala 9,87 %. V uvodni izjavi 72 istega sklepa je navedeno, da naj bi izračunana razlika med izvršilno ceno in referenčno ceno nihala med 3,5 in 9 milijardami GBP, odvisno od cene premoga v Združenem kraljestvu. V tem okviru je treba upoštevati tudi uvodno izjavo 361 zadevnega sklepa, iz katere izhaja, da je skupni znesek pomoči odvisen od predpostavk glede prihodnjih veleprodajnih cen in diskontne stopnje ter da bo po različnih scenarijih dosegel 4,78 milijarde GBP, 11,17 milijarde GBP ali 17,62 milijarde GBP. V zvezi s tem je treba spomniti, da je bil skupni znesek pomoči odvisen od referenčne cene, ki je tržna cena, katere prihodnjo višino je težko napovedati.
- 713 Dalje, upoštevati je treba zlasti uvodne izjave od 126 do 145 in od 163 do 178 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, ki se nanašajo na označitev pogodbe na razliko za državno pomoč. V tem okviru je Komisija podrobno opisala delovanje navedene pogodbe.
- 714 Nazadnje je treba poudariti, da je Komisija v uvodnih izjavah od 349 do 362 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave navedla, da na podlagi informacij, ki jih je imela na voljo, ne more ugotoviti, ali je pogodba na razliko sorazmeren ukrep pomoči. Pri tem je podrobno navedla dejavnike, zaradi katerih je bilo težko določiti primerno izvršilno ceno in dobičkonosnost projekta jedrske elektrarne Hinkley Point C.
- 715 Ob upoštevanju teh elementov je treba ugotoviti, da so bile v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije navedbe v sklepu o začetku formalnega postopka preiskave v zvezi z zneskom elementa pomoči v pogodbi na razliko, njenimi podrobnostmi in dvomi Komisije zadostne, da je lahko Republika Avstrija uveljavljala svojo pravico do predložitve pripomb.
- 716 Drugič, Republika Avstrija v zvezi s kreditnim jamstvom trdi, da je bilo to jamstvo opisano zelo nejasno in nedoločno, saj je Komisija navedla samo, da je to jamstvo vezano na kredit, ki ga bo družba NNBG dejansko dobila, in da bi lahko njegov skupni znesek znašal 17,6 milijarde GBP.
- 717 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Komisija v opisu kreditnega jamstva v uvodnih izjavah od 50 do 52 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave res navedla samo, da podrobnosti navedenega jamstva še niso določene, da pa bo to jamstvo nedvomno vezano na znesek dejanskega kredita, ki ga bo pridobila družba NNBG.
- 718 Vendar je treba pri tem upoštevati tudi uvodne izjave 146 in 147 ter od 179 do 187 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, v katerih se je Komisija izrekla o označitvi tega ukrepa za državno pomoč. Pri tem je navedla, da po navedbah Združenega kraljestva kreditno jamstvo ne pomeni državne pomoči, ker bo to jamstvo zagotovljeno po tržnih pogojih in bo skladno z obvestilom o poroštvih, zlasti glede njegove cene. Navedla je tudi, da ni prepričana, ali lahko metoda, ki jo je Združeno kraljestvo predlagalo za določitev cene tega jamstva, zagotavlja, da bo ta cena ustrezala ceni, ki bi jo ponudil zasebni vlagatelj. V zvezi s tem je navedla, da nekateri elementi predlagane metode ne ustrezajo

pristopu, ki bi ga uporabil zasebni vlagatelj. Poleg tega je v uvodnih izjavah od 342 do 348 navedenega sklepa navedla, da glede na te elemente ne more izključiti, da bi lahko odobritev zadevnega jamstva povzročila pretirano nadomestilo.

- 719 Ob upoštevanju teh elementov je treba ugotoviti, da so bile v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije navedbe v zvezi s kreditnim jamstvom v sklepu o začetku formalnega postopka preiskave zadostno opredeljene, da je lahko Republika Avstrija uveljavljala svojo pravico do predložitve pripomb.
- 720 Tretjič, glede nadomestila za predčasno zaustavitev jedrske elektrarne Hinkley Point Republika Avstrija trdi, da so navedbe v sklepu o začetku formalnega postopka preiskave omejene na informacijo, da imajo lastniki pravico do nadomestila, vendar so višina in natančne okoliščine te odškodnine še predmet pogajanj ter še niso povsem znane.
- 721 V zvezi s tem je treba upoštevati uvodni izjavi 47 in 48 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, iz katerih izhaja, da se je dogovor z ministrstvom nanašal na morebitno zaustavitev jedrske elektrarne zaradi politične odločitve. V navedenih izjavah je navedeno, da bi imeli v teh okoliščinah vlagatelji družbe NNBG po eni strani pravico do nadomestila, katerega višina in obseg še nista določena, po drugi strani pa bi imeli pravico do prenosa družbe NNBG na Združeno kraljestvo, ki bi imelo pravico zahtevati prenos družbe NNBG nase.
- 722 Poleg tega je treba upoštevati uvodne izjave od 192 do 195 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave, ki se nanašajo na označitev take odškodnine za državno pomoč. V tem okviru je Komisija navedla, da odškodnina za nadomestitev škode, ki jo povzročijo javni organi, ne pomeni državne pomoči. Kljub temu je navedla, da pred dokončnim sklepom glede tega potrebuje več informacij o tem, ali predvidena odškodnina izhaja iz splošnega načela in je na voljo tudi drugim upravljavcem na trgu, ki so v podobnem položaju.
- 723 Ob upoštevanju teh elementov je treba poudariti, da je sklep o začetku formalnega postopka preiskave vseboval dovolj informacij, da je lahko Republika Avstrija uveljavljala svojo pravico do predložitve pripomb. Pri tem je treba spomniti, da je bil, kot izhaja iz točk od 275 do 282 zgoraj, edini element, ki ga je Komisija v izpodbijanem sklepu v zvezi z dogovorom z ministrstvom označila za pomoč, pravica do hitrega in zanesljivega plačila. Nasprotno pa v navedenem sklepu Komisija ni odobrila elementov pomoči, ki bi lahko izhajali iz izračuna odškodnine.
- 724 Četrto, spomniti je treba, da je imela Komisija, kot je navedeno v točkah od 247 do 362 zgoraj, pravico sprejeti izpodbijani sklep, čeprav še ni bila seznanjena z vsemi določbami v zvezi s financiranjem jedrske elektrarne Hinkley Point C, ker se stranke o teh določbah še niso dogovorile. To pomeni, da v nasprotju s trditvijo Republike Avstrije dejstvo, da konkretne določbe ob sprejetju sklepa o začetku formalnega postopka preiskave še niso bile znane, ne more odvzeti učinka njeni pravici, da predloži pripombe.
- 725 Ob upoštevanju zgornjih preudarkov je treba zavrnilo trditve Republike Avstrije, da sklep o začetku formalnega postopka preiskave ni vseboval dovolj informacij, da bi lahko učinkovito uveljavila svojo pravico do vključitve v navedeni postopek.
- 726 Na drugem mestu, zavrnilo je treba trditev Republike Avstrije, da mora Komisija v določenih okoliščinah ponovno obvestiti zainteresirane strani.
- 727 V tem okviru je treba spomniti, da mora formalni postopek preiskave omogočiti poglobitev in pojasnitev vprašanj, navedenih v sklepu o začetku tega postopka, ter državi članici, ki je projekt priglasila, omogočiti, da ga prilagodi glede na morebitne pripombe Komisije. Zato morebitnega neskladja med tem in končnim sklepom kot takega ni mogoče šteti za kršitev, ki vpliva na zakonitost

zadnje navedenega (sodba z dne 4. septembra 2009, Italija/Komisija, T-211/05, EU:T:2009:304, točka 55). Komisija bi bila torej obvezana ponovno obvestiti zainteresirane strani samo v primeru spremembe, ki bi vplivala na naravo zadevnih ukrepov.

- 728 Ugotoviti je treba, da Republika Avstrija ne navaja nobene spremembe niti podrobnosti, ki bi bila razkrita med formalnim postopkom preiskave in zaradi katere bi lahko nastala taka obveznost.
- 729 Na tretjem mestu, tudi če Komisija ne bi spoštovala pravice Republike Avstrije do predložitve pripomb, ta s tem tožbenim razlogom nikakor ne bi mogla uspeti. Kršitev te pravice bi namreč lahko povzročila razglasitev ničnosti samo, če bi bil lahko brez te nepravilnosti rezultat postopka drugačen (sodba z dne 12. maja 2011, Région Nord-Pas-de-Calais in Communauté d'agglomération du Douaisis/Komisija, T-267/08 in T-279/08, EU:T:2011:209, točka 85). Ugotoviti je treba, da Republika Avstrija ne navaja nobenega elementa, katerega upoštevanje bi lahko spremenilo ugotovitev Komisije v izpodbijanem sklepu.
- 730 Ob upoštevanju zgornjih preudarkov je treba zavrni deseti tožbeni razlog v celoti.

J. Deveti tožbeni razlog: nezadostna obrazložitev

- 731 Deveti tožbeni razlog se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve.
- 732 V tem okviru je treba spomniti, da ima deveti tožbeni razlog šest delov, ki se nanašajo na elemente izpodbijanega sklepa, na katere se nanašajo tudi drugi tožbeni razlogi in so bili že preučeni skupaj s temi razlogi (glej zgoraj za prvi del točko 234, za drugi del točke od 153 do 157, za prvi in drugi očitki iz tretjega dela točke od 626 do 629 in točke od 567 do 574, za četrti del točke od 363 do 366, za peti del točke od 61 do 68 ter za šesti del točke od 532 do 566).
- 733 Iz tega sledi, da je treba tudi deveti tožbeni razlog v celoti zavrni.
- 734 Ob upoštevanju vseh zgornjih ugotovitev je treba tožbo zavrni.

Stroški

- 735 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker Republika Avstrija ni uspela, se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.
- 736 V skladu s členom 138(1) Poslovnika države članice, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške. Zato Veliko vojvodstvo Luksemburg na eni strani ter Češka republika, Francoska republika, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo na drugi strani nosijo svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (peti senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Republika Avstrija nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila Evropska komisija.**
- 3. Češka republika, Francoska republika, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Madžarska, Republika Poljska, Romunija, Slovaška republika in Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska nosijo svoje stroške.**

Gratsias

Dittrich

Xuereb

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 12. julija 2018.

Podpisi

Kazalo

I. Dejansko stanje	2
II. Postopek pred Splošnim sodiščem in predlogi strank	4
III. Pravo	6
A. Trditve v zvezi z nedopustnostjo intervencijske vloge, ki jo je vložila Madžarska	7
B. Četrti tožbeni razlog: spodbujanje jedrske energije ne pomeni cilja v „skupnem“ interesu in peti del devetega tožbenega razloga: nezadostna obrazložitev izpodbijanega sklepa	8
1. Peti del devetega tožbenega razloga: nezadostna obrazložitev izpodbijanega sklepa	8
2. Četrti tožbeni razlog: utemeljenost ugotovitev Komisije	9
a) Uporaba člena 107 PDEU za ukrepe na področju jedrske energije in upoštevanje ciljev Pogodbe Euratom v okviru uporabe te določbe	9
b) Trditve, s katerimi se izpodbija ugotovitev Komisije, da je spodbujanje jedrske energije cilj v „skupnem“ interesu	10
C. Drugi tožbeni razlog: domnevna zmotnost ugotovitve Komisije, da je tehnologija, uporabljena v jedrski elektrarni Hinkley Point C, nova	15
D. Prvi tožbeni razlog ter prvi in drugi del devetega tožbenega razloga: opredelitev trga in ugotovitev Komisije na podlagi obstoja nedelovanja trga	17
1. Trditve, s katerimi se izpodbija ugotovitev Komisije glede potrebe po posredovanju Združenega kraljestva	18
a) Očitek, ki se nanaša na nezadostno obrazložitev glede posebne narave naložb v jedrsko elektrarno Hinkley Point C	18
b) Očitek, s katerim se dokazuje obstoj vsebinskih in formalnih napak v ugotovitvah Komisije, navedenih v točki 9.3 izpodbijanega sklepa	19
c) Očitek, da je bilo mogoče cilja zanesljive oskrbe in razogljičenja doseči brez državne pomoči	26
d) Očitek, da Komisija ni dovolj jasno navedla, koliko bodo v jedrski elektrarni Hinkley Point C uporabljene nove tehnologije	26
2. Trditve v zvezi z opredelitvijo trga, ki jo je uporabila Komisija	27
3. Trditev o pristranskosti v korist jedrske energije	27
E. Peti in osmi tožbeni razlog: nezadostna opredelitev elementov pomoči in kršitev obvestila o poroštvih ter četrti del devetega tožbenega razloga: kršitev obveznosti obrazložitve v zvezi s tem	28
1. Vprašanje, ali in koliko mora Komisija količinsko določiti ekvivalent nepovratnih sredstev ukrepa pomoči	29

2. Trditve, katerih namen je dokazati, da elementi pomoči v zadevnih ukrepih niso bili zadostno opredeljeni	30
a) Trditev, da ob sprejetju izpodbijanega sklepa še niso bile določene vse podrobnosti zadevnih ukrepov	30
b) Trditve, da elementi pomoči v zadevnih ukrepih niso bili zadostno opredeljeni	31
1) Pogodba na razliko	31
2) Prednosti, odobrene v primeru predčasne zaustavitve	32
3) Kreditno jamstvo	34
i) Trditev, da Komisija ne bi smela ugotoviti, da je projekt gradnje in obratovanja jedrske elektrarne Hinkley Point C trden projekt z razmeroma majhno verjetnostjo neuspeha	35
ii) Trditev, da bi morala Komisija oceniti kategorijo tveganja kreditnega jamstva brez upoštevanja drugih zadevnih ukrepov	35
iii) Trditve, da Komisija ni zadostno upoštevala meril iz obvestila o poroštvih	35
– Trajanje jamstva	36
– Višina kritja dolga	37
– Obstoj finančnih težav družbe EDF	38
– Trditev, da bi morala biti višina provizije vsaj 400 bazičnih točk	41
4) Kumulacija zadevnih ukrepov	42
c) Stroški v zvezi z upravljanjem in odlaganjem jedrskih odpadkov	42
d) Morebitna odobritev prihodnjih državnih pomoči	43
3. Trditve v zvezi s kršitvijo obveznosti obrazložitve	43
F. Šesti tožbeni razlog, drugi očitki tretjega dela in šesti del devetega tožbenega razloga v zvezi z nadzorom nad sorazmernostjo zadevnih ukrepov	44
1. Šesti tožbeni razlog v zvezi z nadzorom sorazmernosti zadevnih ukrepov	44
a) Ustreznost zadevnih ukrepov	44
b) Potrebnost zadevnih ukrepov	45
c) Tehtanje pozitivnih in negativnih učinkov zadevnih ukrepov	48
1) Pozitivni učinki zadevnih ukrepov, ki jih je ugotovila Komisija	49
i) Trditve, s katerimi se izpodbija obstoj prihodnjega pomanjkanja zmogljivosti za proizvodnjo energije	50
ii) Trditve glede anahronizma koncepta velike osnovne obremenitve	50

iii) Trditve glede oskrbe z uranom	52
iv) Trditev glede občutljivosti jedrskih elektrarn na povišanja temperature	53
v) Trditev glede morebitnih posledic izpadov	54
vi) Označitev jedrske energije za energijo z majhnimi emisijami ogljikovega dioksida....	54
vii) Trditev, da bo jedrska elektrarna Hinkley Point C dokončana z zamudo	55
2) Negativni učinki, ki jih je upoštevala Komisija	55
3) Izvedeno tehtanje	61
4) Trditev, da Komisija ni upoštevala upoštevanih elementov	62
2. Drugi očitek iz tretjega dela in šesti del devetega tožbenega razloga: nezadostna obrazložitev.	65
G. Tretji tožbeni razlog in prvi očitek iz tretjega dela devetega tožbenega razloga v zvezi z opredelitvijo zadevnih ukrepov	68
1. Trditve glede opredelitve zadevnih ukrepov	69
a) Trditve glede pogodbe na razliko	70
b) Trditve glede dogovora z ministrstvom.....	72
c) Trditve glede odškodnine, predvidene v zadevnih ukrepih	72
d) Trditev, da bi morala Komisija jasno razlikovati med pomočjo za tekoče poslovanje in pomočjo za naložbe	73
2. Obveznost obrazložitve	73
H. Sedmi tožbeni razlog, ki se nanaša zlasti na ugotovitve Komisije glede združljivosti zadevnih ukrepov z obstoječo ureditvijo trga	75
1. Trditve, s katerimi se dokazuje, da bi moralo Združeno kraljestvo objaviti javni razpis za projekt jedrske elektrarne Hinkley Point C	76
a) Trditve glede kršitve direktiv 2004/17 in 2004/18	76
b) Trditve glede kršitve člena 8 Direktive 2009/72 ter načel enakega obravnavanja, nediskriminacije in preglednosti, ki so neločljivo povezana s Pogodbo DEU	80
2. Trditev o diskriminatornosti pogodbe na razliko.....	81
I. Deseti tožbeni razlog: kršitev pravice do predložitve pripomb v skladu s členom 108(2) PDEU in členom 6(1) Uredbe št. 659/1999	82
J. Deveti tožbeni razlog: nezadostna obrazložitev	86
Stroški	86